

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

โดย
นางสาวเพ็ญศิริ ชื้อสัตย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION ABILITY AND MEDIA
LITERACY SKILLS OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS BY APPLYING THE
TEACHING METHOD OF AKITA PREFECTURE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2020
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

60255311 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ, การรู้เท่าทันสื่อ, แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

นางสาว เพ็ญศิริ ชื่อสัตย์: การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. พิณพนธ์ คงวิจิตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 30 คน ดำเนินการทดลอง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน อย่างละ 1 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้การทดลองทั้งสิ้นจำนวน 18 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และ 3) แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample -test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

60255311 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : READING COMPREHENSION, MEDIA LITERACY, TEACHING STYLE OF AKITA
PREFECTURE

MISS PHENSIRI SUESUD : THE DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION
ABILITY AND MEDIA LITERACY SKILLS OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS BY APPLYING
THE TEACHING METHOD OF AKITA PREFECTURE THESIS ADVISOR : PINPON KONGWIJIT,
Ph.D.

The purpose of this research were to: 1)compare reading comprehension ability
of prathom sukxa six students before and after learning management by applying the
teaching methodology of Akita province. 2) compare knowledge follow up on media of
prathom sukxa six students before and after learning by applying the teaching method of
Akita prefecture. The sample was a class of 30 students in grade 6 in the 2nd semester of
academic year 2019 grade 6 students at Anubanbangkruay (Wat Siprawat) School under the
Office of Nontaburi Educational Service Area 1 by simple random sampling by using the
classroom as 1 random unit. The researcher spent four weeks for teaching, four periods
per week, 2 periods for pre and post-test, totaling 18 periods.

The research instruments were 1) 4 learning management plans for reading
comprehension. 2) Reading comprehension test. 3) Media literacy test Data were analyzed
by means of arithmetic mean (*M*), standard deviation (*SD*) and dependent t - test.

The research results findings were as follows:

1. Reading ability comprehension of grade 6 students after learning by applying
the teaching method of Akita prefecture higher than of before at .05 level of statistical
significance.

2. Media literacy of grade 6 students learning by applying the teaching method
of Akita province after studying higher than before at .05 level of statistical significance.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. พิณพนธ์ คงวิจิตร และอาจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบา บัวสมบุรณ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ชยพร กระจ่างทอง ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ปาริชาติ โปธิ อาจารย์จิราภรณ์ อนุตธิต และ อาจารย์ประภาสินี เวียงวี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย สำหรับการทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณครูอนุชรา ใจปัญญา ครูโรงเรียนประชาอุปถัมภ์ ที่แนะนำให้ผู้วิจัยได้รู้จักแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะเป็นคนแรก ขอขอบคุณนายปองภพ ปะวันเนย์ ครูโรงเรียนชินโรสวิทยาลัย ที่ช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ขอขอบคุณนางสาวธัญญา เอ็มบำรุง นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย เพื่อนผู้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและให้คำแนะนำ ช่วยเหลือตลอดจนเสนอแนะแนวทางและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบางกรวย(วัดศรีประวดี) ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมาจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จ

ขอกราบบูชาเป็นเครื่องสักการะแต่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือคือ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา อบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอดจนกระทั่งสามารถประสบความสำเร็จถึงจุดนี้ได้

สุดท้ายนี้ คุณความดีและคุณประโยชน์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นจากการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ขอกราบขอบพระคุณ

เพ็ญศิริ ชื่อสัตย์

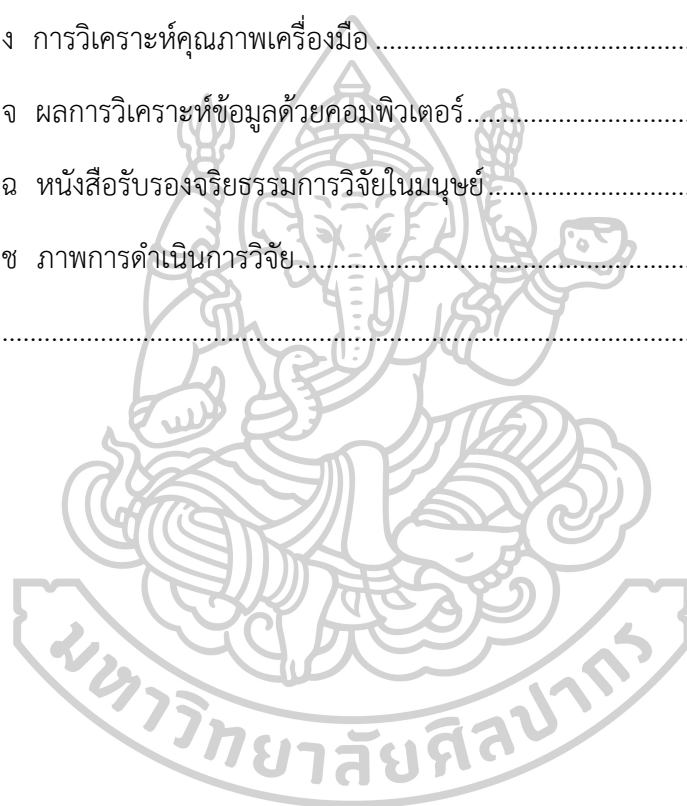
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉุ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	8
3. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
4. สมมติฐานการวิจัย.....	8
5. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
6. ขอบเขตของการวิจัย.....	10
7. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
8. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	13
1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	14
1.1 หลักสูตรกับการสอนอ่านจับใจความ.....	14
1.1.1 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	14
1.1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติน).....	18

1.2 การอ่านจับใจความ.....	21
1.2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ	21
1.2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ	22
1.2.3 ประเภทของการอ่านจับใจความ.....	22
1.2.4 ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ.....	23
1.2.5 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ	25
1.2.6 วิธีการอ่านจับใจความ	26
1.2.7 การวัดและประเมินผลผลการอ่านจับใจความ	27
1.3 การรู้เท่าทันสื่อ	28
1.3.1 ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ.....	28
1.3.2 ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ.....	29
1.3.3 องค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ.....	30
1.3.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อ	32
1.3.5 การวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ.....	35
1.4 แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ (Akita Action).....	36
1.4.1 ความเป็นมาของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะในประเทศญี่ปุ่น	36
1.4.2 ความเป็นมาของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะในประเทศไทย	37
1.4.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ	38
1.4.4 เทคนิคสำคัญของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัด อะคิตะ	41
1.4.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ.....	42
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
2.1 งานวิจัยในประเทศ	44
2.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านจับใจความ	44
2.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ	45

2.1.3 งานวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ	46
2.2 งานวิจัยต่างประเทศ	46
2.2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านจับใจความ	46
2.2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ	47
2.2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
1. การออกแบบวิจัย	49
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
4.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	51
5. การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	71
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	71
7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ	73
2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ	75
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการวิจัย	83
อภิปรายผลการวิจัย	83

ข้อเสนอแนะ	94
รายการอ้างอิง	95
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	106
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	108
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	122
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ.....	158
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์.....	174
ภาคผนวก ฉ หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	181
ภาคผนวก ช ภาพการดำเนินการวิจัย.....	184
ประวัติผู้เขียน.....	191

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6..... 16
ตารางที่ 2	โครงสร้างเวลาเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ 20
ตารางที่ 3	ผลสำรวจความสามารถทางวิชาการ และสถานการณ์การเรียนรู้ของจังหวัดอะคิตะ ปีการศึกษา 2546 37
ตารางที่ 4	แบบแผนการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ 49
ตารางที่ 5	แบบแผนการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ 50
ตารางที่ 6	แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ 51
ตารางที่ 7	โครงสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแต่ละระดับก่อนพบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 54
ตารางที่ 8	โครงสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแต่ละระดับหลังพบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 55
ตารางที่ 9	การปรับแก้ไขข้อคำถามของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 56
ตารางที่ 10	จำนวนข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) 61
ตารางที่ 11	โครงสร้างข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) 62
ตารางที่ 12	การปรับแก้ไขข้อคำถามแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามคำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษา..... 65
ตารางที่ 13	โครงสร้างข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) 68
ตารางที่ 14	ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอน ของจังหวัดอะคิตะ 73

ตารางที่ 15	ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง.....	75
ตารางที่ 16	ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ.....	76
ตารางที่ 17	ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนก่อนการทดลอง..	77
ตารางที่ 18	ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนหลังการทดลอง...	79
ตารางที่ 19	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ	159
ตารางที่ 20	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ	162
ตารางที่ 21	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ.....	166
ตารางที่ 22	แสดงผลค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทดลองใช้ (Try Out).....	168
ตารางที่ 23	คุณภาพของของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน	171
ตารางที่ 24	ผลการเรียนรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ	173

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	ตัวอย่างโครงสร้างพื้นฐานของการเขียนกระดานตามแนวทางการสอนของจังหวัดอะคิตะ วิชาภาษาไทย.....	41
ภาพที่ 2	ตัวอย่างโครงสร้างพื้นฐานของการเขียนจดบันทึกลงในสมุดตามแนวการสอน ของจังหวัดอะคิตะ วิชาภาษาไทย.....	42
ภาพที่ 3	การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ	74
ภาพที่ 4	การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ	76
ภาพที่ 5	รูปแบบการจดบันทึกลงในสมุด	185
ภาพที่ 6	การใช้กระดานดำและนาฬิกาในแต่ละกิจกรรม	186
ภาพที่ 7	การจัดกิจกรรมขั้นตอนที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้.....	187
ภาพที่ 8	การจัดกิจกรรมขั้นตอนที่ 2 สร้างความคิดของตัวเอง	188
ภาพที่ 9	การจัดกิจกรรมขั้นตอนที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่มหรือทั้งชั้นเรียน	189
ภาพที่ 10	การจัดกิจกรรมขั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้.....	190

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการรับสาร โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 อันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งเข้ามามีบทบาทในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีรูปแบบการติดต่อที่ทันสมัย แปรกใหม่ และหลากหลายช่องทาง จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีซึ่งมีแนวโน้มที่จะเติบโตอย่างไม่รู้สิ้นสุดนี้

การอ่านจึงเป็นทักษะที่จำเป็น เพราะจะช่วยให้สามารถอ่านข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ ได้อย่างถูกต้องและมีความเข้าใจไม่คลาดเคลื่อนจากจุดประสงค์ของผู้ส่งสาร ฉะนั้น การอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคนและประเทศชาติ ดังที่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2531: 12) มีพระราชดำรัสถึงความสำคัญของการอ่านว่า

การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อันเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมในเชิงวิชาการ การอ่านมิใช่เพียงเป็นการรับสารเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความคิดและภูมิปัญญาอันซับซ้อน ดังนั้น การอ่านจึงเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่ต้องการการศึกษาวิจัยทั้งในเชิงวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อนำผลการศึกษาวินิจฉัยไปปฏิบัติใช้ให้เกิดประโยชน์กับการพัฒนาบุคลากรในระดับการศึกษาและสาขาอาชีพต่าง ๆ

พระราชดำรัสข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เนื่องจากการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้สอดคล้องกัน คือ ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงความรู้และความบันเทิง ผู้มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะการอ่าน ผู้ที่มีอัตราเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมุมมองและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รวมทั้งเป็นคนยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาสังคมได้ นอกจากนี้ ยังสามารถนำ

ความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้อย่างดีด้วย (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม, 2523: 98; อัจฉรา ประดิษฐ์, 2550: 19; Carrell, 1984: 87-112; Smith, 1999: 87)

ทักษะการอ่าน ยังเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ไปตลอดชีวิตนั้น ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ 3R x 8C (วิจารณ์ พานิช, 2556: 16) โดยที่ 3R คือ (R)eading (อ่านออก), (W)riting (เขียนได้), และ (A)rithmetics (คิดเลขเป็น) ส่วน 8C ได้แก่ (C)ritical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา), (C)reativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม), (C)ross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม) (C)ollaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ), (C)ommunications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) (C)omputing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) (C)areer and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) และ (C)ompassion (มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย) ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นคุณสมบัติที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเพื่อที่จะพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องมีความสามารถในการอ่านที่มีประสิทธิภาพ เพราะการอ่านเป็นทักษะสำคัญในการเข้าถึงข่าวสารและสื่อต่าง ๆ เป็นลำดับแรก ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารสารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อด้วย เนื่องจากปัจจุบันโลกอยู่ในยุคข้อมูลข่าวสาร มีสื่อสังคมออนไลน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก มีทั้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ ฉะนั้น การรับสารโดยการอ่านจึงเป็นสิ่งที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้มีความชำนาญและเชี่ยวชาญ เพื่อที่จะได้อ่านสื่อต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถจับใจความสำคัญได้และนำสาระที่มีประโยชน์มาใช้ได้ แต่ถ้านักเรียนอ่านแล้วไม่สามารถจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ได้ ไม่สามารถวิเคราะห์หรือประเมินสื่อออนไลน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ได้ นักเรียนก็จะไม่รู้เท่าทันสื่อ เลือกรับสื่อในทางที่ผิด และตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพได้ง่าย

การอ่านจับใจความเป็นทักษะขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งสำหรับนักเรียน เพราะสามารถช่วยให้ผู้อ่านหรือนักเรียนเข้าใจถึงเรื่องที่ทำอย่างถูกต้อง และเป็นพื้นฐานของการอ่านระดับสูงอื่น ๆ ดังที่นักวิชาการหลายท่าน (บันลือ พฤกษ์วัน, 2530: 48; ละเอียด โปษะกฤษณะ, 2532: 39; ธิดา โมสิกรัตน์ และนภลัย สุวรรณธาดา, 2534: 46; แวมยุรา เหมือนนิล, 2541: 15) ได้อธิบายว่าการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านในระดับที่สูงขึ้น ถ้านักเรียนอ่านไม่เข้าใจและจับใจความสำคัญไม่ได้จะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน มีเจตคติไม่ดีต่อการอ่าน รวมไปถึงไม่เกิดนิสัยรักการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สอดคล้อง

กับที่ถนัดมองก็ ล้ายอดมรรคผล (2541: 55) กล่าวว่า การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่านทุกรูปแบบ เพราะหากจับใจความไม่ได้ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากอ่านแล้วจับใจความได้ จำไว้หรือบันทึกไว้ได้ ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันที จากความสำคัญข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การอ่านจับใจความ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญในการทำให้เข้าใจความหมายของเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ขณะเดียวกันนักเรียนที่อ่านจับใจความได้จะเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ได้ และช่วยให้การเรียนประสบผลสำเร็จ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551: 2) ได้กำหนดการอ่านไว้เป็นสาระที่ 1 ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ว่า “มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน” โดยกำหนดให้การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เป็นสาระการเรียนรู้แกนกลางด้วย เพราะทักษะการอ่านจับใจความนับว่าเป็นทักษะพื้นฐานสำหรับการอ่านทุกประเภท เช่น การอ่านนวนิยาย การอ่านบทความ การอ่านสารคดี การอ่านวรรณคดี ฯลฯ

แม้การอ่านจับใจความมีความสำคัญมาก แต่กลับพบว่านักเรียนส่วนหนึ่งยังขาดความสามารถในการอ่านจับใจความ ดังที่โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ซึ่งเน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย 15 ปี ที่จะใช้ความรู้และทักษะเพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน โดยจะมีการประเมินสมรรถนะใน 3 ด้าน คือด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยในปี พ.ศ. 2552 เน้นเรื่องการอ่านเป็นหลัก จากผลการประเมินพบว่า นักเรียนไทยส่วนใหญ่มีคะแนนการอ่านไม่ถึงระดับพื้นฐาน คือ คิดเป็นร้อยละ 43 ของนักเรียนทั้งประเทศเท่านั้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554: 3 - 7)

ในขณะเดียวกันผลการวิจัยด้านการอ่านของ PISA ยังสอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ได้วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2561 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาภาษาไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 - 2561 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 52.98, 46.58 และ 55.90 ตามลำดับ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน, 2559, 2560, 2561) จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับ 100 คะแนนเต็ม อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ที่ได้วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เช่นเดียวกัน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีผลคะแนนเฉลี่ยในสาระการอ่าน น้อยเป็นลำดับที่ 3 รองจากสาระวรรณคดี และวรรณกรรม และหลักการใช้ภาษาไทย คือ มีคะแนนเฉลี่ย 68.9 คะแนน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1: 2561) ผลการประเมินข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าจากระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่เริ่มการทดสอบในสมัยแรกจนถึงปัจจุบัน ปัญหาที่สำคัญและมีผลคะแนนน้อย

มาโดยตลอดคือปัญหาการอ่าน ดังนั้นจึงต้องเริ่มแก้ปัญหาการอ่านก่อนเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะ การอ่านจับใจความซึ่งเป็นการอ่านขั้นพื้นฐานที่สุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ได้เล็งเห็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการอ่าน จึงได้สร้างเครื่องมือเพื่อวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 นี้ อยู่เสมอ โดยเน้นประเมินการอ่านรู้เรื่อง ซึ่งได้ให้นิยามไว้ว่า การอ่านรู้เรื่อง หมายถึง การอ่านคำ ประโยค ข้อความสั้น ๆ หรือเรื่องราวที่เป็นวงคำศัพท์ที่กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี ทั้งคำที่มีความหมายโดยตรงหรือโดยนัย โดยสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่าน ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านบอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่สำคัญที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านร้อยแก้ว ร้อยกรองสำหรับเด็ก คาดคะเนจากเรื่องที่อ่าน และสรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2561: 3) ทั้งนี้ เพื่อให้ครูภาษาไทยสามารถนำผลของการสอบเป็นข้อมูลในการวินิจฉัยเพื่อพัฒนานักเรียนได้ ตรงตามความเป็นจริง โดยผลการประเมินความสามารถพื้นฐานด้านการอ่านของนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต) ปีการศึกษา 2561 มีผลการประเมินด้านการอ่านรู้เรื่องอยู่ในระดับดีเท่านั้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2561) และยังอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดคือ นักเรียนต้องได้ระดับดีมาก ร้อยละ 30 แสดงให้เห็นว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร

เมื่อสัมภาษณ์ครูภาษาไทยโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ศรัณญา แสงสวัสดิ์, 18 พฤศจิกายน 2561) สรุปได้ว่า สาเหตุที่นักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้เนื่องจาก 1) นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่านหนังสือ และมักคัดลอกงานจากอินเทอร์เน็ตมาส่งโดยไม่กลั่นกรองมาก่อน 2) นักเรียนยังอ่านหนังสือไม่คล่องจึงทำให้จับใจความไม่ถูกต้อง ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ และจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต) ที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับปัญหาด้านการอ่านจับใจความ (ไพรวรรณ กำจัดโรค, 13 พฤศจิกายน 2561) มีความเห็นว่า นักเรียนมีปัญหาหลายประการ ได้แก่ 1) นักเรียนไม่ชอบการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่าน 2) เมื่อให้ทำแบบฝึกจับใจความเป็นรายบุคคล นักเรียนจะหาประโยคใจความสำคัญไม่ได้ เพราะไม่มีคนช่วยคิดช่วยสอน จึงทำให้ไม่สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ 3) เมื่อให้สรุปใจความสำคัญนักเรียนใช้ภาษาไม่ถูกต้อง คือพบการใช้ภาษาอินเทอร์เน็ตกับภาษาเขียน และเขียนสะกดคำผิด อีกทั้ง ยังมีข้อสังเกตว่านักเรียนไม่ค่อยสนใจบทอ่านที่มาจากหนังสือหรือวรรณคดี แต่สนใจบทอ่านจากสื่อออนไลน์มากกว่า ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก ครูควรพยายามหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความที่หลากหลาย น่าสนใจ เพื่อช่วยพัฒนาทักษะ

การอ่านจับใจความที่ถูกต้อง นักเรียนได้รับความสนุกสนานในการเรียนรู้และช่วยพัฒนาการเรียนรู้เท่าทันสื่อ

การอ่านจับใจความ เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญซึ่งพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในทักษะนี้สมควรที่จะต้องได้รับการพัฒนาและส่งเสริม นอกจากนี้ยังพบปัญหาอีกประการหนึ่งที่สะท้อนได้จากการสัมภาษณ์ข้างต้นและเป็นผลเนื่องมาจากการที่นักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้ คือ ปัญหา นักเรียนขาดการรู้เท่าทันสื่อ ด้วยเหตุที่สื่อสังคมออนไลน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทยเป็นอย่างมาก ดังผลสำรวจพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2562 โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) หรือ ETDA พบว่าคนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละ 10 ชั่วโมง 22 นาที เพิ่มขึ้น จากปี 2561 17 นาที (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2562)

ผลการสำรวจดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าสื่ออินเทอร์เน็ตมีบทบาทต่อชีวิตคนไทยมากขึ้นเรื่อย ๆ ความหลากหลายของสารสนเทศจากสื่อต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าข้อมูลที่ได้รับมาถูกต้องและเชื่อถือได้เสมอ หลายครั้งที่นักเรียนละเลยและไม่ใส่ใจที่จะพิจารณาในเรื่องเหล่านี้ ดังข้อมูลจากบันทึกหลังสอนของผู้วิจัยที่พบว่า เมื่อครูให้ไปค้นคว้าความรู้ทางอินเทอร์เน็ตมานำเสนอในห้องเรียน นักเรียนส่วนใหญ่คัดลอกเนื้อหาจากอินเทอร์เน็ตมาส่งครูโดยไม่ได้สรุปใจความสำคัญมา แม้กระทั่งคำบางคำที่เขียนผิดนักเรียนก็คัดลอกมาส่ง โดยไม่ใส่ใจในการพิจารณาด้านของภาษา และเนื้อหาของบทอ่าน ปัญหาข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนขาดทักษะการอ่านเพื่อพิจารณาข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้อง หากนักเรียนยังคงขาดทักษะการรู้เท่าทันสื่อ อาจทำให้นักเรียนกลายเป็นผู้ที่ส่งสารและรับสารที่ไม่ถูกต้อง และอาจนำไปสู่การถูกล่อลวงหรือสร้างความแตกแยกในสังคมได้ ประเทศชาติก็จะไม่พัฒนา แต่ถ้านักเรียนมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ จะทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหาสื่อ ตัดสินใจ ประเมินค่า และไม่ถูกครอบงำจากสื่อในทางที่ไม่เหมาะสมได้ ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเป็นผู้รู้จักเท่าทันสื่อ คือสามารถใช้สื่อและรับข้อมูลได้อย่างชาญฉลาดและเข้าใจจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก

ปัญหานักเรียนขาดการรู้เท่าทันสื่อจึงเป็นปัญหาที่สัมพันธ์กับปัญหาด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน รวมไปถึงการใช้วิจารณญาณในการอ่านด้วย หากอ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ก็ทำให้ไม่สามารถพิจารณาข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ฉะนั้นประเด็นสำคัญที่ควรจะต้องแก้ไขและพัฒนา คือ การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการพัฒนาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียน ทั้งนี้ ควรเริ่มต้นที่ตัวครูเอง กล่าวคือ ครูจะต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้ส่งเสริมการเรียนรู้และความสนใจของนักเรียน รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างตรงประเด็น

ด้วยเหตุนี้ ครูจึงต้องหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีการพัฒนาการอ่านจับใจความที่ดีขึ้น รวมถึงรู้เท่าทันสื่อ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต) ได้รู้จักคิด วิเคราะห์ พิจารณาข่าว ข้อมูลข่าวสาร ที่มากับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนและอนาคตของชาตินั้นสามารถเอาตัวรอดจากมิจฉาชีพ และเป็นบุคคลที่พร้อมสำหรับศตวรรษที่ 21 อีกด้วย

การจัดการเรียนรู้ลักษณะหนึ่งที่น่าจะพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ และพัฒนาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนให้ดีขึ้นคือ การใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น เมื่อนักเรียนได้คิดหาคำตอบพูดคุยถึงประเด็นสำคัญในเรื่องที่อ่าน นักเรียนเห็นมุมมองความคิดที่หลากหลาย ทำให้เกิดการรู้เท่าทันข้อมูลที่อ่านจากทุกมุมมอง นำไปสู่การเข้าใจบทอ่านอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ เป็นแนวการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากการสอนแบบนี้ทำให้ผลคะแนนการสอบ PISA ของนักเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดอะคิตะสูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศญี่ปุ่น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้นำมาประยุกต์ใช้ในบริบทประเทศไทย โดยแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ มีขั้นตอนของการจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน ดังนี้ (Akita Improvement Investigating Committee, 2017)

ขั้นที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจต่อบทอ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้คำถามส่งเสริมความสนใจ การนำเสนอประเด็นเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการหาคำตอบ การทบทวนความรู้เดิม รวมถึงการวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันของครูและนักเรียน

ขั้นที่ 2 สร้างความคิดของตัวเอง คือ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนมีความรอบรู้ในบทเรียนนั้น ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้คำถามพัฒนาการคิดขั้นสูง การสาธิต การแสดงตัวอย่าง การใช้แผนผังความคิด เป็นต้น

ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่มหรือทั้งชั้นเรียน คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบความคิดของตนเองกับคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน โดยต้องมีการสรุปผลการอภิปรายด้วย

ขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ คือ การให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้ โดยอาจใช้สถานการณ์ใหม่มาทดสอบความรู้ ใช้การพูดหรือการเขียนสรุปบทเรียน การนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมถึงฝึกให้นักเรียนคาดการณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

นอกเหนือจาก 4 ขั้นตอนดังกล่าวแล้ว แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ยังให้ความสำคัญกับการใช้กระดาน การจดบันทึก และการใช้นาฬิกา กล่าวคือ การเขียนกระดานจะทำให้เข้าใจกระบวนการคิดของนักเรียนในหนึ่งชั่วโมงอย่างเป็นขั้นตอน โดยกำหนดให้การเขียนกระดานและการจดบันทึกต้องเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ส่วนการใช้นาฬิกา พบว่า แนวการสอนนี้กำหนดให้มินาฬิกาจับเวลาบนกระดานดำเพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมเวลาซึ่งเป็นวินัยที่สำคัญให้นักเรียน ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะมีการจับเวลาทุกครั้ง แต่อาจมีการต่อเวลาได้จากการตกลงร่วมกันของนักเรียน โดยครูจะอดทนรอเวลาเพื่อให้นักเรียนได้คิดอย่างเต็มที่ ครูจะไม่เฉลยหรือสรุปก่อน แต่จะรอคำตอบที่สะท้อนความคิดของนักเรียนด้วยความอดทน

แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะนี้ จึงเป็นการเรียนการสอนลักษณะหนึ่งที่จะช่วยพัฒนากระบวนการอ่านจับใจความได้ เพราะได้รับการพิสูจน์ผ่านการเรียนการสอนของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น และพบว่านักเรียนในจังหวัดอะคิตะที่ผ่านการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนนี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี และยังคงรักษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้อยู่ในระดับต้นของประเทศมาโดยตลอด ทำให้การศึกษาของจังหวัดอะคิตะ ได้รับความสนใจในประเทศญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก (คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ, 2559)

จากการศึกษาวิจัยของไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2561: 1) ในฐานะผู้วิจัยแนวทางการนำแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะมาใช้ในประเทศไทย ได้กล่าวว่า ผลการวิจัยและการศึกษาข้อค้นพบของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะมีความน่าสนใจ เพราะแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะมีหลักการและกระบวนการดำเนินงานที่ดี ภายใต้แนวคิดที่เน้นให้นักเรียนได้อ่าน คิด เขียน ด้วยตนเอง รู้จักมีจิตสำนึกรับผิดชอบ และมีการแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อน ซึ่งจะช่วยเติมเต็มการจัดการเรียนรู้ของเด็กไทย เมื่อพิจารณาความสำคัญและแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะข้างต้น จึงเห็นได้ว่าเป็นแนวทางการสอนที่เน้นการอ่านควบคู่ไปกับการคิดและการอภิปราย ดังนั้น แนวการสอนนี้จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาการอ่านของนักเรียนไทย โดยหมายรวมถึงการอ่านข้อมูลจากสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ในระบบออนไลน์ ซึ่งหมายถึงการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อด้วย

ปัจจุบันงานวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะในประเทศไทยมีเพียง 1 เรื่อง คือ งานวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้วิธีการสอนเชิงรุกของจังหวัดอะคิตะ (Akita Action) ของ สุภาพร พิมพ์บุษผา (2552) งานวิจัยดังกล่าวใช้กับการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ เนื่องจากเป็นแนวการสอนใหม่ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนของจังหวัดอะคิตะจึงพบค่อนข้างน้อยในประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันนักวิชาการในวงการศึกษาลายท่านกำลังทำวิจัยและศึกษาค้นคว้าการสอนแนวนี้อย่างจริงจัง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้างานวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนดังกล่าวข้างต้น พบว่า ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ใช้กับการสอนภาษาไทย

ด้วยเหตุที่ แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ เป็นแนวการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนได้ เพราะมีขั้นตอนที่เน้นการอภิปรายอย่างหลากหลาย จะช่วยให้นักเรียนรู้เท่าทันบทความได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ทั้งนี้ เพื่อปลูกฝังพื้นฐานการอ่านที่ดีให้กับนักเรียน โดยเฉพาะด้านการอ่านจับใจความควบคู่กับการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและเป็นผลให้นักเรียนมีทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

2. คำถามการวิจัย

2.1 การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้หรือไม่ อย่างไร

2.2 การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะสามารถพัฒนาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้หรือไม่ อย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

3.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

3.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4.2 ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

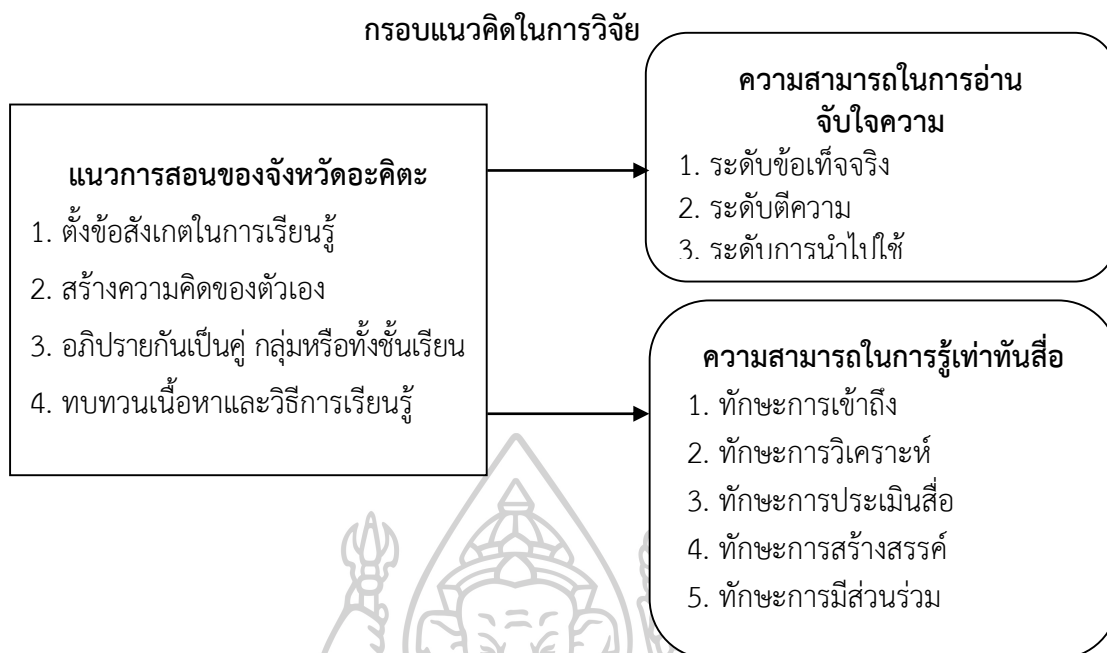
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนามาจากคณะกรรมการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2 สร้างความคิดของตนเอง ขั้นตอนที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน ขั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ทั้งนี้

แต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาได้ทั้งความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อ กล่าวคือ ขั้นตอนที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ จะช่วยให้นักเรียนสามารถสังเกตค้นพบคำศัพท์ ประโยค หรือสิ่งที่สงสัยจากสื่อที่อ่าน ขั้นตอนที่ 2 สร้างความคิดของตนเอง นักเรียนคิดแก้ไขปัญหาด้วยตนเองจากสิ่งที่สังเกตได้ นักเรียนเกิดทักษะการรู้เท่าทันสื่อ สามารถคิดตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณได้จากสื่อที่อ่าน อีกทั้งยังเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านจับใจความในลำดับขั้นตอนต่อไปด้วย ขั้นตอนที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน จะช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นมากขึ้นเกี่ยวกับบทอ่านจากสื่อ และขั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ นักเรียนจะได้ทบทวนความรู้ทั้งในส่วนของเนื้อหาในบทเรียนและนอกบทเรียน รวมถึงวิธีการได้มาของความรู้ มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่งผลให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะด้านการอ่านจับใจความ ตลอดจนเกิดทักษะการประเมินค่าสื่อและการสร้างสรรค์สื่อในขั้นตอนนี้ด้วย โดยผ่านกิจกรรมการทบทวนการเรียนรู้ของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านจับใจความและเกิดทักษะการรู้เท่าทันสื่อมากขึ้น

นอกจากนี้ แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ยังให้ความสำคัญกับการเขียนกระดานและการจดบันทึกตามแบบที่พัฒนาขึ้น คือเขียนจากด้านบนลงด้านล่าง และเริ่มจากด้านซ้ายมือของกระดานก่อนเสมอ ทั้งนี้จะต้องมีการเขียนหัวข้อแสดงความคิดตามขั้นตอนของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะดังกล่าวด้วย เพราะจะทำให้เข้าใจกระบวนการคิด ตามลำดับขั้นตอน อีกทั้งแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะยังให้ความสำคัญกับนาฬิกาจับเวลาบนกระดาน เพราะเป็นการสร้างวัฒนธรรมเวลาและฝึกวินัยให้แก่นักเรียน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะเป็นแนวการสอนที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย คือ สามารถช่วยในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการรับสารจากการอ่านและรู้เท่าทันสื่อที่ได้รับมากขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

6.1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 60 คน

6.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

6.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

6.2.1 ตัวแปรต้น คือ

6.2.1.1 การประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

6.2.2 ตัวแปรตาม คือ

6.2.2.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

6.2.2.2 ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

6.3 ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการทดลองวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยทั้งหมดเป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยสอนสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ชั่วโมงเรียนละ 60 นาที โดยทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน อย่างละ 1 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้การทดลองทั้งสิ้นจำนวน 18 ชั่วโมง

6.4 สารการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัย

สารการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101 ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ) สารที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยสารการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัย คือ การอ่านจับใจความจากบทอ่านประเภทข่าวและเหตุการณ์สำคัญ บทความจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วรรณคดีและวรรณกรรม และเรื่องสั้น ๆ

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา โดยจะต้องเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่ได้ สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถามได้ เก็บสาระสำคัญของเรื่องได้ สรุปความ แปลความ และใช้ข้อมูลต่าง ๆ ช่วยพิจารณาตัดสินข้อความที่แสดงโดยนัยได้ สามารถบอกแนวคิดและทัศนคติของผู้เขียนได้ รวมถึงสามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของการอ่านมาพิจารณาตัดสินว่าสิ่งที่อ่านถูกต้องเหมาะสมมากน้อยเพียงใด วัดได้จากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Dallmann & Boer (1978: 129) ซึ่งแบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อวัดความเข้าใจเนื้อเรื่องทีอ่านเป็น 3 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับการนำไปใช้

ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ หมายถึง หมายถึง ความสามารถในการเข้าถึงสื่อ รับรู้ และเข้าใจความหมายของสื่อที่หลากหลายรูปแบบ สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงให้เหตุผลเชิงสนับสนุน ผลดี ผลเสียของสื่อ ตลอดจนสามารถเลือกรับเนื้อหาที่มีประโยชน์ และหลีกเลี่ยงเนื้อหาไม่พึงประสงค์จากสื่อที่น่าเสนอได้ วัดได้จากแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) เป็นแนวคิดหลักในการจำแนกองค์ประกอบ ของการรู้เท่าทันสื่อ ออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ ทักษะการเข้าถึง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมินสื่อ ทักษะการสร้างสรรค์ และทักษะการมีส่วนร่วม

แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ให้นักเรียนได้คิดผ่านการอภิปรายกันเป็นกลุ่ม นักเรียนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับหัวข้อการเรียนรู้ที่ตนกำหนดขึ้นเอง โดยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ต่อบทเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 สร้างความคิดของตัวเอง คือ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนมีความรอบรู้ในบทเรียนนั้น ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบความคิดของตนเองกับคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน โดยต้องมีการสรุปผลการอภิปรายด้วย

ขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ คือ การให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติน) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

8. ประโยชน์ที่ได้รับ

8.1 ครูภาษาไทยได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตามแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

8.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติน) ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

8.3 ผลการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจจะทำวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 หลักสูตรกับการสอนอ่านจับใจความ

1.1.1 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้ และควรรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวดี)

1.2 การอ่านจับใจความ

1.2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

1.2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

1.2.3 ประเภทของการอ่านจับใจความ

1.2.4 ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ

1.2.5 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

1.2.6 วิธีการอ่านจับใจความ

1.2.7 การวัดและประเมินผลผลการอ่านจับใจความ

1.3 การรู้เท่าทันสื่อ

1.3.1 ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ

1.3.2 ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ

1.3.3 องค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ

1.3.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อ

1.3.5 การวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

1.4 แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

1.4.1 ความเป็นมาของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะในประเทศญี่ปุ่น

- 1.4.2 ความเป็นมาของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะในประเทศไทย
 - 1.4.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ
 - 1.4.4 เทคนิคสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ
 - 1.4.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 หลักสูตรกับการสอนอ่านจับใจความ

1.1.1 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนานักเรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ โดยมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้อันประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดให้นักเรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ ซึ่งภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง มีทั้งหมด 5 สาระ ดังนี้ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551: 1)

1. การอ่าน ได้แก่ การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การเขียน ได้แก่ การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การฟัง การดู และการพูด ได้แก่ การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

4. หลักการใช้ภาษาไทย ได้แก่ ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรม ได้แก่ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนมาตรฐานการเรียนรู้ มีทั้งหมด 5 มาตรฐาน ตามสาระดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านจึงได้กำหนดเรื่องการอ่านจับใจความไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย สารที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชั้น	ที่	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ต้องรู้	ควรรู้
ป.6	1	ท 1.1 ป.6/1 ท 1.1 ป.6/2	1. อ่านออกเสียงบทร้อย แก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมาย ของคำ ประโยค และข้อความที่เป็น โวหาร	การอ่านออกเสียงร้อยแก้วที่ เป็นโวหารต่าง ๆ ประกอบด้วย - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - คำที่มาจากภาษา ต่างประเทศ - อักษรย่อและเครื่องหมาย วรรคตอน - วัน เดือน ปีแบบไทย - ข้อความที่เป็นโวหาร ต่าง ๆ - ส่วนวนส่วนวนไทยที่เป็น คำพังเพยและสุภาษิต การอ่านทำนองเสนาะบทร้อย กรองที่เป็นโวหารต่าง ๆ	√	
	2	ท 1.1 ป.6/3 ท 1.1 ป.6/4 ท 1.1 ป.6/5	3. อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่าง หลากหลาย โดย จับเวลาแล้วถาม เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. แยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อ ต่าง ๆ เช่น - เรื่องสั้น - บทความจากสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ - ประกาศทางการ	√	

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ต่อ)

ชั้น	ที่	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ต้องรู้	ควรรู้
ป.6	2	ท 1.1 ป.6/5	5. อธิบายการนำความรู้ และความคิด จาก เรื่องทีอ่านไป ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต	- วรรณคดีและวรรณกรรม ในหนังสือเรียน - บทเรียนจากกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น	√	
	3	ท 1.1 ป.6/6	6. อ่านงานเขียนเชิง อธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติ ตาม - การใช้พจนานุกรม - การปฏิบัติตนในการอยู่ ร่วมกันในสังคม - ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกัน ในโรงเรียน และการใช้ สถานที่ในชุมชนและ ท้องถิ่น		√
	4	ท 1.1 ป.6/7	7. อธิบายความหมาย ของข้อมูล จาก การอ่านแผนผัง แผนที่ แผนที่ และกราฟ	การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนที่ และกราฟ	√	
	5	ท 1.1 ป.6/8	8. อ่านหนังสือตาม ความสนใจ และ อธิบายคุณค่าที่ได้รับ	การอ่านหนังสือตาม ความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจ และเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและ นักเรียนกำหนดร่วมกัน		√
	6	ท 1.1 ป.6/9	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน		√

จากตารางข้างต้น ตัวชี้วัดที่จะใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และตัวชี้วัด ท 1.1 ป.6/5 อธิบายการนำความรู้ และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

1.1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ)

โรงเรียนอนุบาลบางกรวย(วัดศรีประวัตติ) เป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารระการเรียนรู้ท้องถิ่น และจุดเน้นของโรงเรียน พัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบางกรวย(วัดศรีประวัตติ) พุทธศักราช 2559 จัดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

งานวิจัยฉบับนี้ ได้ดำเนินการทดลองในรายวิชา ท16101 ภาษาไทย ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย (ท 16101)

การอ่านออกเสียง อธิบายความหมายของคำ คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ อักษรนำ ตัวการ์นต์ คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน วัน เดือน ปี แบบไทย ข้อความที่เป็นโวหารต่าง ๆ สำนวนเปรียบเทียบประโยค อ่านบทร้อยแก้วร้อยกรองเรื่องศาลากลางนายลอนนทบุรี การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น นิทาน นิทานพื้นบ้านท้องถิ่นนันทเพลง บทความสารคดี พระบรมราชาบาท ข้อความโน้มน้าว บทโฆษณา ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ โดยจับเวลา ปัญหาที่ทำให้เกิดความขัดแย้งจากสื่อต่าง งานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ การใช้พจนานุกรม ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคม การพึ่งพาอาศัยกัน การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน และการใช้สถานที่สาธารณะในชุมชนและท้องถิ่น อ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ และหนังสือ ที่สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน

หลักการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย เขียนสื่อสาร ประเภทคำขวัญ คำอวยพร ประกาศ การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน การเขียนเรียงความ การย่อความจากนิทาน ความเรียง ประกาศ แจ้งความ แลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย สุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง การเขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายขอโทษ จดหมายแสดงความขอบคุณ จดหมายแสดงความเห็นใจ จดหมายแสดงความยินดี การกรอกแบบรายการ แบบคำร้อง ใบสมัครศึกษาต่อ

แบบฝึกหัดส่งพัสดุและไปรษณีย์ภัณฑ์ การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ศึกษาหลักการพูด แสดงความรู้ความเข้าใจ จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การพูดลำดับขั้นตอน การปฏิบัติ การพูด ลำดับเหตุการณ์ การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟังและการดูสื่อโฆษณา การรายงานจาก การศึกษาค้นคว้า พูดโน้มน้าวจากสถานการณ์ การเลือกตั้ง การรณรงค์ การพูดโต้วาที การแสดง บทบาทสมมติหรือละครในประเด็น เรื่องราว หรือ ปัญหาที่หยิบยกมาศึกษา หลักการวิเคราะห์ชนิด หน้าที่ ของคำชนิดของคำ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำเชื่อม คำอุทาน คำราชาศัพท์ ระดับภาษา ภาษาถิ่น คำภาษาต่างประเทศ กลุ่มคำหรือวลี ประโยคสามัญ ประโยครวม ประโยคซ้อน การแต่งกลอนสุภาพ สำนวน คำพังเพย และคำสุภาพิต วรรณคดี วรรณกรรม และ เรื่องที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ตำนาน เรื่องเด่นร้อย จอมฉลาด และเรื่องของท้องถิ่นอื่น นิทานคติธรรม เพลงพื้นบ้าน เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตาม ความสนใจ คุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรม บทอาขยานและบทร้อยกรองที่กำหนด

โดยใช้กระบวนการอ่านสามารถอ่านออกเสียง อ่านจับใจความ การอธิบาย ความหมาย กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม ภาวะ ผู้นำ กระบวนการสังเกต กระบวนการคิดแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น คิดวิเคราะห์ การคิด อย่างมีวิจารณญาณและสามารถแก้ไขปัญหาได้ คิดเปรียบเทียบ และการสรุปความรู้ความคิดจากเรื่อง ที่อ่าน กระบวนการเขียนสามารถเขียนสื่อสาร การคัดลายมือ ฝึกคิดเขียนบทร้อยกรอง อย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม กระบวนการตั้งคำถามตอบคำถามเชิงเหตุผล จากเรื่องที่ฟัง ดู วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู พุดรายงาน พูดลำดับขั้นตอน การปฏิบัติงาน ลำดับ เหตุการณ์ ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าใช้กระบวนการตามสาระทฤษฎีองค์ความรู้ มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และรู้เท่าทันเทคโนโลยี

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด มีทักษะการสื่อสารได้ถูกต้องได้คล่องแคล่ว ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ รู้เท่าทันสื่อ สามารถคิดวิเคราะห์ ตั้งคำถามให้คำอธิบาย นำไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ เข้าใจหลักการใช้ภาษา หลักการเขียนความเรียง สามารถเชื่อมโยง เปรียบเทียบ นำความรู้ไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน มีมารยาทในการอ่านการเขียน การฟัง การดู การพูด รักการอ่านการเรียนรู้ เห็นคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรม ตัวเลขไทยและภาษาไทย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความเมตตากรุณา มีคุณธรรม และมีระเบียบวินัย ขยัน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักความเป็นไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นทำงานและมีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ นักเรียนยังต้องมีความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียน และมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย

2) โครงสร้างเวลาเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ

งานวิจัยฉบับนี้ ได้ดำเนินการทดลองในรายวิชา ท16101 ภาษาไทย ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต) ผู้วิจัยได้จัดทำโครงสร้างเวลาเรียนตลอดปีการศึกษา ทั้งนี้ จะคัดเลือกเฉพาะโครงสร้างเวลาเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอ่านจับใจความมานำเสนอเท่านั้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 โครงสร้างเวลาเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ

หน่วย การเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	เวลา (ชม.)
3	อ่านป้าย ได้สาระ	ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลา แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.6/4 แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.6/5 อธิบายการนำ ความรู้และความคิด จากเรื่อง ที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต	การอ่านจับใจความ จากสื่อต่าง ๆ เช่น - ข่าว เหตุการณ์สำคัญ - บทความ อิเล็กทรอนิกส์ ภาษาพูด ภาษาเขียน	8
4	นักสืบทองอิน	ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลา แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.6/4 แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ป.6/5 อธิบายการนำ ความรู้และความคิด จากเรื่อง ที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต	การอ่านจับใจความ จากสื่อต่าง ๆ เช่น - เรื่องสั้น - วรรณคดีและ วรรณกรรม การแสดง ความคิดเห็น จากวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน	8

ตารางที่ 2 โครงสร้างเวลาเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ (ต่อ)

หน่วย การเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	เวลา (ชม.)
4	นักสืบทองอิน	ท 5.1 ป.6/1 แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน		
รวม				16

จากตารางข้างต้นเป็นการกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนของโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในส่วนที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ซึ่งปรากฏเรื่องการอ่านจับใจความในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องอ่านป้ายได้สาระ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องนักสืบทองอิน ในที่นี้ผู้วิจัยกำหนดเวลาการทดลองเรื่องการอ่านจับใจความหน่วยการเรียนรู้ละ 8 ชั่วโมง รวมเป็น 16 ชั่วโมง

1.2 การอ่านจับใจความ

1.2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องใช้การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างรวดเร็วและจับใจความได้อย่างถูกต้อง นักวิชาการได้อธิบายความหมายของการอ่านจับใจความไว้เป็นจำนวนมาก (แวมมยุรา เหมือนนิล, 2541: 12; ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542: 44; ดนยา วงศ์ระชะชัย, 2542: 156; รัญจิต แก้วจำปา, 2544: 15; ประพนธ์ เรืองณรงค์, 2545; จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ, 2547: 45; Carrell, 1984: 87-112; Smith, 1999: 87) สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อหาในระดับต้น โดยจะต้องเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถามได้ เก็บสาระสำคัญของเรื่องให้ได้ สรุปเรื่องที่อ่านได้ รวมถึงสามารถบอกแนวคิดและทัศนคติของผู้เขียนได้ สรุปความ แปลความ และใช้ข้อมูลต่างๆ ช่วยพิจารณาตัดสินข้อความที่แสดงโดยนัยได้ ตลอดจนสามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของการอ่านมาพิจารณาตัดสินว่าสิ่งที่อ่านถูกต้องเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานสำหรับการอ่านในระดับสูงต่อไป และเพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

1.2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญของนักเรียนในการแสวงหาความรู้ ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะด้านการอ่าน ดังที่นักวิชาการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้หลายท่าน (บันลือ พุกกะวัน, 2530: 48; ฆอบ โปะชะกฤษณะ, 2532: 39; ธิดา โมสิกรัตน์ และนภลัย สุวรรณธาดา, 2534: 46; ถนอมวงศ์ ล้ายอด มรรคผล, 2541: 55; แวมยุรา เหมือนนิล, 2541: 15) สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือ ในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญ เป็นหัวใจสำคัญของการอ่านทุกรูปแบบ หากจับใจความเรื่องที่อ่าน ไม่ได้ จะทำให้ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านไม่สามารถพิจารณาได้ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดี ทำให้ต้องกลับมา ทบทวนเรื่องที่อ่านใหม่ หากอ่านแล้วจับใจความได้ จำไว้หรือจดบันทึกไว้ ก็จะสามารถใช้ประโยชน์ ได้ทันที ประสบผลสำเร็จในการเรียน รวมทั้งทำให้ได้รับความคิดและความบันเทิงอีกด้วย

1.2.3 ประเภทของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมี 2 ประเภท คือ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม และการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีนักวิชาการได้อธิบายการอ่านจับใจความทั้ง 2 ประเภทไว้หลาย ท่าน(กาญจนา นาคสกุล และคณะ, 2521: 183; ชลธิรา กลัดอยู่, 2527: 25; ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ, 2535: 65; พันธุ์ทิพา ทลาบเลิศบุญ, 2542: 50) สรุปได้ดังนี้

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม

การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม เป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของ เรื่องหรือหนังสือ หากผู้อ่านไม่เข้าใจเนื้อหาจะไม่สามารถจับใจความส่วนรวมได้ มองไม่เห็น ความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่าง ๆ และอาจเป็นผลให้ไม่เข้าใจจุดหมายสำคัญของหนังสือ นั้น ๆ

การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมนั้น ผู้อ่านต้องสังเกตส่วนประกอบ ของหนังสือ เช่น คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง เชิงอรรถ อภิธานศัพท์ ฯลฯ หรืออาจทำได้ด้วยการพลิก ดูหรืออ่านผ่าน ๆ ในแต่ละหัวข้อ ทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างรวดเร็ว ในเวลาเดียวกัน ก็พยายามจัดเนื้อหาของหัวข้อเรียงลำดับในสมอง เพื่อให้ปรากฏเป็นภาพคร่าว ๆ ว่าแต่ละหัวข้อ มีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการดำเนินเรื่องไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหา ตลอดจนเชื่อมโยงแนวความคิดและข้อมูลต่าง ๆ ข้อดีของการอ่านจับใจความส่วนรวมของหนังสือ คือ จะช่วยให้จำเนื้อหาหลักได้อย่างแม่นยำ

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่ไม่จำเป็นต้องอ่านทุกตัวอักษร จากนั้นสรุปใจความสำคัญโดยการบันทึก นักอ่านที่ดีควรเก็บสาระสำคัญในหลายแง่มุม เช่น เก็บ ความรู้ เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บแนวความคิดของผู้เขียน และจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง การอ่าน ประเภทนี้ต้องยึดหลัก คือ อ่านอย่างละเอียดเพื่อจับเรื่องราวให้ได้ตลอดทั้งเรื่อง ที่ไหน เมื่อไร ทำไม

ข้อความที่อ่านตีความหมายได้อย่างไร บทอ่านดังกล่าวมีเนื้อหาที่ถูกต้องเหมาะสมมากน้อยเพียงใด มีคุณค่าอย่างไร บางเรื่องอาจจะมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่ต้องตอบเท่าที่มีอยู่ให้ครบถ้วนเพื่อจับใจความสำคัญให้มากที่สุด

ในงานวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยเลือกใช้การอ่านประเภทที่ 2 คือ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มาให้นักเรียนได้ฝึกทักษะอ่านจับใจความจากบทอ่านที่ครูกำหนดให้ เนื่องจากต้องการให้นักเรียนได้อ่านอย่างละเอียด จับเรื่องราวได้ตลอดทั้งเรื่อง ตีความหมายของข้อความที่อ่านได้ และสรุปใจความสำคัญโดยการบันทึกได้

1.2.4 ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ

ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความของแต่ละคน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น สติปัญญา ความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่าน วิธีการพิเศษเฉพาะบุคคลในการอ่าน และประสบการณ์เดิมของแต่ละคนด้วย ซึ่งระดับการอ่านเพื่อวัดความเข้าใจ แบ่งได้ตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงระดับการอ่านไว้แต่ละแนวทางดังนี้

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2532: 54 – 57) กล่าวว่า ระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบ่งเป็น 4 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นอ่านตามตัวอักษร (Literal Reading) คือ การอ่านที่ผู้อ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนกล่าวออกมาโดยตรง
2. ชั้นการอ่านตีความ (Interpretative Reading) คือ การอ่านที่ผู้อ่านจะต้องเสาะแสวงหาความหมายที่ซ่อนอยู่ในข้อความที่ปรากฏอยู่ ซึ่งผู้เขียนไม่ได้กล่าวออกมาโดยตรงเพื่อประเมินคำสั่งที่ผู้เขียน เขียนโดยไควความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถในการอ่านตามตัวอักษร
3. ชั้นการอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ (Critical Ceding) คือ ชั้นของการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการพิจารณาตัดสินเพื่อประเมินคำสั่งที่ผู้เขียนเขียนโดยใช้ความรู้และประสบการณ์รวมทั้งความสามารถในการอ่านตัวอักษรและอ่านตีความ
4. ชั้นการนำไปใช้ (Application reading) หมายถึง การอ่านที่นักเรียนสามารถที่จะนำความรู้ ประสบการณ์ และข้อคิดต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้กับสถานการณ์อื่นในทำนองเดียวกันต่อไป

Dallmann & Boer (1978: 129) แบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องเป็น 3 ระดับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษรหรือระดับข้อเท็จจริง หมายถึงความเข้าใจในข้อความที่กล่าวไว้ตรง ๆ ตามตัวอักษรที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน

2. ความเข้าใจระดับตีความหรือระดับอ้างอิง หมายถึง ความเข้าใจสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ตรง ๆ ในเรื่อง แต่ต้องใช้ความสามารถในการสรุปความ แปลความ และใช้ข้อมูลต่าง ๆ ช่วยพิจารณาตัดสินข้อความที่แสดงโดยนัย

3. ความเข้าใจระดับประเมินค่าหรือระดับการนำไปใช้ หมายถึง การประเมินค่าสิ่งที่อ่านโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของการอ่านมาพิจารณาตัดสินว่างานเขียนนั้นถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ และสามารถนำผลการพิจารณาไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมของตนเองและนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่

Raygor & Raygor (1985: 162) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร คือ ความสามารถในการเข้าใจเรื่องของคำ และความคิดของผู้เขียน

2. ความเข้าใจระดับตีความ คือ ผู้อ่านสามารถจับความสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้ สามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัวได้ และสามารถเข้าใจลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ มองเห็นความสัมพันธ์ ระหว่างเหตุและผล และสามารถตีความข้อความทั่ว ๆ ไปได้

3. ความเข้าใจระดับการนำไปใช้ คือ ผู้อ่านสามารถประเมินความคิดของผู้เขียนได้ไม่ว่าผู้อ่านจะยอมรับหรือปฏิเสธความคิดนั้นก็ตาม และผู้อ่านสามารถนำความคิดนั้นไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้

Lapp & Flood (1986: 136) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ ได้แก่

1. ระดับตรงตามตัวอักษร (Literal Comprehension) คือ ผู้อ่านเข้าใจข้อความในเรื่องที่อ่านอย่างตรงไปตรงมา

2. ระดับความและอ้างอิงสรุป (Inferential Comprehension) คือ ผู้อ่านเข้าใจข้อความในเรื่องที่อ่าน และสามารถนำข้อมูลจากการอ่านมาช่วยพิจารณาตัดสินข้อความ ที่แสดงโดยนัย

3. ระดับวิจารณ์ (Critical Comprehension) คือ ผู้อ่านใช้ความคิด ประสบการณ์ของตนเองและความเข้าใจในระดับตรงตามตัวอักษร ระดับตีความ และอ้างอิงสรุป มาช่วยในการตัดสินและประเมินข้อความที่อ่าน

สรุปได้ว่า ระดับการอ่านเพื่อวัดความเข้าใจนี้ สามารถที่จะนำมาใช้วัดความสามารถในการอ่านจับใจความได้ เนื่องจากมีลำดับการวัดที่เป็นระดับ เริ่มจากชั้นง่ายไปยาก แนวทางส่วนใหญ่แบ่งเป็น 3 – 4 ระดับ แต่ละแนวทางมีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือระดับที่พบร่วมกันชัดเจนคือ การอ่านระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับการประเมินค่า ดังนั้นจึงสามารถสรุประดับการอ่านเพื่อวัดความเข้าใจตามแนวคิดของ Dallmann & Boer (1978: 129) เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เนื่องจากมีขั้นตอนที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2.5 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านที่ดีนั้นผู้อ่านควรตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน การอ่านจับใจความก็เช่นเดียวกัน ผู้อ่านจำเป็นต้องตั้งจุดมุ่งหมายว่าจะอ่านเพื่ออะไร นักวิชาการ (ศิริพร ลิ้มตระกูล, 2534: 99-100; วรณิ โสมประยูร, 2537: 127-129) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ สรุปได้ดังนี้

1. อ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เป็นการอ่านอย่างละเอียด ซึ่งผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำรายละเอียดของเรื่องไปใช้ประโยชน์
2. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการอ่านเพื่อต้องการรับความสนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียด ไม่เน้นความสำคัญของเนื้อหาสาระ
3. อ่านเพื่อสร้างความมั่นใจ เนื่องจากผู้อ่านเคยมีความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อนแต่ลืมรายละเอียด จึงต้องอ่านอีกครั้งอย่างรวดเร็ว ๆ เพื่อให้ระลึกได้ เป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง
4. อ่านเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ใหม่ ๆ โดยใช้เนื้อหาของเรื่องเป็นสื่อ การอ่านจึงมักให้การสำรวจและตรวจสอบ ผู้อ่านมักนำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านจับใจความเรื่องที่เป็นวิชาการระดับสูงเพื่อพัฒนาข้อมูลให้สอดคล้องกับที่เป้าหมายกำหนด
5. อ่านเพื่อมุ่งเน้นอัตราความเร็วในการอ่าน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องการจับใจความสำคัญของเรื่องในเวลาที่ยากัดและต้องการอ่านให้ได้เนื้อเรื่องมากที่สุด
6. อ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เนื่องจากเป็นเรื่องที่ตนไม่เคยมีพื้นฐานความรู้มาก่อน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านมักใช้วิธีการอ่านจับใจความลักษณะสำรวจและตรวจสอบ คือในขั้นสำรวจจะใช้วิธีกวาดสายตาดูเนื้อหาคร่าว ๆ และขั้นสำรวจด้วยการอ่านอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง
7. อ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ข้อมูลที่ได้ เป็นการอ่านเพื่อแยกแยะข้อความที่อ่านอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้าง องค์ประกอบ หลักการและเหตุผลของเรื่อง จนสรุปได้ว่าแต่ละส่วนเป็นอย่างไร สัมพันธ์กันอย่างไร

8. อ่านเพื่อบอกประโยชน์ของสิ่งที่อ่านได้ ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเรื่องที่ผู้อ่านสนใจ อ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของสิ่งที่ได้จากการอ่าน ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งที่อ่าน เพราะสามารถนำไปเผยแพร่แก่ผู้อื่นได้ เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

9. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำ เป็นการอ่านเพื่อให้ได้ความรู้และนำไปปฏิบัติให้ถูกต้อง เช่น การอ่านฉลากยา การอ่านประกาศต่าง ๆ เป็นต้น

10. อ่านเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านจะต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกนำความคิดที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เป็นประโยชน์

11. อ่านเพื่อถ่ายทอดจินตนาการจากการอ่าน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องวรรณคดี ตำนาน เรื่องเล่า เมื่อผู้อ่านได้อ่านแล้วจะเกิดจินตนาการลึกซึ้ง เห็นภาพ สามารถมาเล่าถ่ายทอดสิ่งที่อ่านแก่ผู้อ่านได้

12. อ่านเพื่อสรุปเรื่องราวที่อ่านและย่อเรื่องได้ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านจะต้องติดตามเรื่องราวให้ได้ต่อเนื่องกัน จึงจะสามารถอ่านได้รู้เรื่องตลอด โดยผู้อ่านจะต้องเข้าใจ รู้เรื่อง และควรจำเรื่องให้ได้ จึงจะสามารถสรุปเรื่องราวที่อ่านและย่อเรื่องได้

ดังนั้น การอ่านจับใจความมีจุดมุ่งหมายที่หลากหลายขึ้นอยู่กับผู้อ่านแต่ละคน ซึ่งในภาพรวมแล้วจุดมุ่งหมายของการอ่านนั้นก็เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายและแนวคิดของผู้เขียนและเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องและตรงกัน และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาความคิด และใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้อ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่องและอ่านเพื่อสรุปเรื่องราวที่อ่านและย่อเรื่องได้

1.2.6 วิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการอ่านหนังสือทุกประเภท และยังเป็นพื้นฐานในการอ่านทุกประเภท ดังนั้นการอ่านจับใจความให้ได้ดีนั้นจะต้องมีขั้นตอนการอ่านที่ถูกต้องด้วย มีนักวิชาการเสนอแนะขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้หลายท่าน (บันลือ พฤษะวัน, 2530: 144; ศิริพร ลิ้มตระกูล, 2534: 112 – 113; แวมยุรา เหมือนนิล, 2541: 24; จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ, 2547: 44; สุปาลี พัดทอง, 2559: 66 - 67) สรุปได้ดังนี้

1. กวาดสายตาตามอย่างรวดเร็วตั้งแต่บรรทัดแรกถึงบรรทัดสุดท้ายเพื่อจะรู้ขอบเขต หรือกล่าวถึงเรื่องอะไร ทำนองใด

2. ทำความคุ้นเคยกับคำใหม่โดยศึกษาความหมายวิธีใช้คำเหล่านั้นให้เข้าใจ

3. กรณีเป็นบทประพันธ์ร้อยกรอง ควรอ่าน 2 - 3 หน้า เพื่อดูว่ามีคุณค่า น่าสนใจเพียงใด หรือไพเราะหรือไม่ กรณีเป็นบทร้อยแก้วให้อ่านเฉพาะหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้ละเอียด

เพื่อทราบทัศนคติ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือเจตนาของผู้แต่ง ผู้เรียบเรียง จากนั้นให้อ่านตลอดเรื่องเพื่อประเมินดูว่า เรื่องนั้นให้ประโยชน์ในทางใด มีจุดเด่นอยู่ตรงไหน ตอนไหนบ้าง

4. เริ่มฝึกหาประโยคใจความสำคัญจากบทอ่านที่ง่ายไปหายาก เช่น นิทาน บทความ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น จากนั้นให้นักเรียนใช้วิธีขีดเส้นใต้เฉพาะข้อความที่สำคัญไว้เป็นตอน ๆ

5. เรียบเรียงข้อความไว้ด้วยกัน แล้วสรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง โดยรักษาเนื้อความเดิมไว้เพื่อให้ได้ใจความสำคัญทั้งเรื่อง

6. เมื่อเรียบเรียงเสร็จแล้ว ควรทบทวนใจความสำคัญของเรื่องอีกครั้งว่ามีเนื้อความต่อเนื่องกันดีหรือไม่ ใจความครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ หากส่วนใดขาดหายไปให้เพิ่มเติม แต่ถ้าส่วนใดเกินความจำเป็นให้ตัดออก

สำหรับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธีการดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถฝึกอ่านจับใจความได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

1.2.7 การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ

การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ เป็นการทดสอบการรับรู้ข้อมูลจากการอ่านของนักเรียนที่มีความเข้าใจเรื่องที่อ่านมากน้อยเพียงใด เก็บสาระสำคัญของเรื่อง ครบถ้วนหรือไม่ ซึ่งกิจกรรมการวัดและประเมินผลสามารถกระทำได้หลากหลายวิธี ครูจะใช้วิธีการใดนั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ โดยมีนักวิชาการหลายท่าน (แวมยูรา เหมือนนิล, 2541; วิสาข์ จิตวิตร, 2541: 295 – 33; Hafner and Jolly, 1972: 87 – 88, อ้างถึงใน ญัฐณิชา บุญสุข, 2546: 16 – 17) ได้กล่าวถึงแนวทางในการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความไว้ สรุปได้ว่ามี 2 วิธีคือการวัดผลอย่างเป็นทางการและการวัดผลอย่างไม่เป็นทางการ ดังนี้

1. การวัดผลอย่างเป็นทางการ (Formal Measures) คือการสร้างข้อสอบอย่างเป็นทางการโดยให้นักเรียนทำข้อสอบที่สร้างไว้ในเวลาที่กำหนด แบ่งได้ 2 ประเภทคือ

1.1 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้มาตรฐาน (Standard Test) ข้อสอบนี้ นำไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ แบบทดสอบนี้ ประกอบด้วยข้อความเป็นการตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่าน แล้วเลือกคำตอบเรียงจากเรื่องง่าย ๆ ไปหาเรื่องยาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้คะแนนตามความสามารถความเข้าใจในการอ่านแบบสอบ คะแนนจะออกมาในรูปแบบคะแนนดิบ เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade - equipment)

1.2 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ชนิดอิงเกณฑ์ (Criteria – referenced test) ลักษณะของแบบทดสอบนี้คล้ายกับแบบทดสอบแรก คือ มีข้อความไปตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ

ให้นักเรียนอ่านและเลือกตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่น คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่าน เกณฑ์นี้ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จอยู่ระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 - 90

2. การวัดผลอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Measures) ได้แก่ กระบวนการเก็บข้อมูลหลากหลายรูปแบบซึ่งดำเนินไปพร้อมกับกระบวนการเรียนการสอน ครูสามารถเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน เช่น การสังเกตในชั้นเรียน การพูดคุยกับนักเรียน และการเขียนบันทึกประจำวันของนักเรียน ตลอดจนการใช้แบบฟอร์มต่าง ๆ ในการสังเกต การทดสอบอย่างไม่เป็นทางการมีดังนี้

2.1 การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง รายละเอียดชื่อสถานที่ เหตุการณ์ วันที่ ฯลฯ

2.2 การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้

2.3 การรู้จักแยกข้อเท็จจริงความคิดเห็นหรือจินตนาการได้

2.4 การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้วได้

2.5 การให้ตัวอย่างประกอบได้

2.6 การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญ รวมถึงสรุปใจความสำคัญ

2.7 การประเมินผลการเล่าเรื่อง

2.8 การลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

2.9 บอกได้ว่าเนื้อหาที่อาจมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทความอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร

2.10 แสดงข้อสรุปของข้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

ดังนั้น การทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ควรจะต้องครอบคลุมความสามารถในการอ่าน 3 ด้าน เพื่อจะได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพ สามารถวัดและประเมินผลได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความโดยใช้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ชนิดอิงเกณฑ์ เนื่องจากเป็นแบบทดสอบที่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่น และคะแนนของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่านของนักเรียน

1.3 การรู้เท่าทันสื่อ

1.3.1 ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ

แนวคิดการรู้เท่าทันสื่อเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อศตวรรษที่ 17 ในประเทศเยอรมนี เนื่องมาจากการประชุมระดับโลกว่าด้วยการรู้เท่าทันสื่อขององค์การยูเนสโก ณ กรุงกรุนวอลด์ ประเทศ

เยอรมนี จากการประชุมดังกล่าวได้มีการร่างคำประกาศว่าด้วยสื่อมวลชนศึกษา เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมหาวิทยาลัย และพัฒนาหลักสูตรการฝึกสำหรับครูและสื่อกลางเพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อแก่ครู รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและกิจกรรมพัฒนาประโยชน์ของสื่อมวลชนศึกษา จึงทำให้สื่อหลายประเทศมีความตื่นตัวด้านการศึกษาเพื่อสร้างความรู้เท่าทันสื่อ โดยมีการกำหนดโครงการรู้เท่าทันสื่อเป็นหลักสูตรการศึกษาของประเทศ (ปกรณัม ประจัญบาน และ อนุชา กอนพ่วง, 2559: 9 - 10) ส่วนในประเทศไทยได้มีการขับเคลื่อนกระบวนการรู้เท่าทันสื่อมาอย่างต่อเนื่อง (พรทิพย์ เย็นจะบก, 2552: 10) โดยแสดงให้เห็นในผลงานและเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ การรู้เท่าทันสื่อเพื่อสุขภาพ (Media Literacy for Health) แผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน (สสย.) ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เยาวชนรู้เท่าทันอำนาจสื่อในรูปแบบ

นักวิชาการหลายคน (พรทิพย์ เย็นจะบก, 2552: 11; สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กสทช.) สำนักคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (บส.), 2556; ปกรณัม ประจัญบาน และอนุชา กอนพ่วง, 2558: 13; อัญญา พลอยโสภณ และ มฤชฎี แก้วจินดา, 2559: 83 - 93; สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน และเครือข่ายการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองประชาธิปไตย, 2559: 136; Aspen Media Literacy Leadership Institute, 1992; Tallim, 2003; Thoman, 2004; Hobbs, 2007; Bazzalgette, 2007) ได้ให้ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อไว้ในทำนองเดียวกัน สรุปได้ว่า การรู้เท่าทันสื่อ หมายถึง ความสามารถในการเข้าถึงสื่อ รับรู้และเข้าใจความหมายของสื่อที่หลากหลายรูปแบบ สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ให้เหตุผลเชิงสนับสนุน ผลดี ผลเสียของสื่อ ตลอดจนสามารถเลือกรับเนื้อหาที่มีประโยชน์และหลีกเลี่ยงเนื้อหาไม่พึงประสงค์จากสื่อที่น่าเสนอได้

1.3.2 ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ

โลกยุคโลกาภิวัตน์สื่อมีอิทธิพลมากต่อการดำรงชีวิตของคนไทย การรู้เท่าทันสื่อจะทำให้นักเรียนสามารถเลือกรับสื่อได้อย่างเหมาะสม นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ นักวิชาการ (นภินทร ศิริไทย, 2547: 56 - 57; Masterman, 1985, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, มปป.: 13) จึงได้กล่าวถึงความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ สรุปได้ดังนี้

1. การรู้เท่าทันสื่อช่วยให้ผู้รับสารเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ กล่าวคือ สื่อสังคมออนไลน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความสำคัญต่อจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลที่ทำให้เราทราบถึงความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปในทุกมุมโลก ผู้รับสารจะได้รับรู้ทั้งข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิงและความคิดเห็นต่าง ๆ ของบุคคลที่เปิดเผยข้อมูลเป็นสาธารณะ เช่น เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ยูทูบ เป็นต้น นอกจากนี้สื่อสังคมออนไลน์ช่วยยังสนองต่อความต้องการและความสนใจของบุคคลในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ บนพื้นที่ส่วนตัวได้อีกด้วย

2. การรู้เท่าทันสื่อช่วยให้ผู้รับสารสามารถเลือกรับความรู้ใหม่ ๆ ได้เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเทคโนโลยีและธุรกิจด้านสื่อสารมวลชน ทำให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันสมัยเข้าถึงผู้รับสารได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ผู้รับสารสามารถพิจารณาการโฆษณาชวนเชื่อและเลือกรับข้อมูลใหม่ ๆ จากการนำเสนอของสื่อสังคมออนไลน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้

3. การรู้เท่าทันสื่อช่วยให้ผู้รับสารสามารถพิจารณาความน่าเชื่อถือของบุคคลหรือสินค้าและบริการได้ ปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอิทธิพลในการสร้างความน่าเชื่อถือของบุคคลหรือสินค้าและบริการ โดยเฉพาะการมีภาพและเสียงประกอบข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอ จะยิ่งเพิ่มความเชื่อถือเป็นข้อมูลจริง แต่อย่างไรก็ตาม ภาพและเสียงที่ปรากฏอาจไม่จริงเสมอไป เนื่องจากอาจมีกลุ่มมิจฉาชีพตัดแปลงหรือบิดเบือนข้อมูลเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ดังนั้น การรู้เท่าทันสื่อจะช่วยให้ผู้รับสารสามารถพิจารณาถึงภาพและเนื้อหาของข้อมูลข่าวสาร รวมถึงหาข้อมูลที่น่าเชื่อถือจากแหล่งอื่น ๆ ประกอบด้วย โดยการพิจารณาแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นของผู้ส่งสาร ไม่พิจารณาไปตามอารมณ์ของตนเอง เพื่อจะได้ไม่ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพที่แฝงมาในรูปแบบต่าง ๆ

4. การรู้เท่าทันสื่อช่วยให้ผู้รับสารได้รับข่าวสารและข้อมูลที่ถูกต้อง โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและการเมือง เนื่องจากสื่อมีบทบาทที่สำคัญในการนำเสนอข้อมูลให้ประชาชนรับทราบ แต่จะต้องพิจารณาถึงที่มาของแหล่งข้อมูลนั้นด้วยว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด แหล่งข้อมูลมาจากหน่วยงานใด ถ้าหากผู้รับสารรู้เท่าทันสื่อ รู้จักพิจารณาข้อเท็จจริง และแหล่งที่มาของข้อมูล ก็จะทำให้ได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น

ดังนั้น สื่อมีความสำคัญมากสำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน เพราะมีการนำเสนอภาพและเสียงที่สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้รับสาร มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง จนทำให้เด็กและเยาวชนให้ความสำคัญกับสื่อมากกว่าการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ฉะนั้นการรู้เท่าทันสื่อจะทำให้ไม่ตกอยู่ในอำนาจหรืออิทธิพลของสื่อ สามารถพิจารณาและเลือกรับสื่อที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์กับตนเองได้

1.3.3 องค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ

การรู้เท่าทันสื่อมีองค์ประกอบหลายประการ นักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ (นภินทร ศิริไทย, 2547; รักจิต มั่นพลศรี, 2547; จินตนา ตันสุวรรณนนท์, 2550; Baran, 2004; Potter, 2005; Tallim, 2005; Wood, 2006) ได้จำแนกองค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อไว้คล้ายคลึงกัน โดยจำแนกองค์ประกอบที่มีผู้ใช้มากกว่า 4 รายการ ได้แก่ องค์ประกอบด้านการเข้าถึง วิเคราะห์สื่อ ประเมินสื่อ ใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ สร้างสรรค์สื่อ และเข้าใจสื่อ

อย่างไรก็ตาม จากรายงาน Learning for the 21 Century ได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานและใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 มีรายละเอียดเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อไว้ 5 องค์ประกอบ (Center for Media Literacy, 2008) ดังนี้

1) ทักษะการเข้าถึง (Access Skill)

ทักษะการเข้าถึง (Access Skill) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของบุคคลในการสร้างโอกาสให้ตนได้รับสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างเต็มที่ รวดเร็ว สามารถรับรู้เข้าใจเนื้อหาของสื่อประเภทต่าง ๆ ได้ สามารถแสวงหาข่าวสารได้จากสื่อหลายประเภทโดยไม่จำกัดอยู่กับสื่อประเภทใดประเภทหนึ่ง มีความสามารถในการเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งจดจำและเข้าใจความหมายของคำศัพท์ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถพัฒนาวิธีการหาแหล่งที่มาของข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลายได้ และสามารถเลือกข้อมูลประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการสื่อสารได้

2) ทักษะการวิเคราะห์ (Analyze Skill)

ทักษะการวิเคราะห์ (Analyze Skill) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของบุคคลที่จะสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้ บอกผลดี ผลเสีย และผลกระทบที่มีต่อตนเองและผู้อื่นจากสื่อต่าง ๆ รวมถึงการโน้มน้าวใจจากการนำเสนอของสื่อได้ นอกจากนี้จะต้องมีความสามารถในการบอกหรืออธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์แฝงของสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตลอดจนสามารถบอกเหตุผลสนับสนุนหรือโต้แย้งได้อย่างสมเหตุสมผล

3) ทักษะการประเมินสื่อ (Evaluate Skill)

ทักษะการประเมินสื่อ (Evaluate Skill) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของบุคคลที่สามารถตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อ เลือกรับหรือปฏิเสธข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ สามารถตีความและแปลความหมายของข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจคุณค่า ความถูกต้อง เหมาะสม ที่ได้รับจากสื่อบนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และหลักการประชาธิปไตย ผลจากการวิเคราะห์สื่อทำให้สามารถประเมินได้ว่าสื่อชิ้นนั้น ๆ มีคุณค่าต่อผู้รับสารมากน้อยเพียงใด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านใดได้บ้าง ซึ่งในการประเมินค่าจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมพร้อมทั้งการนำเสนอแนวคิดในมุมมองที่หลากหลาย โดยมีหลักการที่ต้องคำนึง ดังนี้

3.1 ชื่นชอบ เกิดความพึงพอใจในการตีความหมายสื่อจากประเภทสื่อและรูปแบบที่หลากหลาย

3.2 สนองตอบ โดยการพิมพ์หรือพูดถึงความซับซ้อนที่หลากหลายในเนื้อหาสื่อ

3.3 ประเมินคุณภาพของเนื้อหา โดยพิจารณาจากเนื้อหาสื่อและรูปแบบของสื่อ

3.4 ตัดสินคุณค่าเนื้อหา โดยพิจารณาจากหลักจริยธรรม ศาสนาและหลัก
ประชาธิปไตย

4) ทักษะการสร้างสรรค์ (Create Skill)

ทักษะการสร้างสรรค์ (Create Skill) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของบุคคลที่สามารถออกแบบเพื่อนำเสนอข้อมูล องค์ความรู้ และความคิดเห็นของตนผ่านสื่ออย่างเหมาะสมและหลากหลายรูปแบบ โดยอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและจริยธรรมของตนเอง มีความสามารถในการผลิตสื่อออนไลน์ที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของตนเองได้ ทั้งนี้ต้องผ่านการวางแผนและศึกษาค้นคว้าความรู้มาอย่างดี รวมถึงมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่หรือแก้ไขสื่อของตนเองได้ นอกจากนี้ยังสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับสื่อออนไลน์ได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย

5) ทักษะการมีส่วนร่วม (Participate Skill)

ทักษะการมีส่วนร่วม (Participate Skill) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของบุคคลต่อการมีส่วนร่วมในการวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น และใช้ประโยชน์จากสื่อออนไลน์ของผู้อื่น และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในการร่วมกันวิพากษ์ และแสดงความคิดเห็นต่อสื่อต่าง ๆ อย่างเปิดเผยบนพื้นฐานของความรับผิดชอบ คุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงการเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวิพากษ์ แสดงความคิดเห็น ทำงานร่วมกัน และใช้ประโยชน์จากสื่อของตนเองอย่างเหมาะสมด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) เป็นแนวคิดหลักในการจำแนกองค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ ออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ ทักษะการเข้าถึง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมินสื่อ ทักษะการสร้างสรรค์ และทักษะการมีส่วนร่วม ทั้งนี้เพราะเป็นแนวคิดที่ใหม่และมีพัฒนาการที่ชัดเจนมาโดยตลอด และมีการสังเคราะห์รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบเพิ่มเติมจากแนวคิดของนักวิชาการอื่น ๆ เพื่อให้มีความครอบคลุมและสามารถใช้ในการวัดและประเมินการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนได้สะดวกขึ้น โดยการวัดจะใช้แบบประเมินมาตรฐานค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ องค์ประกอบละ 4 ข้อ ข้อๆ ละ 5 คะแนน รวมคะแนน 100 คะแนน

1.3.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อ

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อจะต้องมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ โดยต้องออกแบบกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อด้วยวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ และให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ ประเมินสื่อ และสามารถสร้างสรรค์สื่อออกมาได้ นักวิชาการ (วรชัย คุรุจิต, 2554: 22 - 25; มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย, 2554: 27 - 28; Livingstone,S.,

Van Couvering, E., & Thumim, N., 2005) ได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อไว้หลากหลาย โดยเป็นแนวทางที่สามารถบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อเข้ากับการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมงได้ ดังนั้นทุกวิชาสามารถนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละวิชาได้ตามความเหมาะสม ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อได้ดังนี้

1. ครูจะต้องให้นักเรียนคุ้นเคยกับการตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับผ่านสื่อที่หลากหลายในแต่ละวัน เช่น รายการโทรทัศน์ ข่าว ภาพยนตร์ โฆษณา เป็นต้น ซึ่งเป็นการปลูกฝังนิสัยในการวิเคราะห์เหตุผลจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของเนื้อหาสื่อ
2. การใช้สื่อประกอบการสอนแต่ละครั้ง ครูจะต้องอธิบายถึงเหตุผลในการใช้สื่อนั้น บอกถึงจุดเด่น จุดด้อยของสื่อ รวมทั้งบอกแหล่งที่มาของสื่อนั้น เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงแนวทางในการพิจารณาเลือกและใช้สื่ออย่างเหมาะสม
3. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกันถึงเนื้อหาสื่อว่าสามารถตีความได้หลากหลายความหมาย ไม่ว่าจะเป็นข่าว คลิปวิดีโอ ละคร บทอ่าน โดยเฉพาะจากผู้รับสารที่มีความแตกต่างกันทางลักษณะส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ วัฒนธรรม เรื่องของครอบครัว ซึ่งบางเรื่องอาจเป็นเรื่องตลกสำหรับคนกลุ่มหนึ่ง แต่บางเรื่องอาจเป็นเรื่องหยาบคายสำหรับคนอีกกลุ่มหนึ่งก็ได้ ดังนั้นจึงต้องให้นักเรียนได้ตระหนักและคำนึงถึงความเหมาะสมในการรับชมและเลือกใช้สื่อด้วย
4. สื่อเป็นเครื่องมือประจำการสอน กล่าวคือ ครูจะต้องใช้สื่อประกอบการสอนที่หลากหลายอยู่เสมอ ครูสามารถออกแบบการบ้านให้นักเรียนต้องใช้สื่อมากกว่าหนึ่งประเภทในการทำบ้าน เช่น การทำรายงาน เป็นต้น รวมถึงใช้สื่อเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในหัวข้อการเรียนรู้ใหม่ ๆ อาทิ ครูใช้สื่อสร้างสรรค์ประกอบการสอน ครูให้นักเรียนใช้สื่อในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อที่เรียน ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนให้อ่านบทความที่อยู่ในกระแสความนิยมหรือความสนใจในขณะนั้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้สื่อต่าง ๆ โดยตรงอย่างเต็มที่
5. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายความคิดเห็นหรือทัศนคติที่อาจได้รับผลกระทบจากสื่อทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ
6. ครูต้องสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของที่มา กลุ่มเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของเนื้อหาในสื่อ เช่น สอนให้นักเรียนวิเคราะห์ความสำคัญของที่มาของข้อมูลว่าใครเป็นผู้ผลิตมีวัตถุประสงค์ใด กลุ่มเป้าหมายคือใคร รวมถึงวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล เช่น การแยกแยะความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางเว็บไซต์ที่ลงท้ายต่างกัน (เช่น .com, .ac.th, go.th, ฯลฯ)
7. ครูต้องฝึกให้นักเรียนได้เปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอข้อมูลโดยสื่อออนไลน์ประเภทต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ยกตัวอย่างข้อมูลเรื่องเดียวกันที่นำเสนอ

แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นข่าวโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เว็บบอร์ด เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ทั้งในด้านเนื้อหา ภาพประกอบ ปริมาณเนื้อหา ข้อสรุปของหัวข้อนั้น แล้วอภิปรายเหตุผลร่วมกัน ซึ่งจะให้นักเรียนเห็นถึงจุดดีจุดด้อยของสื่อต่าง ๆ

8. ครูต้องใช้สื่อช่วยในการฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ใช้ตัวอย่างเนื้อหาจากสื่อในการฝึกทักษะไวยากรณ์ หลักภาษา การอ่าน การเขียน การใช้ประโยค ฝึกทักษะการเล่าเรื่อง สรุปใจความสำคัญ การพูด การค้นคว้า การคิดคำนวณ เป็นต้น

9. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ ที่สะท้อนความเข้าใจการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้อภิปรายเนื้อหาของเพื่อนว่ามีมุมมองที่แตกต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ครูควรหาช่องทางให้นักเรียนเผยแพร่สื่อที่ผลิตได้ดีไปสู่สาธารณชน เช่น การนำเสนอในเว็บไซต์ของโรงเรียน หรือช่องทางการประกวดต่าง ๆ

10. ครูต้องจัดหาโครงการที่นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สื่อให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน เช่น พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด มูลนิธิต่าง ๆ หรือจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประชาคมที่เกี่ยวข้องผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น เคเบิลทีวี วิทยุชุมชน หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์

11. ครูต้องจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนขึ้นโดยเฉพาะ ซึ่งจะต้องเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน และเน้นการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการรู้เท่าทันสื่ออย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น อาทิ กิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อ กิจกรรมคุณคิดเกมแล้วหรือยัง กิจกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างปลอดภัย กิจกรรมรู้ทันภัยจากมือถือ เป็นต้น

12. ครูต้องนำเครื่องมือประเภทสื่อสังคมออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) เว็ทเพรสส์ (Wordpress) ยูทูบ (Youtube) ทวิตเตอร์ (ทวิตเตอร์) สไลด์แชร์ (Slideshare) เครื่องมือเหล่านี้จะช่วยในกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน อีกทั้งสร้างความแปลกใหม่และความน่าสนใจในการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนด้วย

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อ ครูจะต้องคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญว่าจะมุ่งพัฒนาทักษะด้านใด รวมถึงรู้จักเครื่องมือประเภทสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อจะได้นำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยจึงนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเพื่อพัฒนาทั้งความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อควบคู่ไปด้วยตามศักยภาพของนักเรียนอย่างเต็มที่

1.3.5 การวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

การพัฒนาให้เด็กเยาวชนสามารถมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อจำเป็นจะต้องมีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดเพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าว อาทิ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ เนื่องจากการมีเครื่องมือมาตรฐานที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการวิจัย ทำให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ในวงกว้าง ทั้งนี้ จากการศึกษาการพัฒนามาตรวัดการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศในต่างประเทศ พบว่า มีการ พัฒนามาตรวัดในหลายประเทศ อาทิ ผลการวิจัยของ Chang, et al. (2011) ได้พัฒนาแบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ของประเทศไต้หวัน มีชื่อว่า Media Literacy Self-assessment Scale (MLSS) ในขณะที่ ประเทศสิงคโปร์ Leea, Chena, Lia & Lin (2015) ได้พัฒนามาตรวัดรู้เท่าทันสื่อใหม่ (New Medialiteracy) เป็นต้น อย่างไรก็ตามจะต้องศึกษาองค์ประกอบของตัวชี้วัดหรือความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อก่อนว่ามีอะไรบ้าง ซึ่งนักวิชาการหลายท่าน (อุษา บิ๊กกินส์, 2555: 147 - 161; เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง, 2557: 74 - 91; พนม คลีฉายา, 2557: 1-24; ปกรณ์ ประจันบาน และ อนุชา กอนพวง, 2559; UNESCO, 2013) ได้อธิบายไว้สอดคล้องกันว่า แนวทางการวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ วัดได้จากความสามารถของบุคคลหลายด้าน ได้แก่ ความเข้าใจเนื้อหา การวิเคราะห์เนื้อหา การประเมินและวิพากษ์สื่อ การใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของ Center for Media Literacy (2008) ที่จำแนกองค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ ออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ ทักษะการเข้าถึง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมินสื่อ ทักษะ การสร้างสรรค์ และทักษะการมีส่วนร่วม

นอกจากนี้ อุดุลย์ เพียรรุ่งโรจน์ (2543: 164-165) ได้กล่าวถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวัดการรู้เท่าทันสื่อ โดยสัมภาษณ์นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน นักวิชาชีพสื่อสารมวลชน และนักการศึกษา สรุปได้ว่าสามารถแบ่งตัวแปรการวัดเป็น 3 ด้านคือ

1. การวัดนิสัยการรับสื่อ ได้แก่ การวัดความถี่และเวลาที่ใช้บริโภคสื่อ แต่ละประเภทและแต่ละเนื้อหา มีความนิยมสื่ออะไร เนื้อหาประเภทไหน และมีการแสดงปฏิกิริยาตอบกลับอย่างไร เช่น มีข้อสงสัย เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร และถ้าไม่เห็นด้วยมีการโต้ตอบหรือแสดงกลับไปทางสื่ออย่างไร

2. การวัดความสามารถวิเคราะห์ วิพากษ์สื่อ ได้แก่ การวิเคราะห์สื่อในแง่ความหมายตรงและความหมายแฝง การวิเคราะห์ความลึกและความน่าเชื่อถือของข้อมูล การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร การวินิจฉัยว่าใครคือผู้ส่งสาร การแยกแยะข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น

3. การวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ เช่น สภาพการเป็นเจ้าของสื่อ กฎหมายและการควบคุมสื่อ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมืองที่มีผลต่อการดำเนินงานของสื่อ รัฐบาล ทบทวนหน้าที่ของสื่อ และรัฐบาลทบทวนหน้าที่หรืออำนาจของตนเองในฐานะผู้เปิดรับสื่อ

ดังนั้น งานวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะนี้ ผู้วิจัยได้คำนึงถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวัด และยึดองค์ประกอบของ Center for Media Literacy (2008) มาเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียน เพื่อที่จะสร้างเครื่องมือในการวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อต่อไป

1.4 แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ (Akita Action)

1.4.1 ความเป็นมาของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะในประเทศญี่ปุ่น

แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ เป็นการจัดการเรียนการสอนของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีผลการสำรวจตามแนว PISA สูงสุดของประเทศตลอด 15 ปีที่ผ่านมา ทั้งที่ผลการสำรวจ PISA ในปี พ.ศ. 2546 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนประเทศญี่ปุ่นตกจากอันดับโลกมาหลายอันดับ จนเกิดปรากฏการณ์ “PISA SHOCK” เมื่อกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศญี่ปุ่นทราบผลการสำรวจในครั้งนี้ จึงได้เริ่มดำเนินการสำรวจสถานการณ์เรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั่วประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เพื่อที่จะวัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและประเมินสถานการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนในประเทศญี่ปุ่นอย่างจริงจัง

แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจของจังหวัดอะคิตะในประเทศญี่ปุ่น ดังที่ คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ (2559) กล่าวว่า ปัจจุบันจังหวัดอะคิตะได้รับการพัฒนาโดยมีเป้าหมายคือ สร้างบุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาประเทศให้มีความโดดเด่นในสังคมโลก ภายใต้กลยุทธ์ทางการศึกษาและการสร้างบุคลากรเพื่อเป็นกำลังสำคัญของสังคมในอนาคต แนวการสอนนี้ริเริ่มจากการแลกเปลี่ยนด้านวิชาการของครูในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เริ่มจากครูวิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษา แล้วพัฒนาจนกลายเป็นแนวการสอนเฉพาะขึ้นมาอย่างโดดเด่น จนสามารถทำให้ผลคะแนนการสอบ PISA ของนักเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดอะคิตะสูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา

คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะได้สำรวจความสามารถทางวิชาการและสถานการณ์การเรียนรู้ระดับประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ ซึ่งจัดให้มีขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี พบว่า นักเรียนของจังหวัดอะคิตะ ได้คะแนนระดับสูงสุดของประเทศในวิชาภาษาญี่ปุ่น คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มาตั้งแต่ปี 2546 ซึ่งเป็นปีที่เริ่มการสำรวจ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลสำรวจความสามารถทางวิชาการ และสถานการณ์การเรียนรู้ของจังหวัดอะคิตะ
ปีการศึกษา 2546

วิชา	ลำดับที่	
	ป.6	ม.3
ภาษาญี่ปุ่น A	ที่ 1	ที่ 1
ภาษาญี่ปุ่น B	ที่ 1	ที่ 1
คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ A	ที่ 2	ที่ 3
คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ B	ที่ 3	ที่ 3

* โจทย์ A โจทย์ที่เน้นวัดผล “ความรู้” เป็นหลัก

โจทย์ B โจทย์ที่เน้นวัดผล “การประยุกต์ใช้” เป็นหลัก

คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ (2559) กล่าวว่า แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ มุ่งฝึกให้เด็กเป็น “เด็กที่รู้จักตั้งคำถาม” ในสถานการณ์ต่าง ๆ สำหรับที่โรงเรียน เด็กก็จะได้รับการฝึกฝนให้คิดและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง พร้อม ๆ กับมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับคนรอบข้างด้วย เพื่อพัฒนาให้เด็กมีทักษะการดำรงชีวิตในสังคมได้ดีต่อไปในอนาคต

1.4.2 ความเป็นมาของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะในประเทศไทย

คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ได้เชิญชวนหน่วยงานทางการศึกษาในประเทศไทย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มหาวิทยาลัย โรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยนำแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ มาประยุกต์ใช้ และเป็นพื้นฐานในการดำเนินการวิจัยร่วมกันตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์การเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาเด็กนักเรียนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดำรงชีวิตได้ดีในสังคมโลกอนาคต

การร่วมมือที่เป็นรูปธรรมนั้น คือ มีการส่งครูซึ่งมีความเชี่ยวชาญในแนว การสอนของจังหวัดอะคิตะมาปฏิบัติหน้าที่สาธิตการสอนในประเทศไทย เพื่อนำเสนอลักษณะการเรียนการสอนและมีการวิจัยร่วมกันกับครูของประเทศไทยเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและปรับให้เป็นการเรียนการสอนเชิงรุก

ด้วยเหตุที่ สภาการศึกษาได้วิจัยการใช้การเรียนการสอนเชิงรุกดังกล่าวมาระยะหนึ่งจึงพร้อมนำแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะมาศึกษาในสถานศึกษาทดลองในประเทศไทย 4 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร 2 แห่ง คือ โรงเรียนราชมนตรี และโรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ และโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี 2 แห่ง คือ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ และ

โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ ตั้งแต่ช่วงกลางปี พ.ศ. 2560 นอกจากนี้ ยังมีศูนย์การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนของจังหวัดอะคิตะ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกแห่งหนึ่ง คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถานศึกษาเหล่านี้ถือเป็นสถานศึกษาที่เป็นผู้แทนในการร่วมกิจกรรมทางวิชาการเพื่อตอบโจทย์การปฏิรูปการศึกษาประเทศไทย (ศรีไพร โขติจิรวัดนา, 2561: 366 - 368)

นอกจากนี้ ยังจัดให้มีการไปศึกษาดูงานสำหรับหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อไปเยี่ยมชมการเรียนการสอนและกิจกรรมการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาของจังหวัดอะคิตะอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นด้วย

ดังนั้น การทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะร่วมกับสถาบันการศึกษาของประเทศไทยเพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น และมีเป้าหมายที่จะเผยแพร่ผลการวิจัยดังกล่าวในประเทศไทยให้กว้างไกลยิ่งขึ้น

1.4.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ คือการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ให้นักเรียนได้ลองคิดผ่านการอภิปรายกันเป็นกลุ่ม นักเรียนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อการเรียนรู้ที่ตนกำหนดขึ้น มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ (Akita Improvement Investigating Committee, 2017)

1. ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้

ขั้นนี้เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจต่อบทเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้คำถามส่งเสริมความสนใจ การนำเสนอประเด็นเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการหาคำตอบ การทบทวนความรู้เดิม รวมถึงการวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันของครูและนักเรียน

หัวข้อการเรียนรู้ที่เหมาะสม สิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กนักเรียนเรียนรู้แบบการเรียนรู้เชิงรุกได้นั้นคือหัวข้อการเรียนรู้ต้องมีความน่าดึงดูด น่าสนใจ และเพิ่มความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนในขั้นนี้ มีดังนี้

1. ใช้คำถามพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง เช่น คำถาม “ทำไม” “เพราะเหตุใด” “อย่างไร” เป็นต้น
2. ส่งเสริมให้นักเรียนทบทวนความรู้เดิมที่เป็นประโยชน์ก่อนเข้าสู่บทเรียน เช่น เล่นเกมตอบคำถาม เล่าประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เป็นต้น
3. ครูยกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในบทเรียนมาแล้วให้นักเรียนพิจารณาสังเกตประเด็นที่เป็นปัญหา และนำแนวทางแก้ไขปัญหา

4. ครูให้นักเรียนสร้างสถานการณ์ใหม่หรือแต่งเรื่องใหม่จากบทอ่านเดิม และร่วมกันสังเกตสิ่งที่เพิ่มเติมความแปลกใหม่ในเรื่อง

5. ครูควรพิจารณาเนื้อหาของหัวข้อการเรียนรู้ก่อนเริ่มบทเรียนทุกครั้ง ซึ่งต้องไม่ยากหรือง่ายเกินไป เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน

6. ครูควรฝึกให้นักเรียนสังเกตและประมาณเวลาในการทำงานหรือการหาคำตอบ

2. สร้างความคิดของตัวเอง

ขั้นนี้เน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนมีความรอบรู้ในบทเรียนนั้น ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้คำถามพัฒนาการคิดขั้นสูง การสาธิต การแสดงตัวอย่าง การใช้แผนผังความคิด เป็นต้น

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนในขั้นนี้ มีดังนี้

1. ครูควรให้เวลานักเรียนประมาณ 5 นาทีในการปรับตัวให้เตรียมพร้อมในการสร้างความคิดด้วยตัวเองด้วยกิจกรรมใหม่ เช่น ตั้งคำถามในใจ หรือหาคำตอบด้วยตนเองจากบทอ่านหรือหนังสือ เพื่อตอบข้อสังเกตหรือข้อสงสัยที่มาจากกิจกรรมในขั้นตอนที่ 1 เป็นต้น

2. ครูใช้คำถามพัฒนาการคิดขั้นสูงเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย

3. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดของตัวเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเขียน การใช้แผนผังความคิด การสาธิต เป็นต้น

4. ครูควรแนะนำการใช้เครื่องมือช่วยคิด (Thinking Tool) เช่น GO (Graphic Organizers) เพื่อให้นักเรียนสามารถจัดระเบียบความคิดให้เข้าใจได้ง่ายและสร้างความแปลกใหม่ให้กับสมุดบันทึก

5. ครูควรตรวจสอบสมุดบันทึกของนักเรียนไปพร้อมกับสังเกตความคิดของนักเรียน

6. ครูต้องสังเกตกระบวนการคิดของนักเรียน และสนับสนุนความคิดของนักเรียนเป็นรายบุคคล

3. การอภิปรายเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน

ขั้นนี้เน้นให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้ โดยอาจใช้สถานการณ์ใหม่มาทดสอบความรู้ ใช้การพูดหรือการเขียนสรุปบทเรียน การนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมถึงฝึกให้นักเรียนคาดการณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ในครั้งต่อไป ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา สามารถคิดได้หลากหลายมุมมอง และทักษะนี้จะติดตัวนักเรียนตลอดไป

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนในชั้นนี้ มีดังนี้

1. ครูแนะนำวิธีและระเบียบในการอภิปราย แสดงขั้นตอนของการอภิปรายให้นักเรียนเข้าใจก่อนเริ่มการอภิปราย
2. ครูควรจัดลำดับในการนำเสนอและจัดการอภิปรายอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ครูอาจให้นักเรียนจับคู่หรือแบ่งกลุ่มกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเรื่องในบทเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของหัวข้อเรื่องในการอภิปราย
4. ครูฝึกให้นักเรียนรวบรวมความคิดของเพื่อนที่สอดคล้องกันในแต่ละหัวข้อหรือประเด็นการเรียนรู้กับสถานการณ์ที่กำหนดให้
5. ให้นักเรียนฝึกเขียนความคิดเห็นลงบนกระดานอย่างเป็นแบบแผนหรือด้วยวิธีต่าง ๆ ที่ทำให้เข้าใจง่าย

4. ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้

ชั้นนี้เน้นให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้ โดยอาจใช้สถานการณ์ใหม่มาทดสอบความรู้ ใช้การพูดหรือการเขียนสรุปบทเรียน การนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ รวมถึงฝึกให้นักเรียนคาดการณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนในชั้นนี้ มีดังนี้

1. ครูต้องเตรียมสถานการณ์ปัญหาหรือกิจกรรมทบทวนความรู้ไว้ล่วงหน้า
2. ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวิธีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงส่งเสริมให้นักเรียนได้ทบทวนประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ นอกเหนือจากเรื่องราวในบทเรียนด้วย ผ่านการพูดหรือเขียนสรุปความรู้ การสร้างชิ้นงาน
3. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสรุปผลการเรียนรู้ของตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การพูดสรุปความรู้ การเขียนสรุปลงในสมุดหรือกระดาน การสร้างชิ้นงาน เป็นต้น
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคาดการณ์ถึงการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

การเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ จึงเป็นการเรียนการสอนที่น่าสนใจเพราะมีขั้นตอนที่ชัดเจน เน้นกระบวนการคิดผ่านการอภิปรายคู่ กลุ่ม หรือทั้งห้องเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการขยายความคิดที่กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น สามารถนำความรู้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะนำมาใช้แก้ปัญหาเรื่องการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียน

1.4.4 เทคนิคสำคัญของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัด

อะคิตะ

แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ เป็นการเรียนการสอนที่มีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการใช้กระดานและการจดบันทึกด้วย เป็นเทคนิคสำคัญของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ดังนี้

1) การใช้กระดาน

กระดานที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ หมายถึง กระดานที่ใช้ภายในห้องเรียน อาจจะเป็นกระดานดำหรือกระดานไวท์บอร์ดก็ได้ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละโรงเรียน การเขียนกระดานจะต้องเขียนอย่างเป็นระบบ สำหรับรูปแบบของการเขียนกระดานนั้นจะเป็นไปตามขั้นตอนของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะทั้ง 4 ขั้นตอน ยกเว้นขั้นตอนที่ 3 การอภิปรายเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน ในขั้นตอนนี้ไม่จำเป็น ต้องเขียนเป็นรูปธรรมบนกระดาน อาจเป็นการพูดแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเท่านั้น แล้วจึงเขียนสรุปผลการอภิปรายบนกระดาน ดังตัวอย่างการเขียนแผนภาพแสดงโครงสร้างพื้นฐานของการเขียนกระดานตามแนวทางการสอนของจังหวัดอะคิตะ

โครงสร้างพื้นฐานของการเขียนกระดาน	วัน..... ที่ เดือน..... พ.ศ.												
หัวข้อการเรียนรู้ :	สรุปผลการอภิปราย:												
<p>ข้อสังเกต</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">ข้อความ ที่ 1</td> <td style="text-align: center;">ข้อความ ที่ 2</td> <td style="text-align: center;">ข้อความ ที่ 3</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ข่าวสังคม</td> <td style="text-align: center;">ข่าวบันเทิง</td> <td style="text-align: center;">ข่าวกีฬา</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ข้อความ ที่ 4</td> <td style="text-align: center;">ข้อความ ที่ 5</td> <td style="text-align: center;">ข้อความ ที่ 6</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ข่าวการศึกษา</td> <td style="text-align: center;">ข่าวเศรษฐกิจ</td> <td style="text-align: center;">ข่าวการเมือง</td> </tr> </table> <p>ความคิด :</p>	ข้อความ ที่ 1	ข้อความ ที่ 2	ข้อความ ที่ 3	ข่าวสังคม	ข่าวบันเทิง	ข่าวกีฬา	ข้อความ ที่ 4	ข้อความ ที่ 5	ข้อความ ที่ 6	ข่าวการศึกษา	ข่าวเศรษฐกิจ	ข่าวการเมือง	<pre> graph TD A((ข่าว)) --- B[เรื่องอะไร] A --- C[กล่าวถึงใคร] A --- D[ทำอะไร] A --- E[ที่ไหน] A --- F[เมื่อไร] A --- G[เพราะเหตุใด] A --- H[อย่างไร] </pre>
ข้อความ ที่ 1	ข้อความ ที่ 2	ข้อความ ที่ 3											
ข่าวสังคม	ข่าวบันเทิง	ข่าวกีฬา											
ข้อความ ที่ 4	ข้อความ ที่ 5	ข้อความ ที่ 6											
ข่าวการศึกษา	ข่าวเศรษฐกิจ	ข่าวการเมือง											
	สรุปใจความสำคัญ:												

ภาพที่ 1 ตัวอย่างโครงสร้างพื้นฐานของการเขียนกระดานตามแนวทางการสอนของจังหวัดอะคิตะ วิชาภาษาไทย

<p>โครงสร้างพื้นฐานของการเขียนบันทึก</p> <p>หัวข้อการเรียนรู้ :</p> <p>คำศัพท์สำคัญจากข่าว</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5. 	<p>วัน..... ที่ เดือน..... พ.ศ.</p> <p>สรุปผลการอภิปรายคู่ของตนเอง:</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง :</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--	--

ภาพที่ 2 ตัวอย่างโครงสร้างพื้นฐานของการเขียนจดบันทึกลงในสมุดตามแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ วิชาภาษาไทย

2) การใช้นาฬิกา

การใช้นาฬิกา คือ นาฬิกาจับเวลาบนกระดานดำ เป็นการสร้างวัฒนธรรมเวลาให้นักเรียนเป็นวินัยที่สำคัญ ทุกคำสั่งที่ให้นักเรียนทำกิจกรรม จะมีการจับเวลาทุกครั้ง แต่อาจมีการต่อเวลาได้จากการตกลงร่วมกันของนักเรียน ครูจะต้องให้เวลาเพื่อให้นักเรียนได้คิดอย่างเต็มที่ ครูจะไม่เฉลยหรือสรุปก่อน แต่จะรอการสะท้อนคิดคำตอบจากนักเรียน (คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ, 2559)

1.4.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งผ่านการคิดด้วยตัวเองและการอภิปราย ถือเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ของประเทศญี่ปุ่น รวมถึงสถาบันวิจัยและหน่วยงานทางการศึกษาหลายประเทศให้ความสำคัญเนื่องจากเห็นถึงประโยชน์ต่อนักเรียนและการศึกษาในอนาคต

ชัยยศ อิมสุวรรณ์ (2561: 1) และสุชาติ คุ่มสุทธิ (2561: 1) ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่าแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะมีขั้นตอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ผ่านวิถีมองและวิถีคิด อย่างไรก็ตาม ครูคือหัวใจสำคัญของการพัฒนาการเรียนการสอนของจังหวัดอะคิตะที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ

ความคิดเห็นของไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2561: 1) มีความคิดเห็นว่าแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ มีความน่าสนใจ และกล่าวถึงปัจจัยความสำเร็จของแนวทางการสอนนี้ด้วย

แนวทางการสอนของจังหวัดอะคิตะ จะทำให้นักเรียนได้ค้นหาหัวข้อ การเรียนรู้ด้วยตนเองและร่วมมือในการเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อมุ่งแก้ปัญหา นั้น เป็นที่สนใจจาก ทั่วประเทศญี่ปุ่นและเป็นที่น่าสนใจของนักวิชาการในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยด้วยซึ่งคณะผู้วิจัย มีแนวคิดไปในแนวทางเดียวกันว่าแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะน่าสนใจ เพราะมีหลักการ และกระบวนการดำเนินงานที่ดี ภายใต้นวัตกรรมการสอนเด็กได้อ่าน คิด และเขียนด้วยตนเอง รู้จักมี จิตสำนึกรับผิดชอบและได้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อน จะช่วยเติมเต็มในสังคมแห่งการเรียนรู้ของ เด็กไทย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะมีประโยชน์ ดังนี้ (คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ, 2559)

1. นักเรียนสามารถค้นพบและแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ ในกระบวนการ เรียนรู้แบบ “เรียนรู้ ประยุกต์ ค้นหา”
2. นักเรียนมีความกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการอภิปรายและแสดง ความคิดเห็นมากขึ้น เกิดการขยายความคิดของตนเองให้กว้างและลึกยิ่งขึ้น
3. นักเรียนสามารถคาดการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ รู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
4. นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการคิดหาวิธีการทบทวนกิจกรรม การเรียนรู้ของตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลายและแปลกใหม่
5. นักเรียนมีความสามารถในการทำกิจกรรมด้วยตนเองและมีมนุษยสัมพันธ์ กับผู้อื่น สามารถปรับตัวเข้าร่วมกับสังคมได้
6. นักเรียนสามารถคิดและตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณได้
7. นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ทั้งด้านภาษาและด้าน สารสนเทศ

ดังนั้น แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้อ่าน คิด เขียนด้วยตนเอง ซึ่งสามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน จับใจความและการรู้เท่าทันสื่อควบคู่กันไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถคิดและตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณต่อบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยในประเทศ

2.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านจับใจความ

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านจับใจความที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีการสอนหลากหลายวิธีด้วยกัน เพื่อแก้ปัญหาและเป็นกระบวนการคิดทางภาษา สามารถแบ่งกลุ่มได้ 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่ใช้กลยุทธ์หรือวิธีการสอน เช่น งานวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของนภาวรณ ขาวผ่อง (2557) งานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ของพระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร (2558) งานวิจัยเรื่องความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA ของอรพัทธศิริแสง (2558) ผลการวิเคราะห์งานวิจัยข้างต้น พบว่าทุกงานวิจัยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และภาพรวมความคิดเห็นของนักเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความด้วยวิธีการต่าง ๆ ข้างต้น พบว่าทุกงานวิจัยมีความคิดเห็นพึงพอใจมาก ทำให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางในการออกแบบวิธีการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความที่หลากหลาย น่าสนใจ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับนักเรียนได้จริง

2. กลุ่มที่ใช้เทคนิคการสอน ได้แก่ งานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค PQ4R ของฉัตรลัดดา เกิดสุภาพ (2561) งานวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับพลังคำถามของจุฬารัตน์ อินทร์อุดม (2562) ผลการวิเคราะห์งานวิจัยข้างต้น พบว่าทุกงานวิจัยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งการใช้เทคนิคการสอนดังกล่าวข้างต้นช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้ง่ายขึ้น ผู้วิจัยสามารถนำเทคนิคดังกล่าวมาปรับใช้ในงานวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการการรู้เท่าทันสื่อในรูปแบบต่าง ๆ มีหลากหลาย วัตถุประสงค์ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ต้องวัดและบริบทแวดล้อม สามารถแบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มงานวิจัยเชิงสำรวจ ได้แก่ งานวิจัยเรื่องการรับรู้ของคนไทยเกี่ยวกับ ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อในยุคโลกาภิวัตน์ ของสุขใจ ประเทืองสุขเลิศ (2549) งานวิจัยเรื่อง เด็กกับการรู้เท่าทันสื่อโทรทัศน์ ของเมสิรินทร์ ขวัญใจ (2551) งานวิจัยเรื่องสภาพ การใช้สื่อ อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชนไทยตามช่วงพัฒนาการแห่งวัย ของบุพผา เมฆศรีทองคำ และอรยา สิงห์สงบ (2552) งานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับและระดับการรู้เท่าทันสื่อของเยาวชนในเขต กรุงเทพมหานคร ของกฤษณ์ท แสนทวี (2553) งานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้และการรู้เท่าทันสื่อ อินเทอร์เน็ตตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดหนองบัวลำภู ของสุนทร พรหมวงศา (2553) งานวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และพฤติกรรม การเปิดรับกับการรู้เท่าทันสื่อ: กรณีศึกษารายการการ์ตูนโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ของสุภา พนัสบดี (2556) งานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านบุคคลและกลุ่มบุคคลกับทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตของเยาวชนในเขตเทศบาลนคร ขอนแก่น ของชนิษฐา จิตแสง (2557) งานวิจัยเรื่องการรู้เท่าทันสื่อ: ประโยชน์และการนำไปใช้ กรณีศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง ของอุราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ นพมาศ ปลัดทอง และอังคณา ศิริอาพันธ์กุล (2559) ผลการวิเคราะห์พบว่างานวิจัยข้างต้นเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ เกี่ยวกับ พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนว่ามีทักษะการรู้เท่าทันสื่อมากน้อยเพียงใด เมื่อมีปัจจัย ที่แตกต่างกันเข้ามามีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิต ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อที่จะหาแนวทาง ป้องกันหรือใช้ประโยชน์จากสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ผลของ งานวิจัยส่วนใหญ่ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ สื่อต่างๆ มีอิทธิพลต่อทักษะ การรู้เท่าทันสื่อของเด็กและเยาวชนค่อนข้างมาก ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา บทบาทของ ครอบครัว และบทบาทของสังคม ดังนั้นการศึกษางานวิจัยในเชิงสำรวจดังกล่าวทำให้เห็น ความสำคัญของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีบทบาทกับนักเรียนมากในปัจจุบัน การนำบทความจากออนไลน์ มาใช้ในการเรียนการสอนจะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นมากขึ้น และนำความรู้ จากการอ่าน การคิดวิเคราะห์มาใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

2. กลุ่มงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัดทักษะการรู้เท่าทันสื่อ หรือกิจกรรมการวัดทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ได้แก่ งานวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษ ที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะ ที่มุ่งวัดของแบบสอบของน้ำทิพย์ ่องอาจวานิชย์ (2556) งานวิจัยเรื่องศึกษาวิจัยและพัฒนาแบบวัด ทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ของปกรณ์ ประจันบาน

และอนุชา กอนพวง (2559) ผลการวิเคราะห์พบว่าเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาแบบวัดการรู้เท่าทันสื่อ คือ แบบวัดชนิดมาตราประมาณค่า แบบวัดเชิงสถานการณ์ และแบบวัดเชิงพฤติกรรม ซึ่งจะช่วยวัดและทำนวยการรู้เท่าทันสื่อได้อย่างถูกต้องและชัดเจน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนา กิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ของประพรธรรณ์ พลชะชีวะ, อังคนา กรัณยาธิกุล, ดนุชา สลิวังศ์ และเลอลักษณ์ โอทกานนท์ (2560) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนา กิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งพบว่าควรเป็น กิจกรรมกลุ่ม ที่ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียน มีความสามารถรู้เท่าทันสื่อมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการศึกษากลุ่มงานวิจัยข้างต้นช่วยให้เห็นแนวทาง ในการเลือกเครื่องมือและกิจกรรมมาใช้วัดและพัฒนาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อได้ อย่างเหมาะสม และวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย

2.1.3 งานวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนอะคิตะที่พบในประเทศไทยมีเพียง 1 เล่มที่เป็นการวิจัยเชิงทดลอง คือ งานวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้วิธีการสอนเชิงรุกของจังหวัดอะคิตะ (Akita Action) ของสุภาพร พิมพิบุษผา (2562) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจาก คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ระดับความพึงพอใจมีผลต่อการจัดการเรียน การสอนเรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวนี้อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีก 1 เล่ม ของไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2561) เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาแนวคิดของแนวทางการสอน ของจังหวัดอะคิตะ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวทำให้ เห็นว่างานวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนอะคิตะประสบความสำเร็จด้วยดี แต่พบงานวิจัยค่อนข้างน้อย ดังนั้นการนำแนวการสอนอะคิตะมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจึงเป็นเรื่องใหม่ที่ น่าสนใจ จะต้องศึกษาข้อมูลและขั้นตอนการสอนให้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ นักเรียนจะได้รับการพัฒนา อย่างเต็มที่และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนสูงสุด

2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านจับใจความ

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านจับใจความในต่างประเทศ สามารถ แบ่งกลุ่มได้ 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่ใช้เทคนิคการสอน ได้แก่ งานวิจัยเรื่องผลของการใช้แผนผัง สรุบบียงเรื่องการอ่านที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและการถ่ายโอนความรู้ ของ Dyer (2001) งานวิจัยเรื่องผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 ของ Delaney (2002) ผลการวิเคราะห์งานวิจัยข้างต้น พบว่าทุกงานวิจัยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียนด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2. กลุ่มที่ใช้วิธีการอื่นๆ ได้แก่ งานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านชาวลาตินที่เรียนสองภาษาในระดับเกรด 5 ของ Forteses (2001) งานวิจัยเรื่องความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านและคะแนนคำศัพท์ของนักเรียนที่ใช้สะกดคำในเนื้อเรื่องที่กำหนดให้กับนักเรียนที่ไม่ได้ใช้สะกดคำในเนื้อหาที่กำหนด ของ Catano (2002) ผลการวิเคราะห์งานวิจัยข้างต้น พบว่าทุกงานวิจัยมีผลการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความที่ดีขึ้นหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนสามารถตอบคำถามไปในแนวคิดเชิงวิจารณ์ได้

2.2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อ ได้แก่ งานวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบทักษะต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นจากหลักสูตรการรู้เท่าทันสื่อ ของ Hobbs (2003) งานวิจัยเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการรู้เท่าทันสื่อ ของ Potter (2005) งานวิจัยเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อการป้องกัน : การศึกษานักสืบสื่อ ของ Kupersmidt (2010) ผลการวิเคราะห์งานวิจัยดังกล่าวเป็นงานวิจัยที่เน้นการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ ชุดกิจกรรม หลักสูตร ซึ่งพบว่าการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนโดยใช้รูปแบบที่หลากหลายส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อมากขึ้น จากเหตุผลและข้อสนับสนุนดังกล่าวข้างต้น พบว่า สิ่งที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนให้ดีขึ้น คือ การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เนื่องจากเป็นทักษะขั้นพื้นฐานในการรับสารส่งสารในเบื้องต้น ถ้านักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดี จะทำให้เรียนรู้และทำความเข้าใจสื่อต่าง ๆ ได้ดี รวมถึงสามารถใช้สื่อ เผยแพร่สื่อ หรือสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มีสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของตนเองได้

2.2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

งานวิจัยเกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย พบว่ายังไม่ปรากฏงานวิจัยเชิงทดลองในต่างประเทศ ยกเว้นของจังหวัดอะคิตะ ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ (2559) ได้นำแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะไปเผยแพร่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นของประเทศไทย และมุ่งเน้นการสร้างลักษณะการเรียนการสอนใหม่ ๆ โดยผสมผสานข้อดีของแนวทางการสอนของจังหวัดอะคิตะและวิธีสอนของประเทศไทยเข้าด้วยกัน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยที่ดำเนินการร่วมกันกับสถานศึกษาและโรงเรียนต่างประเทศผ่านทางโครงการนี้ รวมถึงวิธีการสอนรูปแบบใหม่ที่ได้รับการคิดค้นขึ้นจากงานวิจัยเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนในประเทศไทยและจังหวัดอะคิตะ

มีความรู้ความสามารถเพื่อที่จะเอาตัวรอดและจะมีบทบาทสำคัญในวงการต่าง ๆ ในสังคมโลก ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแข็งแกร่งด้วยการตัดสินใจของตนเอง

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า มีหลากหลายวิธีที่ช่วยแก้ปัญหาเรื่องการอ่านจับใจความ แต่ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ เพื่อแก้ปัญหาคำอ่านจับใจความของนักเรียนในประเทศไทย ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ มีจำนวนมาก โดยเฉพาะงานวิจัยเชิงสำรวจการรู้เท่าทันสื่อ ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัดการรู้เท่าทันสื่อ และการพัฒนาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อมีจำนวนน้อย ซึ่งจากผลการวิเคราะห์งานวิจัยข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางในการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อควบคู่ไปด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้แนวการสอนอะคิตะดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปพร้อมกัน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การออกแบบวิจัย
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การออกแบบวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre - Experimental Research) ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลัง (The One - Group Pretest - Posttest design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 144) ดังนี้

ตารางที่ 4 แบบแผนการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ

การวัดก่อน การทดลอง	ตัวแปรจัดการกระทำ	การวัดหลัง การทดลอง
A ₁	X	A ₂

กำหนดให้ X หมายถึง	ทดลองจัดการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ
A ₁ หมายถึง	การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนการทดลอง
A ₂ หมายถึง	การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการทดลอง

ตารางที่ 5 แบบแผนการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

การวัดก่อนการทดลอง	ตัวแปรจัดกระทำ	การวัดหลังการทดลอง
B ₁	X	B ₂

กำหนดให้ X หมายถึง

ทดลองจัดการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้

แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

B₁ หมายถึง

การวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

ก่อนการทดลอง

B₂ หมายถึง

การวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

หลังการทดลอง

2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการจับใจความ แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ และการรู้เท่าทันสื่อ

2.2 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติ) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 ศึกษาแนวคิดและหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทยและการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความและแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติ) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย

4.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 8 แผน

4.1.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

4.1.3 แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

4.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.2.1.1 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ)

4.2.1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

4.2.1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

4.2.1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

4.2.1.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เวลาสอน 16 ชั่วโมง ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผนดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
1 - 2	รู้ทันข่าว สืบสาวเรื่อง	4
3 - 4	รู้เท่าทันบทความอิเล็กทรอนิกส์	4
5 - 6	รู้เท่าทันวรรณกรรมออนไลน์	4
7 - 8	เรื่องสั้น ๆ บนโลกออนไลน์	4
รวม		16

4.2.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและภาษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้เสนอแนะให้ปรับปรุงเรื่องการวัดประเมินผลให้มีความชัดเจนและตรงจุดประสงค์ และควรเน้นการใช้กระดานดำกับนาฬิกาจับเวลาในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมงด้วย เนื่องจากเป็นเทคนิคสำคัญตามแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ เมื่อแก้ไขตามคำแนะนำแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

4.2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องและความเป็นไปได้ระหว่าง มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกระบวนการวัดผลประเมินผล (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่าระดับปริญญาโทด้วยการสอนภาษาไทยหรือภาษาศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก) พิจารณาและให้คะแนนดังนี้

คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม และมีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และกระบวนการวัดผล ประเมินผล

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และกระบวนการวัดผล ประเมินผล

คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีเหมาะสม และมีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน การเรียนรู้ สารการเรียนรู้สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และกระบวนการ วัตถุประสงค์ ประเมินผล

4.2.1.8 คำนวณค่า IOC โดยใช้สูตร $IOC = \frac{\sum N}{N}$ โดยที่ $\sum N$ คือผลรวม คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ และ N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.2.1.9 พิจารณาผลการประเมินโดยที่ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นถือว่ามี ความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งผลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่าทุกข้อเท่ากับ 1.00 และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้สามารถใช้ได้จริง มีความน่าสนใจ (ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ใน ภาคผนวก ง)

4.2.1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ได้ปรับปรุงแก้ไข แล้ว อย่างละ 1 แผน ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ) จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นห้องเรียน ที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผลการทดลองพบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้น ในการเรียนมากขึ้น มีส่วนร่วมในการอภิปรายมากขึ้น แต่ในขั้นตอนการสร้างความคิดของตนเองนั้น ใช้เวลามากเกินไป ผู้วิจัยจึงจับเวลาในการทำกิจกรรมในขั้นตอนนี้ และตั้งคำถามช่วยส่งเสริม การสร้างความคิดของนักเรียน

4.2.1.11 นำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้มาปรึกษาอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4.2.1.12 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความฉบับสมบูรณ์ ไปใช้ กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ) (ตัวอย่างแผนการจัดการ เรียนรู้ อยู่ในภาคผนวก ค)

4.2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.2.2.1 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติ)

4.2.2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและเกณฑ์การประเมินผลการอ่านจับใจความจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2.2.3 กำหนดโครงสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ ใช้วัดความสามารถในการอ่านจับใจความชุดเดียวกัน ทั้งก่อนและหลังการทดลอง เนื่องจากการวัดทั้งสองครั้งมีระยะเวลาห่างกันค่อนข้างยาวนาน ซึ่งแบบทดสอบนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Dallmann & Boer (1978: 129) ซึ่งแบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อวัดความเข้าใจ เนื้อเรื่องที่อ่านเป็น 3 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับประเมินค่า เนื่องจากมีลำดับการวัดที่เป็นระดับ เริ่มจากขั้นง่ายไปยาก ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 โครงสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแต่ละระดับก่อนพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ	จำนวน(ข้อ)
ระดับข้อเท็จจริง	20
ระดับตีความ	10
ระดับการนำไปใช้	10
รวม	40

4.2.2.4 นำโครงสร้างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสม โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้เสนอแนะให้พิจารณาจำนวนข้อระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ ให้มีความเหมาะสม โดยให้เพิ่มจำนวนข้อระดับตีความมากกว่าระดับข้อเท็จจริง จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ตารางที่ 8 โครงสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแต่ละระดับหลังพบ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ	จำนวน(ข้อ)
ระดับข้อเท็จจริง	10
ระดับตีความ	15
ระดับการนำไปใช้	15
รวม	40

4.2.2.5 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ตลอดจนความถูกต้องในการใช้ภาษาของแต่ละระดับความสามารถในการอ่านจับใจความกับข้อคำถาม โดยอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำให้ปรับการใช้ภาษาในข้อคำถามบางข้อให้ตรงกับระดับการวัด แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.2.2.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปตรวจสอบหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่าระดับปริญญาโทด้วยการสอนภาษาไทยหรือภาษาศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก) พิจารณาและให้คะแนนดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามความถูกต้องเหมาะสมของ
สำนวนการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อคำถามความถูกต้องเหมาะสม
ของสำนวนการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย

คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความถูกต้องเหมาะสม
ของสำนวนการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย

4.2.2.7 คำนวณค่า IOC โดยใช้สูตร $IOC = \frac{\sum N}{N}$ โดยที่ $\sum N$ คือผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ และ N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.2.2.8 พิจารณาผลการประเมินโดยที่ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าข้อสอบทั้งหมด 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับสำนวนภาษาในข้อคำถาม ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การปรับแก้ไขข้อคำถามของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ข้อคำถามเดิม	ข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ	ข้อคำถามที่ปรับแก้แล้ว
12	ข้อมูลใดตรงกับบทความ ก. เกลือมีหลายชนิดที่มีรสต่าง ๆ กัน ข. เกลือมีทั้งประโยชน์และมีโทษต่อร่างกาย ค. เกลือเค็มมีชื่อภาษาอังกฤษว่า “โซเดียม” ง. เกลือหวานหรือเกลือจืดมีประโยชน์คล้ายกัน	แก้ไขตัวเลือก ก ในข้อที่ 12 โดยเปลี่ยนจากคำว่า “รส” เป็น “รสชาติ” ความหมายจะชัดเจนขึ้น	ข้อมูลใดตรงกับบทความ ก. เกลือมีหลายชนิดที่มีรสชาติต่าง ๆ กัน ข. เกลือมีทั้งประโยชน์และมีโทษต่อร่างกาย ค. เกลือเค็มมีชื่อภาษาอังกฤษว่า “โซเดียม” ง. เกลือหวานหรือเกลือจืดมีประโยชน์คล้ายกัน
13	ข้อใด ไม่สอดคล้อง กับข้อมูลข้างต้น ก. สารกันบูด คือ เกลือชนิดหนึ่ง ข. เกลือหลากหลายชนิดทำให้มีรสต่างกัน ค. เกลือเป็นส่วนประกอบอาหารที่มีความจำเป็น ง. เกลือจะมีอยู่ในอาหารหลากหลายชนิดจึงอาจทำให้ร่างกายได้รับเกินความจำเป็น	แก้ไขตัวเลือก ข ในข้อที่ 13 โดยเปลี่ยนจากคำว่า “รส” เป็น “รสชาติ” ความหมายจะชัดเจนขึ้น	ข้อใด ไม่สอดคล้อง กับข้อมูลข้างต้น ก. สารกันบูด คือ เกลือชนิดหนึ่ง ข. เกลือหลากหลายชนิดทำให้มีรสชาติต่างกัน ค. เกลือเป็นส่วนประกอบอาหารที่มีความจำเป็น ง. เกลือจะมีอยู่ในอาหารหลากหลายชนิดจึงอาจทำให้ร่างกายได้รับเกินความจำเป็น

ตารางที่ 9 การปรับแก้ไขข้อคำถามของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อคำถามเดิม	ข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ	ข้อคำถามที่ปรับแก้แล้ว
20	ข้อใดคือสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนไทยซื้อหนังสือที่เป็นรูปเล่มน้อยลง ก. ดิจิทัลเกมส์มากขึ้น ข. มีภาระครอบครัว ค. สื่อออนไลน์มีมากขึ้น ง. ทำงานยุ่งจนไม่มีเวลาอ่าน	แก้ไขตัวเลือก ก ในข้อที่ 20 โดยเปลี่ยนจากคำว่า “เกมส์” เป็น “เกม” ความหมายถูกต้องกับบริบทมากขึ้น	ข้อใดคือสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนไทยซื้อหนังสือที่เป็นรูปเล่มน้อยลง ก. ดิจิทัลเกมมากขึ้น ข. มีภาระครอบครัว ค. สื่อออนไลน์มีมากขึ้น ง. ทำงานยุ่งจนไม่มีเวลาอ่าน
22	การที่นางเงือกรักษาศีลอย่างเคร่งครัดส่งผลต่อตัวนางอย่างไร(คำถามระดับดีความ) ก. พระอภัยมณีหลงรัก ข. พระอินทร์ตัดหางนางเงือกให้เป็นมนุษย์ ค. สุตสาครกลับมาเยี่ยมนางเงือกอยู่เสมอ ง. สุตสาครพากลับไปอยู่ด้วยกันที่เมืองลังกา	ปรับคำถามเนื่องจากเป็นคำถามที่ปรากฏในบทอ่านไม่ต้องผ่านการตีความ	ตัวละครคูใดสัมพันธ์ตรงกับ “ทศกัณฐ์-พระราม” มากที่สุด (คำถามระดับดีความ) ก. นนทก - เทวดา ข. นนทก - นางฟ้า ค. เทวดา - พระอิศวร ง. พระนารายณ์ - พระอิศวร
25	ข้อใดไม่ใช่การแสดงความรักภักดีของภรรยาที่มีต่อสามี ก. ดูแลลูกและเป็นแม่บ้าน ข. คอยสนับสนุนสามีในทางที่ถูกต้อง ค. ช่วยคิดช่วยแก้ปัญหาครอบครัวด้วยกัน ง. ตามใจสามีทุกอย่างแม้กระทั่งบางเรื่องที่ไม่ถูกต้อง	ควรขีดเส้นใต้และเน้นตัวหนา คำว่า “ไม่ใช่” ในข้อคำถาม	ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> การแสดงความรักภักดีของภรรยาที่มีต่อสามี ก. ดูแลลูกและเป็นแม่บ้าน ข. คอยสนับสนุนสามีในทางที่ถูกต้อง ค. ช่วยคิดช่วยแก้ปัญหาครอบครัวด้วยกัน ง. ตามใจสามีทุกอย่างแม้กระทั่งบางเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

ตารางที่ 9 การปรับแก้ไขข้อคำถามของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อคำถามเดิม	ข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ	ข้อคำถามที่ปรับแก้แล้ว
27	อะไรคือสัญลักษณ์แทนตัว พระอภัยมณี ก. ปี่ ข. ม้านิลมังกร ค. ไม้เท้ากายสิทธิ์ ง. แหวนและปิ่นปักผม	ปรับตัวเลือกให้ถูกต้อง คือถ้า ตอบข้อ ง ไม่ควรทำตัวหนาที่ ตัวเลือกข้อ ก	อะไรคือสัญลักษณ์แทนตัว พระอภัยมณี ก. ปี่ ข. ม้านิลมังกร ค. ไม้เท้ากายสิทธิ์ ง. แหวนและปิ่นปักผม
28	ข้อใดใช้คำให้เห็นภาพของ การถือกำเนิดพระนางจันทวดี พันปีหลวงชัดเจนที่สุด ก. กำเนิดมาจากบรรพบุรุษที่ เป็นมนุษย์ ข. กำเนิดจากเงือกเผ่าสองตน ในท้องทะเลลึก ค. กำเนิดมาท่ามกลางสายลม และแสงแดดอันร้อนแรง ง. กำเนิดมาท่ามกลางเกลียว คลื่น น้ำลึกเขียวกระจ่างราว เกล็ดเพชรของท้องทะเลกว้าง	ปรับตัวเลือกให้ถูกต้อง คือถ้า ตอบข้อ ง ไม่ควรทำตัวหนาที่ ตัวเลือกข้อ ข	ข้อใดใช้คำให้เห็นภาพของ การถือกำเนิดพระนางจันทวดี พันปีหลวงชัดเจนที่สุด ก. กำเนิดมาจากบรรพบุรุษที่ เป็นมนุษย์ ข. กำเนิดจากเงือกเผ่าสองตน ในท้องทะเลลึก ค. กำเนิดมาท่ามกลางสายลม และแสงแดดอันร้อนแรง ง. กำเนิดมาท่ามกลางเกลียว คลื่น น้ำลึกเขียวกระจ่างราว เกล็ดเพชรของท้องทะเลกว้าง
34	บุคคลในข้อใดได้ทำตามความ ฝันอันสูงสุด ก. กุ้ง เป็นหมอที่รักษาเฉพาะ คนรวย ข. แก้ว เป็นตำรวจที่รับเงิน สินบนจนมีฐานะร่ำรวย ค. เกม ชั้บรรดแท้กซี่โดยคิดเงิน ตามระยะทางที่ผู้โดยสารขึ้น ของพ่อที่เป็นนักการเมืองเข้า	แก้ไขเฉลยในข้อที่ 34 เนื่องจาก ข้อที่ถูกต้องคือข้อ ค ไม่ใช่ข้อ ข	บุคคลในข้อใดได้ทำตามความ ฝันอันสูงสุด ก. กุ้ง เป็นหมอที่รักษาเฉพาะ คนรวย ข. แก้ว เป็นตำรวจที่รับเงิน สินบนจนมีฐานะร่ำรวย ค. เกม ชั้บรรดแท้กซี่โดย คิดเงินตามระยะทางที่ ผู้โดยสารขึ้น

ตารางที่ 9 การปรับแก้ไขข้อคำถามของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

ข้อ	ข้อคำถามเดิม	ข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ	ข้อคำถามที่ปรับแก้แล้ว
34	บุคคลในข้อใดได้ทำตาม ความฝันอันสูงสุด (ต่อ) ง. กร สอบไม่ผ่านแต่ใช้อำนาจ ของพ่อที่เป็นนักการเมืองเข้า โรงเรียนที่มีชื่อเสียง	แก้ไขเฉลยในข้อที่ 34 เนื่องจาก ข้อที่ถูกต้องคือข้อ ค ไม่ใช่ข้อ ข	บุคคลในข้อใดได้ทำตาม ความฝันอันสูงสุด (ต่อ) ง. กร สอบไม่ผ่านแต่ใช้อำนาจ ของพ่อที่เป็นนักการเมืองเข้า โรงเรียนที่มีชื่อเสียง
38	ข้อใดเหมือนพฤติกรรมของลิง น้อย ก. ประชา ช่วยงานครูทุกวัน ข. ปรีชา วิ่งไปชนต่อไม้จันทน์ หกล้ม ค. ปองภพ วิ่งไล่เตะฟุตบอล ในสนาม ง. เปรม ทำการบ้านส่งครู ทันเวลาทุกวัน	แก้ไขตัวเลือกในข้อที่ 38 เนื่องจากตัวเลือกไม่ชัดเจน ไม่มี ข้อใดที่เป็นพฤติกรรมที่ส่งผลต่อ บุคคลอื่นตามเนื้อเรื่อง	ข้อใดเหมือนพฤติกรรมของลิง น้อย ก. ประชา ช่วยงานครูทุกวัน ข. ปรีชา วิ่งไปชนต่อไม้จันทน์ หกล้ม ค. ปองภพ ทำน้ำหกใส่เพื่อน แต่ไม่ยอมขอโทษ ง. เปรม ทำการบ้านส่งครู ทันเวลาทุกวัน
39	คำพูดใดตรงกับกรกระทำของ ลิงน้อย ก. ไม่รู้จักระวังตน ข. ไม่ดูตาม้าตาเรือ ค. ไม่รู้จักเข็ดหลาบ ง. ไม่รู้จักประมาณตน	ปรับคำถาม โดยเปลี่ยนจาก “คำพูดใด” เป็น “ข้อใด”	ข้อใดตรงกับกรกระทำของลิง น้อย ก. ไม่รู้จักระวังตน ข. ไม่ดูตาม้าตาเรือ ค. ไม่รู้จักเข็ดหลาบ ง. ไม่รู้จักประมาณตน

4.2.2.9 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษาของข้อคำถามอีกครั้ง

4.2.2.10 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต)

จำนวน 30 คน ที่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้ว ผลการทดลองใช้พบว่าภาษาของข้อคำถามมีความเหมาะสม ไม่กำกวม นักเรียนสามารถอ่านเข้าใจและทำด้วยตนเองได้โดยไม่มีข้อสงสัย

4.2.2.11 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ) จำนวน 30 คน ที่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้ว ผลการทดลองใช้พบว่าภาษาของข้อคำถามมีความเหมาะสม ไม่กำกวม นักเรียนสามารถอ่านเข้าใจและทำด้วยตนเองได้โดยไม่มีข้อสงสัย

4.2.2.12 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ทดลองใช้ในข้อ 4.2.2.9 มาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนนในข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน ในข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ข้อ

4.2.2.13 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อ โดยหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก แล้วคัดเลือกข้อสอบจำนวน 30 ข้อ ที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 - 1.00 มาเป็นข้อสอบเพื่อใช้ในการทดสอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง 0.23 - 0.78 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.23 - 0.77 (ผลการวิเคราะห์อยู่ในภาคผนวก ง) เมื่อพิจารณาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกดังกล่าว พบว่าข้อสอบทุกข้อมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.2.2.14 นำข้อสอบที่มีคุณภาพ จำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์แบบสอบ (Test Analysis Program: TAP) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีตามเกณฑ์ที่กำหนดโดย ศิริชัย กาญจนวาสิ (2552, 97) คือมีค่าความเที่ยง ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีค่าความเที่ยง 0.66 ซึ่งมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงอยู่ในภาคผนวก จ)

4.2.2.15 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความซึ่งได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ)

4.2.3 แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.2.3.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

4.2.3.2 เลือกแนวคิดการวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยเลือกกรอบแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) เนื่องจากมีเนื้อหาครบตามองค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ ประกอบด้วย ทักษะการเข้าถึง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมินสื่อ ทักษะการสร้างสรรค์ และทักษะการมีส่วนร่วม

4.2.3.3 กำหนดจำนวนข้อคำถามแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ ตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) เนื่องจากมีเนื้อหาครบตามองค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ

ตารางที่ 10 จำนวนข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008)

องค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ	จำนวน(ข้อ)
1. ทักษะการเข้าถึง	4
2. ทักษะการวิเคราะห์	4
3. ทักษะการประเมินสื่อ	4
4. ทักษะการสร้างสรรค์	4
5. ทักษะการมีส่วนร่วม	4
รวม	20

4.2.3.4 กำหนดโครงสร้างแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อโดยจำแนกเป็นสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) โดยกำหนดโครงสร้างไว้ 25 ข้อ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 โครงสร้างข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ
Center for Media Literacy (2008)

กรอบแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ	ข้อคำถาม	
	ข้อ	สถานการณ์
1. ทักษะการเข้าถึง	1	นักเรียนเลือกบทอ่านเพื่อการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้
	2	นักเรียนเข้าใจบทอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้
	3	นักเรียนแสวงหาข้อมูลข่าวสารได้จากสื่อหลายประเภทโดยไม่จำกัดอยู่กับสื่อประเภทใดประเภทหนึ่ง
	4	นักเรียนสามารถเลือกบทอ่านได้ตรงตามความต้องการ
	5	นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์หรือสัญลักษณ์ของบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อได้
2. ทักษะการวิเคราะห์	6	นักเรียนแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้
	7	นักเรียนแยกแยะข้อดี ข้อเสีย ของบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อได้
	8	นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้
	9	นักเรียนบอก หรืออธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์แฝงของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้
	10	นักเรียนสามารถให้เหตุผลการวิเคราะห์บทอ่านได้อย่างสมเหตุสมผล

ตารางที่ 11 โครงสร้างข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) (ต่อ)

กรอบแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ	ข้อคำถาม	
	ข้อ	สถานการณ์
3. ทักษะการประเมินสื่อ	11	นักเรียนสามารถตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลข่าวสารที่อ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ
	12	นักเรียนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้
	13	นักเรียนพิจารณาความถูกต้องของบทอ่านที่แฝงมากับสื่อต่าง ๆ ได้
	14	นักเรียนตัดสินคุณค่าของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ โดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักประชาธิปไตยได้
	15	นักเรียนสามารถพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม และหลักประชาธิปไตยได้
4. ทักษะการสร้างสรรค	16	นักเรียนสามารถออกแบบสื่อในลักษณะต่าง ๆ เพื่อนำเสนอความรู้และความคิดเห็นของตน
	17	นักเรียนนำเสนอบทอ่านที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ โดยอยู่บนพื้นฐานจริยธรรมของตนเอง
	18	นักเรียนผลิตชิ้นงานโดยผ่านกระบวนการวางแผน ค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอผ่านสื่อได้อย่างเหมาะสม
	19	นักเรียนสามารถเผยแพร่บทอ่านที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้
	20	นักเรียนแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะต่อบทอ่านได้อย่างสร้างสรรค์

ตารางที่ 11 โครงสร้างข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) (ต่อ)

กรอบแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ	ข้อคำถาม	
	ข้อ	สถานการณ์
5. ทักษะการมีส่วนร่วม	21	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อในลักษณะต่าง ๆ
	22	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนเพื่อสร้างสื่อในการนำเสนอข้อมูลที่ต้องการได้
	23	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านผ่านการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ ได้
	24	นักเรียนเคารพในสิทธิ เสรีภาพ ในการนำเสนอความคิดเห็นต่อบทอ่านของผู้อื่นผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ
	25	นักเรียนเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นงานเขียนที่นำเสนอผ่านสื่อของตนอย่างเหมาะสม

4.2.3.5 นำโครงสร้างแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาความเหมาะสม โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะให้แก้ไขสำนวนภาษาในแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การปรับแก้ไขข้อคำถามแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามคำแนะนำ
ของอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ	ข้อคำถามเดิม	ข้อคิดเห็นจากอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ข้อคำถามที่ปรับแก้แล้ว
1	นักเรียนสามารถเลือกบทอ่าน เพื่อการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร จากสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อที่เป็น สิ่งพิมพ์	ตัดคำว่า “สามารถ” ออก และเปลี่ยนคำว่า “สื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์” เป็น “แหล่งต่าง ๆ ”	นักเรียนเลือกบทอ่านเพื่อ การสืบค้นข้อมูลจากแหล่ง ต่าง ๆ ได้
2	นักเรียนรับรู้และทำ ความเข้าใจบทอ่านจากสื่อ ประเภทต่าง ๆ ได้อย่างเต็ม ความสามารถ	เปลี่ยนคำว่า “รับรู้และทำ ความเข้าใจ” เป็น “เข้าใจ” และตัดคำว่า “อย่างเต็ม ความสามารถ” ออก	นักเรียนเข้าใจบทอ่านจากสื่อ ประเภทต่าง ๆ ได้
4	นักเรียนสามารถเลือก ประเภทของบทอ่านที่ เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ ต่อตนเองจากสื่อต่าง ๆ ได้ อย่างหลากหลาย	ตัดคำว่า “ประเภทของ” ออก และปรับคำว่า “เป็น ประโยชน์ต่อตนเองจากสื่อ ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย” ให้กระชับและสละสลวยมาก ขึ้น	นักเรียนสามารถเลือกบทอ่าน ได้ตรงตามความต้องการ
5	นักเรียนสังเกต จดจำ เข้าใจ และบอกหรืออธิบาย ความหมายของคำศัพท์ สัญลักษณ์ ของบทอ่านที่ ปรากฏบนสื่อได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	ตัดคำว่า “สังเกต จดจำ เข้าใจ หรืออธิบาย” ออก และตัดคำ ว่า “อย่างมีประสิทธิภาพ” ออก	นักเรียนบอกความหมายของ คำศัพท์หรือสัญลักษณ์ของ บทอ่านที่ปรากฏบนสื่อได้
6	นักเรียนแยกแยะข้อเท็จ ข้อจริงความคิดเห็นและ การโฆษณาชวนเชื่อจากบท อ่านที่นำเสนอผ่านสื่อได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	ตัดคำว่า “แยกแยะข้อเท็จ ข้อจริงความคิดเห็นและ การโฆษณาชวนเชื่อ” ออก และตัดคำว่า “นำเสนอผ่าน สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ” และปรับภาษาให้สละสลวย	นักเรียนแยกแยะข้อเท็จจริง ออกจากข้อคิดเห็นได้

ตารางที่ 12 การปรับแก้ไขข้อความแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามคำแนะนำ
ของอาจารย์ที่ปรึกษา (ต่อ)

ข้อ	ข้อความเดิม	ข้อคิดเห็นจากอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ข้อความที่ปรับแก้แล้ว
7	นักเรียนแยกแยะข้อดี ข้อเสีย ของ บทอ่านที่นำเสนอผ่าน สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ตัดคำว่า “อย่างมี ประสิทธิภาพ” ออก	นักเรียนแยกแยะข้อดี ข้อเสีย ของบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อ ได้
9	นักเรียนบอกหรืออธิบาย เกี่ยวกับวัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์แฝงของ บทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อใน รูปแบบต่าง ๆ ได้	เปลี่ยนข้อความที่ว่า “ที่ นำเสนอผ่านสื่อในรูปแบบ ต่าง ๆ ได้” เป็น “จากสื่อ ต่าง ๆ ได้”	นักเรียนบอก หรืออธิบาย เกี่ยวกับวัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์แฝงของ บทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้
19	นักเรียนสามารถแก้ไข และ เผยแพร่บทอ่านจากสื่อ ออนไลน์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	ตัดคำว่า “แก้ไขและ” ออก และเปลี่ยนข้อความที่ว่า “จากสื่อออนไลน์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ” เป็น “ที่เป็น ประโยชน์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้”	นักเรียนสามารถเผยแพร่ บทอ่านที่เป็นประโยชน์ผ่าน สื่อต่าง ๆ ได้
22	นักเรียนมีส่วนร่วมใน การทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อ สร้างสื่อ เพื่อการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและ เป็นประโยชน์ต่อสังคม	เปลี่ยนข้อความที่ว่า “เพื่อ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อ สังคม” เป็น “เพื่อสร้างสื่อใน การนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง ได้”	นักเรียนสามารถทำงาน ร่วมกับเพื่อนเพื่อสร้างสื่อใน การนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องได้

4.2.3.6 สร้างแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ ตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ โดยมีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตรฐานค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ท โดยมีลักษณะดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นมากที่สุด หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นอย่างสม่ำเสมอ
ระดับ 4	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นมาก หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นบ่อยครั้ง
ระดับ 3	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นปานกลาง หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นแต่ไม่สม่ำเสมอ ปฏิบัติบ้างไม่ปฏิบัติบ้างสลับกันไปมา
ระดับ 2	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นน้อย หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นเพียงบางครั้ง
ระดับ 1	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นน้อยที่สุด หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นในลักษณะนาน ๆ ครั้ง

4.2.3.7 นำแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบค่าความสอดคล้องเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการถามโดยพิจารณาและให้คะแนน ดังนี้

คะแนน +1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ในการถามความคิดเห็น
คะแนน 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ในการถาม ความคิดเห็น
คะแนน -1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ในการถาม ความคิดเห็น

4.2.3.8 นำคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการถาม (IOC : Index of Item Objective Congruence) และปรับปรุงตามคำแนะนำที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการถาม มีค่าเท่ากับ 1.00 แต่เนื่องจากข้อที่ 3, 8, 13, 15, และข้อที่ 24 ใช้ภาษาวิชาการ คำศัพท์ยาก ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายยาก ผู้วิจัยจึงปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งอาจารย์แนะนำให้ตัดข้อคำถามออก เหลือข้อคำถามทั้งหมด 20 ข้อ ดังนี้

ตารางที่ 13 โครงสร้างข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008)

กรอบแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ	ข้อคำถาม	
	ข้อ	สถานการณ์
1. ทักษะการเข้าถึง	1	นักเรียนเลือกบทอ่านเพื่อการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้
	2	นักเรียนเข้าใจบทอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้
	3	นักเรียนสามารถเลือกบทอ่านได้ตรงตามความต้องการ
	4	นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์หรือสัญลักษณ์ของบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อได้
2. ทักษะการวิเคราะห์	5	นักเรียนแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้
	6	นักเรียนแยกแยะข้อดี ข้อเสียของบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อได้
	7	นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้
	8	นักเรียนสามารถให้เหตุผลการวิเคราะห์บทอ่านได้อย่างสมเหตุสมผล

ตารางที่ 13 โครงสร้างข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) (ต่อ)

กรอบแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ	ข้อคำถาม	
	ข้อ	สถานการณ์
3. ทักษะการประเมินสื่อ	9	นักเรียนสามารถตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อ ข้อมูลข่าวสารที่อ่านได้อย่างมี วิจารณ์ญาณ
	10	นักเรียนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสาร จากบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้
	11	นักเรียนตัดสินคุณค่าของบทอ่านจากสื่อ ต่าง ๆ โดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักประชาธิปไตยได้
4. ทักษะการสร้างสรรค	12	นักเรียนสามารถออกแบบสื่อในลักษณะ ต่าง ๆ เพื่อนำเสนอความรู้และ ความคิดเห็นของตน
	13	นักเรียนนำเสนอบทอ่านที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์ โดยอยู่บนพื้นฐาน จริยธรรมของตนเอง
	14	นักเรียนผลิตชิ้นงานโดยผ่านกระบวนการ วางแผน ค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอผ่าน สื่อได้อย่างเหมาะสม
	15	นักเรียนสามารถเผยแพร่บทอ่านที่เป็น ประโยชน์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้
	16	นักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ต่อบทอ่านได้อย่างสร้างสรรค์

ตารางที่ 13 โครงสร้างข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อตามแนวคิดของ Center for Media Literacy (2008) (ต่อ)

กรอบแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อ	ข้อคำถาม	
	ข้อ	สถานการณ์
5. ทักษะการมีส่วนร่วม	17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อในลักษณะต่าง ๆ
	18	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนเพื่อสร้างสื่อในการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องได้
	19	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านผ่านการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ ได้
	20	นักเรียนเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นงานเขียนที่นำเสนอผ่านสื่อของตนอย่างเหมาะสม

4.2.3.9 นำแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาล บางกรวย (วัดศรีประวัตติ) จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อคำนวณค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach alpha coefficient) ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดย ศิริชัย กาญจนวาสิ (2552: 97, 225) คือ มีค่าความเที่ยง ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีความเที่ยง 0.84 ซึ่งมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ผลการวิเคราะห์อยู่ในภาคผนวก จ)

4.2.3.10 นำแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณา ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

5. การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ประเมินความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง (Pre -test) ในวันที่ 9 ธันวาคม 2562 โดยใช้แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ ให้เวลา 10 นาที เพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

5.2 ประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนการทดลอง (Pre - test) ของกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลา 50 นาที เพื่อนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

5.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยตามแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง โดยใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 11 ธันวาคม 2562 ถึงวันที่ 9 มกราคม 2563 โดยสอนสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ชั่วโมงเรียนละ 60 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ผู้วิจัยบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชั่วโมง เพื่อนำไปใช้อภิปรายผลการวิจัย

5.4 ประเมินความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลอง (Post-test) ในวันที่ 13 มกราคม 2563 โดยใช้แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ ให้เวลา 10 นาที และประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการทดลอง (Post - test) ของกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลา 50 นาที เพื่อนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์และอภิปรายผลการวิจัย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS) โดยดำเนินการ ดังนี้

6.1 วิเคราะห์คะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสถิติ t - test แบบ Dependent ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.2 วิเคราะห์คะแนนของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสถิติ t - test แบบ Dependent ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

7. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 ข้อมูลจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนของความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

7.2 ข้อมูลจากแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อหลังการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

1.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการทดลอง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงในตารางที่ 14

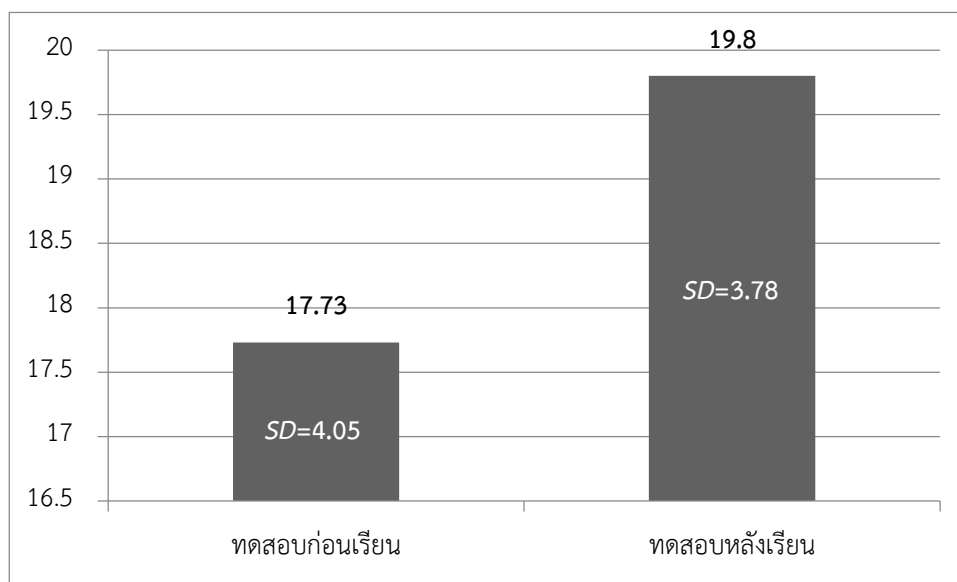
ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t-test	Sig.
ก่อนการจัดการเรียนรู้	30	30	17.73	4.05	3.97*	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	30	30	19.80	3.78		

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.05 และคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.78 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่า t แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent t -test) พบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ผลการวิเคราะห์อยู่ในภาคผนวก จ)

ผู้วิจัยได้จัดทำแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

จากภาพที่ 3 พบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง จำนวน 30 คน ตามโครงสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลัง
การทดลอง

ที่	ระดับความสามารถ ในการอ่านจับใจความ	จำนวน ข้อสอบ (ข้อ)	M		SD		ลำดับ ที่
			ก่อน การทดลอง	หลัง การทดลอง	ก่อน การทดลอง	หลัง การทดลอง	
1	ระดับข้อเท็จจริง	10	6.37	6.83	1.43	1.60	1
2	ระดับตีความ	10	6.00	6.80	1.82	1.79	2
3	ระดับการนำไปใช้	10	5.37	6.17	2.03	1.84	3

จากตารางที่ 15 เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนการทดลองที่นักเรียนมีมากที่สุด คือ ระดับข้อเท็จจริง ($M = 6.37, SD = 1.43$) ระดับการตีความ ($M = 6.00, SD = 1.82$) และระดับการนำไปใช้ ($M = 5.37, SD = 2.03$) ตามลำดับ ส่วนระดับความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการทดลองที่นักเรียนมีมากที่สุด คือ ระดับข้อเท็จจริง ($M = 6.83, SD = 1.60$) ระดับการตีความ ($M = 6.80, SD = 1.79$) และระดับการนำไปใช้ ($M = 6.17, SD = 1.84$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

2.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความโดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงในตารางที่ 16

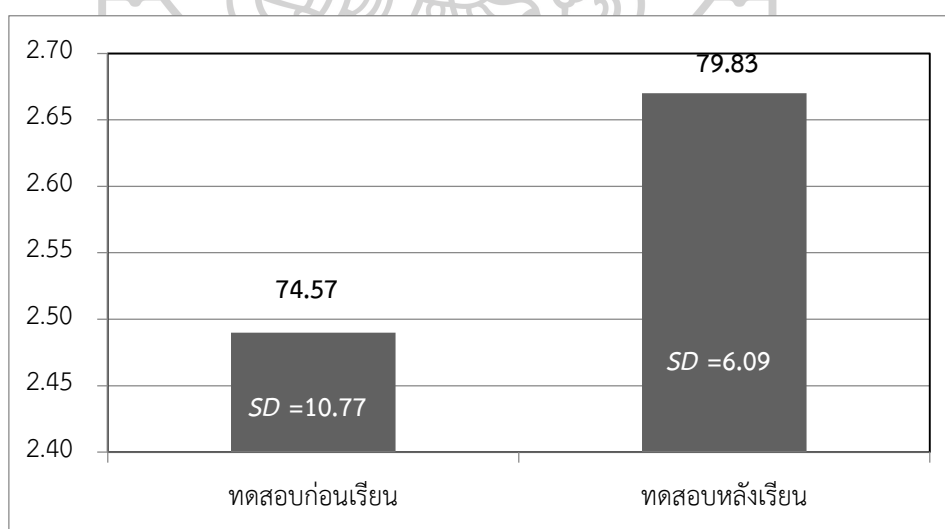
ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอน
ของจังหวัดอะคิตะ

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	<i>M</i>	<i>SD</i>	t-test	Sig.
ก่อนการจัดการเรียนรู้	30	100	74.57	10.77	2.38*	.024
หลังการจัดการเรียนรู้	30	100	79.83	6.09		

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า คะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 74.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.77 และคะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 79.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.09 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent t-test) พบว่าคะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ผลการวิเคราะห์อยู่ในภาคผนวก จ)

ผู้วิจัยได้จัดทำแผนภูมิแสดงผลการศึกษาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

จากภาพที่ 4 พบว่า คะแนนความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง จำนวน 30 คน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้แสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนก่อนการทดลอง

ข้อ	ข้อความ	<i>M</i>	<i>SD</i>	แปลความหมาย	ลำดับที่
ทักษะการเข้าถึง		3.75	0.36	ดี	3
1	นักเรียนเลือกบทอ่านเพื่อการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้	3.80	0.96	ดี	3
2	นักเรียนเข้าใจบทอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้	3.83	1.09	ดี	2
3	นักเรียนสามารถเลือกบทอ่านได้ตรงตามความต้องการ	3.90	1.09	ดี	1
4	นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์หรือสัญลักษณ์ของบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อได้	3.47	1.14	ปานกลาง	4
ทักษะการวิเคราะห์		3.54	1.07	ดี	5
5	นักเรียนแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้	3.60	1.16	ดี	2
6	นักเรียนแยกแยะข้อดี ข้อเสียของบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อได้	3.77	1.14	ดี	1
7	นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้	3.37	0.81	ปานกลาง	4
8	นักเรียนสามารถให้เหตุผลการวิเคราะห์บทอ่านได้อย่างสมเหตุสมผล	3.43	1.07	ปานกลาง	3
ทักษะการประเมินสื่อ		3.79	1.10	ดี	2
9	นักเรียนสามารถตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลข่าวสารที่อ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ	3.97	1.19	ดี	1
10	นักเรียนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้	3.53	1.07	ดี	3
11	นักเรียนตัดสินคุณค่าของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ โดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักประชาธิปไตยได้	3.87	1.04	ดี	2

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนก่อนการทดลอง (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	<i>M</i>	<i>SD</i>	แปล ความหมาย	ลำดับ ที่
ทักษะการสร้างสรรค์		3.65	1.09	ดี	4
12	นักเรียนสามารถออกแบบสื่อในลักษณะต่าง ๆ เพื่อนำเสนอความรู้และความคิดเห็นของตน	3.73	0.83	ดี	2
13	นักเรียนนำเสนอบทอ่านที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ โดยอยู่บนพื้นฐานจริยธรรมของตนเอง	3.97	0.96	ดี	1
14	นักเรียนผลิตชิ้นงานโดยผ่านกระบวนการวางแผน ค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอผ่านสื่อได้อย่างเหมาะสม	3.73	1.26	ดี	2
15	นักเรียนสามารถเผยแพร่บทอ่านที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้	3.23	1.25	ปานกลาง	4
16	นักเรียนแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะต่อบทอ่านได้อย่างสร้างสรรค์	3.60	1.13	ดี	3
ทักษะการมีส่วนร่วม		3.94	1.08	ดี	1
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อในลักษณะต่าง ๆ	3.93	0.94	ดี	2
18	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนเพื่อสร้างสื่อในการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องได้	4.03	0.89	ดี	1
19	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านผ่านการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ ได้	4.03	1.22	ดี	1
20	นักเรียนเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นงานเขียนที่นำเสนอผ่านสื่อของตนอย่างเหมาะสม	3.77	1.25	ดี	3
รวม		3.73	1.08	ดี	

- เกณฑ์การแปลผลความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 4.50 - 5.00 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดีมาก
- 3.50 - 4.49 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดี
- 2.50 - 3.49 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับปานกลาง
- 1.81 - 2.49 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.80 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่านักเรียนมีระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนก่อนการทดลอง อยู่ในระดับดี ($M = 3.73, SD = 1.08$) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่านักเรียนมีระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อมากที่สุด คือ ทักษะการมีส่วนร่วม ($M = 3.94, SD = 1.08$) รองลงมา คือทักษะการประเมินสื่อ ($M = 3.79, SD = 1.10$) ทักษะการเข้าถึง ($M = 3.75, SD = 1.07$) ทักษะการสร้างสรรค์ ($M = 3.65, SD = 1.09$) และทักษะการวิเคราะห์ ($M = 3.54, SD = 1.05$) ตามลำดับ

2.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลอง จำนวน 30 คน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนหลังการทดลอง

ข้อ	ข้อความ	M	SD	แปลความหมาย	ลำดับที่
ทักษะการเข้าถึง		4.18	0.61	ดี	1
1	นักเรียนเลือกบทอ่านเพื่อการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้	4.12	0.55	ดี	4
2	นักเรียนเข้าใจบทอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้	4.40	0.68	ดี	2
3	นักเรียนสามารถเลือกบทอ่านได้ตรงตามความต้องการ	4.27	0.45	ดี	3
4	นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์หรือสัญลักษณ์ของบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อได้	3.93	0.74	ดี	1
ทักษะการวิเคราะห์		4.11	0.60	ดี	2
5	นักเรียนแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้	4.43	0.50	ดี	2
6	นักเรียนแยกแยะข้อดี ข้อเสียของบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อได้	3.60	0.72	ดี	4

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนหลังการทดลอง (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	<i>M</i>	<i>SD</i>	แปล ความหมาย	ลำดับ ที่
7	นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้	4.80	0.41	ดี	1
8	นักเรียนสามารถให้เหตุผลการวิเคราะห์บทอ่านได้อย่าง สมเหตุสมผล	3.63	0.77	ดี	3
ทักษะการประเมินสื่อ		3.87	0.62	ดี	3
9	นักเรียนสามารถตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลข่าวสาร ที่อ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ	3.90	0.61	ดี	2
10	นักเรียนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากบทอ่าน ที่นำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่นได้	4.43	0.50	ดี	1
11	นักเรียนตัดสินคุณค่าของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ โดยใช้ หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักประชาธิปไตยได้	3.27	0.74	ปานกลาง	3
ทักษะการสร้างสรรค์		3.79	0.72	ดี	5
12	นักเรียนสามารถออกแบบสื่อในลักษณะต่าง ๆ เพื่อ นำเสนอความรู้และความคิดเห็นของตน	3.90	0.89	ดี	2
13	นักเรียนนำเสนอบทอ่านที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ โดย อยู่บนพื้นฐานจริยธรรมของตนเอง	3.53	0.63	ดี	3
14	นักเรียนผลิตชิ้นงานโดยผ่านกระบวนการวางแผน ค้นคว้า ข้อมูลและนำเสนอผ่านสื่อได้อย่างเหมาะสม	3.27	0.94	ปานกลาง	5
15	นักเรียนสามารถเผยแพร่บทอ่านที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อ ต่าง ๆ ได้	4.73	0.45	ดี	1
16	นักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อบทอ่านได้ อย่างสร้างสรรค์	3.50	0.68	ดี	4

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนหลังการทดลอง (ต่อ)

ข้อ	ข้อความคำถาม	<i>M</i>	<i>SD</i>	แปลความหมาย	ลำดับที่
ทักษะการมีส่วนร่วม		3.81	0.65	ดี	4
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อในลักษณะต่าง ๆ	3.33	0.84	ปานกลาง	4
18	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนเพื่อสร้างสื่อในการนำเสนอข้อมูลที่ต้องการได้	4.27	0.45	ดี	1
19	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านผ่านการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ ได้	3.53	0.68	ดี	3
20	นักเรียนเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นงานเขียนที่นำเสนอผ่านสื่อของตนอย่างเหมาะสม	4.10	0.61	ดี	2
รวม		3.95	0.64	ดี	

เกณฑ์การแปลผลความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.50 - 5.00 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดีมาก

3.50 - 4.49 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดี

2.50 - 3.49 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับปานกลาง

1.81 - 2.49 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.80 นักเรียนมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากตารางที่ 18 พบว่านักเรียนมีระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนหลังการทดลอง อยู่ในระดับดี ($M = 3.95$, $SD = 0.64$) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่านักเรียนมีระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อมากที่สุด คือ ทักษะการเข้าถึง ($M = 4.18$, $SD = 0.61$) รองลงมา คือทักษะการวิเคราะห์ ($M = 4.11$, $SD = 0.60$) ทักษะการประเมินสื่อ ($M = 3.87$, $SD = 0.62$) ทักษะการมีส่วนร่วม ($M = 3.81$, $SD = 0.65$) และทักษะการสร้างสรรค์ ($M = 3.79$, $SD = 0.72$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 30 คน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre-Experimental Research) ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลัง (The One Group Pretest - Posttest Design) ตัวแปรต้น คือ การประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความ และความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ประยุกต์จำนวน 8 แผน ที่ผ่านการตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 1.00 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.67 – 1.00 มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.23 – 0.78 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.23 – 0.77 และมีความเที่ยงเท่ากับ 0.66 และ 3) แบบวัดการรู้เท่าทันสื่อ เป็นแบบประเมินมาตรฐานค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ท จำนวน 20 ข้อ ผ่านการตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ โดยใช้สถิติทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent T-test) และผลการศึกษาการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

โดยการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent T-test) รวมทั้งหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ โดยภาพรวม พบว่า ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.05 และหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.78 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ โดยภาพรวม พบว่า ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 74.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.77 และหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 79.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.09 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ เนื่องจากเป็นแนวการสอนที่เน้นให้นักเรียนคิดผ่านการอภิปรายกันเป็นคู่ เป็นกลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน นักเรียนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับหัวข้อการเรียนรู้ที่ตนกำหนดขึ้นเอง แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะนี้มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 สร้างความคิดของตนเอง ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่มหรือทั้งชั้นเรียน และขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ข้างต้น พบว่าแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ฝึกให้นักเรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ โดยครูมีบทบาทในการส่งเสริมให้นักเรียนคิดและใช้ความสามารถ

ในการอ่าน เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามครบทั้ง 4 ขั้นตอน ก็จะสามารถจับใจความสำคัญจากบทอ่านได้ในที่สุด กล่าวได้ว่าทุกขั้นตอนของแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะสามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้ โดยแต่ละขั้นตอนสามารถอภิปรายได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ นักเรียนสังเกตสื่อการเรียนรู้การอ่านหรือทำกิจกรรมพัฒนาความคิดที่ครูกำหนด อาทิ การสังเกตรูปภาพหรือบัตรคำ การตอบคำถามพัฒนาการคิด การเล่นเกม การอ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม ทำให้นักเรียนเริ่มตั้งข้อสังเกตด้วยตนเอง เกิดความสงสัยใคร่รู้ในสิ่งที่ครูนำเสนอ จากนั้นครูใช้คำถามพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง เช่น คำถาม “ทำไม” “เพราะเหตุใด” “อย่างไร” เป็นต้น ลักษณะการตั้งคำถามดังกล่าวช่วยสนับสนุนวิธีการอ่านจับใจความสำคัญให้เข้าใจง่ายขึ้น ดังที่นักวิชาการหลายท่าน (ศิริพร ลิ้มตระกูล, 2534; แวมยุธา เหมือนนิล, 2541: 14 – 16; กิตติชัย สุชาติโนบล, 2541) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจนว่าจะอ่านเพื่ออะไร จะได้ไม่หลงทิศทางในการอ่าน และช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการตั้งข้อสังเกต การคิดค้นคำตอบและการสรุปแนวคิดด้วยตัวของนักเรียนเอง สำหรับการทดลองในครั้งนี้ เมื่อผู้วิจัยให้นักเรียนสังเกตบทอ่านที่กำหนด พบว่านักเรียนมีการขีดเส้นใต้ทำสัญลักษณ์ต่าง ๆ บนข้อความ จากนั้นจึงเชื่อมข้อความให้สัมพันธ์กัน ตลอดจนถึงคำถามเพื่อตรวจสอบความมั่นใจในการคิดของตนเอง สอดคล้องกับกาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534: 105) ที่ได้ให้หลักการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านควรจดบันทึกหัวข้อย่อยหรืออาจทำสัญลักษณ์ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ เช่น ขีดเส้นใต้ ขีดเส้นทึบ หรือทำเครื่องหมายดอกจัน จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมดังกล่าวจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจและจดจำเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพัทธ์ ศิริแสง (2558: 68) ที่เน้นให้นักเรียนได้เริ่มต้นสังเกตจากภาพ คำศัพท์ และบริบทแวดล้อมก่อนการอ่าน ถามนำก่อนการอ่าน ทำความเข้าใจคำศัพท์ก่อนการฝึกอ่านจับใจความ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจบทอ่านมากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 สร้างความคิดของตนเอง ขั้นตอนนี้เน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนมีความรอบรู้ในบทเรียนนั้น ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ นักเรียนส่วนใหญ่จะสร้างความคิดของตนเองโดยการวาดรูปตามความเข้าใจ การเขียนบันทึกบนกระดานหรือสมุด และการพูดแสดงความคิดเห็นของตนเองหน้าชั้นเรียน ทั้งนี้ในการสร้างความคิดของแต่ละคนจะถูกแรงขับเคลื่อนใจของเวลา ซึ่งพบว่านักเรียนสามารถคิดหรือตอบคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนดของครูได้ในเวลาอันสั้น นักเรียนหลายคนมีส่วนร่วมในการแสดงออกมากขึ้น เพราะรู้สึกสนุกเสมือนได้เล่นเกมการแข่งขัน สอดคล้องกับคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ (2559) ที่กล่าวถึงแนวทางการสอนของจังหวัดอะคิตะที่เน้นฝึกให้นักเรียนเป็น “เด็กที่รู้จักตั้งคำถาม” ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดความใฝ่รู้ ความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบ เกิดความสนใจในการอ่านบทอ่านมากขึ้นเพื่อตอบ

ข้อคำถามของตนเอง โดยการตั้งคำถาม การสังเกตสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนสามารถตั้งข้อสังเกตและสร้างความคิดด้วยตนเองได้ ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทอ่านมากขึ้น จากการจัดการเรียนรู้ใน 2 ขั้นตอนนี้เองเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านจับใจความในขั้นตอนต่อไป สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน (Reader Responding) ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของตนเองกับบทอ่าน มีอิสระในการแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นเน้นกระบวนการคิดอย่างหลากหลายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน (พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช, 2547: 38) ผลสุดท้ายคือนักเรียนสามารถสร้างความคิดของตัวเองได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นมากขึ้น มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่งผลให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะด้านการอ่านจับใจความ จากนั้นนักเรียนแต่ละคู่หรือแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนและพิจารณาว่าการสรุปใจความจากบทอ่านที่ได้รับนั้นมีคู่ใดบ้างหรือกลุ่มใดบ้างที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน แล้วจึงสรุปผลการอภิปรายของทั้งชั้นเรียนโดยอาจจะเขียนสรุปบนกระดานดำ หรือผู้แทนนักเรียนพูดสรุปหน้าชั้นเรียน จากการศึกษาพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเมื่อได้ทำงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม นักเรียนจะมีความสุขมากกว่าการทำงานคนเดียว นักเรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในสิ่งที่อ่านกับเพื่อน ช่วยให้นักเรียนได้ข้อคิดเห็นเพิ่มขึ้นกว่ามากการคิดคนเดียว เมื่อทำงานกลุ่มนักเรียนได้รู้จักการแบ่งหน้าที่ในการทำงานให้สำเร็จ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ยอมรับความสามารถของเพื่อน เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อสมาชิกในกลุ่มคนใดมีปัญหาไม่เข้าใจในบทอ่าน สมาชิกในกลุ่มจะคอยสอนจนเพื่อนเข้าใจงานสำเร็จด้วยดี สอดคล้องกับแนวคิดของวัฒนาพร ระวังบุทุกซ์ (2545: 42) ที่กล่าวว่า วิธีการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุดคือ กระบวนการกลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยเหลือกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดและแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกันมากที่สุด ได้พูดคุยและอภิปรายร่วมกัน และได้ร่วมกันสรุปความคิดรวบยอด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภัทร ปันปิ่น (2559: 66 - 67) ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกอ่านจับใจความแบบจับคู่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายกันมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของตนเอง เช่นเดียวกับงานวิจัยของกนิชาริน ต้นเสียงสม (2548: 59 - 62) ที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD ซึ่งเน้นการเรียนรู้แบบใช้กลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ช่วยเหลือกันและกันในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

ขั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้เน้นให้นักเรียนคิดหาวิธีการ ทบทวนกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง โดยนักเรียนแต่ละคนจะออกแบบหรือสร้างสรรค์ชิ้นงานในการ สรุปลงใจความออกมาแบบใดก็ได้ที่ทำให้ตนเองนั้นเข้าใจในบทอ่านและสรุปลงใจความสำคัญออกมาด้วย ภาษาของตนเองดีที่สุด อาทิ การวาดรูปเพื่อสรุปลงใจความสำคัญ การเขียนแผนผังความคิด การเขียน สรุปลงใจความเป็นหัวข้อ ๆ ขั้นตอนนี้ทำให้นักเรียนได้ฝึกเขียนเรียบเรียงและทบทวนใจความสำคัญของ บทอ่านที่ได้อ่านรับ และยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนขณะทำงานด้วย ทั้งนี้ ในการจัดบันทึกจะต้องทำตามรูปแบบตาม แนวการสอนของจังหวัดอุดรธานี โดยครูจะใช้กระดานดำติดสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ง่าย ต่อการทำความเข้าใจ สะดวกในการบันทึกความรู้ รวมถึงสร้างระเบียบในการจัดการเก็บรวบรวม ความรู้ของนักเรียนด้วย สำหรับการจดบันทึก ครูจะให้นักเรียนได้ใช้สมุดบันทึกความรู้ขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ทุกครั้งจะต้องเขียนหัวข้อการเรียนรู้ก่อนเสมอ เพื่อ เป็นการส่งเสริมความคิด และสร้างความคิดของตัวเองแล้วจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมาย ที่ชัดเจนของการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง การจดบันทึกจะช่วยให้นักเรียนได้ทบทวน วิธีการเรียนรู้ตามความเข้าใจและเทคนิคของตนเอง ซึ่งการจดบันทึกถือเป็นเทคนิคสำคัญของแนว การสอนของจังหวัดอุดรธานีที่มีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของนางนุช สุขพัฒน์ (2547: 103 - 107) ที่พัฒนานักเรียนโดยการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การจดบันทึก ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น โดยเฉพาะด้านทักษะการจดบันทึก จากการอ่าน อีกทั้งการนำเสนองานหน้าชั้นเรียนที่ทำให้เห็นความสามารถของนักเรียนในการกล้า แสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากเพื่อน ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่าน จับใจความจากสื่อต่าง ๆ มากขึ้น แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจที่ลึกซึ้ง สามารถเสนอแนะสิ่งที่ เป็น ประโยชน์นอกเหนือจากบทเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวภา ช่วยแก้ว (2557: 90 - 91) ที่เน้นการใช้แบบฝึกหรือใช้สถานการณ์ใหม่มาช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เช่นเดียวกับงานวิจัยของพระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร (2558) ที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่าน จับใจความของนักเรียนด้วยวิธีการสอนแบบ DR-TA โดยขั้นตอนสุดท้ายมีการตรวจสอบความเข้าใจ เพื่อเน้นย้ำซ้ำทวนถึงการสรุปลงใจความสำคัญว่าถูกต้องหรือไม่ รวมถึงแนะนำและแก้ไขปัญหาการอ่าน ของนักเรียน เช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ในแนวการสอนของ จังหวัดอุดรธานี ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความที่สูงขึ้นได้

จากการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ทำให้นักเรียนสามารถจัดลำดับขั้นตอนในการอ่านจับใจความจากบทอ่านได้ และสามารถจัดลำดับความคิดได้อย่างเป็นระบบ ครูมีการใช้กระดานดำอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มการจัดการเรียนรู้ บูรณาการในทุกขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนจดบันทึกความรู้ลงในสมุดอย่างเป็นระบบเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไขเรื่องการจัดเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละช่วงเพื่อฝึกระเบียบวินัยของนักเรียน และเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ในแต่ละชั่วโมง โดยภาพรวมผลจากการดำเนินการตามขั้นตอน นักเรียนมีความเข้าใจและสนใจบทอ่านประเภทที่มีขนาดยาวได้ และจดจำสาระสำคัญจากบทอ่านได้ถูกต้อง กระชับ และได้ใจความมากขึ้น ส่งผลให้เมื่อทำแบบทดสอบจึงสามารถทำคะแนนได้ดีขึ้นจากเดิม จะเห็นว่าการประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ สามารถช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น ไม่ว่าจะประยุกต์ใช้กับวิชาใดก็มีผลการเรียนที่ดีขึ้น ดังงานวิจัยของสุภาพร พิมพิบุษผา (2552) ที่ประยุกต์ใช้ในวิชาคณิตศาสตร์ ผลวิจัยพบว่านักเรียนมีคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวสูงกว่าก่อนเรียน ระดับความพึงพอใจมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนเรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดี่ยวนี้อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2561) เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาแนวคิดของแนวทางการสอนของจังหวัดอะคิตะ จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวทำให้เห็นว่าการศึกษานี้เกี่ยวกับแนวการสอนของจังหวัดอะคิตะประสบความสำเร็จด้วยดี

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ อภิปรายได้ดังนี้

ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ พบข้อมูลดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 2 พบว่า นักเรียนให้ความสนใจและกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชื่นชอบการเล่นเกม เมื่อสังเกตภาพ บัตรคำศัพท์บนกระดานดำ สามารถคาดการณ์เรื่องราวที่อาจเกิดขึ้นได้ ตลอดจนถึงคำศัพท์สำคัญจากเนื้อเรื่องมาเชื่อมโยงเรื่องราวให้เป็นเรื่องเดียวกันได้ นำไปสู่การเริ่มต้นเรื่องในการอ่านจับใจความได้ง่ายมากขึ้น สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของเรื่องได้ เห็นได้จากผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งก่อนและหลังการทดลองที่พบว่า ระดับข้อเท็จจริงเป็นระดับความสามารถที่พบมากที่สุด รองลงไปคือ ระดับการตีความ และระดับการนำไปใช้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีเข้าใจเรื่องที่อ่านจากระดับที่ง่ายไประดับที่ยากเสมอ นักเรียนร่วมกิจกรรมตอบคำถามพัฒนาการคิดมากขึ้น แม้ว่าบางครั้งครูจะต้องชี้แนะแนวทางอย่างละเอียดเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสร้างหัวข้อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 – 4 พบว่า นักเรียนสามารถสร้างหัวข้อการเรียนรู้ด้วยตนเองได้รวดเร็วมากขึ้น เข้าใจลักษณะการติดสื่อบนกระดานมากขึ้น นักเรียนกล้าออกมาเขียนหรือพูดตามความคิดเห็นของตนเองมากขึ้น ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนที่แตกต่างจากตนเอง นักเรียนได้นำความคิดที่แตกต่างมาเปรียบเทียบกับบทอ่านเพื่อพิจารณาถึงเนื้อความว่าตรงกับบทอ่านมากน้อยเพียงใด ก่อนที่นักเรียนทุกคนจะช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องทั้งหมด จะเห็นได้ว่าเป็นการฝึกนักเรียนให้เกิดความเข้าใจในระดับข้อเท็จจริงตามตัวอักษรที่ปรากฏในบทอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 – 6 พบว่า นักเรียนได้พูดคุยและมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน รู้สึกสนุกสนานและไม่เคร่งเครียด แม้ว่าจะเป็นเนื้อเรื่องวรรณคดีและวรรณกรรม แต่นักเรียนก็สามารถเลียนแบบขั้นตอนการสรุปใจความสำคัญจากการเรียนรู้ที่ผ่านมา ทำให้จับใจความได้ง่ายขึ้น สามารถระบุตัวละครสำคัญจากเรื่องและอธิบายพฤติกรรมของตัวละครสำคัญได้ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในระดับตีความ ซึ่งครูพยายามสอดแทรกให้นักเรียนได้พัฒนาระดับความสามารถด้านนี้ให้สูงขึ้น และสรุปข้อคิดสำคัญจากบทอ่านได้ สิ่งนี้เองทำให้เกิดการฝึกความสามารถในระดับประเมินค่า แม้จะยังไม่ถูกต้องทั้งหมดแต่นักเรียนสามารถตอบมาในทิศทางที่สอดคล้องและเป็นไปได้กับบทอ่าน แต่ในเรื่องหลักภาษาส่วนใหญ่ยังเขียนสรุปสั้นเกินไปขาดคำเชื่อมและการเชื่อมโยงประโยคให้สัมพันธ์กัน และนักเรียนยังได้ทบทวนการเรียนรู้การจับใจความสำคัญโดยใช้วรรณกรรมเรื่องใหม่ที่นักเรียนสนใจด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 – 8 พบว่า นักเรียนเข้าใจวิธีการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะมากขึ้น ทำให้กิจกรรมในแต่ละขั้นตอนรวดเร็วมากขึ้น นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญได้ด้วยสำนวนภาษาของตนเองที่สละสลวย เชื่อมข้อความแต่ละข้อความ ได้ดีสามารถบอกประโยชน์จากบทอ่าน และยกตัวอย่างสถานการณ์ในชีวิตจริงที่สอดคล้องกับข้อคิดสำคัญในบทอ่านได้ แสดงให้เห็นความเข้าใจในระดับประเมินค่าที่สูงขึ้นหลังการทดลอง เมื่อสังเกตจากสมุดบันทึกพบว่า การจดบันทึกและลายมือของนักเรียนมีระเบียบมากยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการทำงานที่มากขึ้น เมื่อครูสุ่มเลือกบางกลุ่มออกมานำเสนอผลงานเพื่อให้ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องในผลงานของกลุ่มตัวเอง ก็มีเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมอภิปรายหากมีข้อความใดที่ไม่ตรงกัน หรือสรุปเรื่องที่คลาดเคลื่อนและแตกต่างออกไป

การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ ทั้ง 4 ขั้นตอน เน้นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จึงสอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ โดยขั้นตอนที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่การอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาจนเกิดข้อสังเกตเกี่ยวกับคำศัพท์ ประโยค หรือเนื้อเรื่องในแต่ละย่อหน้า ขั้นตอนที่ 2 สร้างความคิดของตนเอง ในการเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง วิเคราะห์เหตุและผลของเหตุการณ์

จากเรื่องทีอ่าน ชั้นตอนที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่มหรือทั้งชั้นเรียน มีการตั้งคำถามและตอบคำถาม จากเรื่องทีอ่านผ่านการอภิปรายเป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและของ คำตอบของตนเองเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านว่ามีความเหมือนหรือความแตกต่างอย่างไร เพื่อนำไปสู่ การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ในชั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ เป็นชั้นตอน ทีนักเรียนจะต้องทบทวนความรู้ความคิดเห็นที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้มาสรุปความ แปลความ และใช้ ข้อมูลต่าง ๆ ช่วยพิจารณาตัดสินข้อความทีแสดงโดยนัยได้ สามารถบอกแนวคิดและทัศนคติของ ผู้เขียนได้ รวมถึงสามารถประเมินค่าสิ่งทีอ่านได้ว่าสิ่งทีอ่านถูกต้องเหมาะสมมากน้อยเพียงใด และสุดท้ายคือการสรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเองตามวิธีการเรียนรู้ทีตนเองถนัด และสนใจ ทั้งนี้ เมื่อนักเรียนเข้าใจบทอ่านอย่างลึกซึ้งมากขึ้น นักเรียนก็จะสามารถนำข้อคิดจาก การอ่านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัด อดิเตะ ทีมีขั้นตอนเป็นระบบ มีกระบวนการทีให้นักเรียนได้ฝึกสังเกต ฝึกคิด ได้อภิปรายร่วมกัน ทำให้สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องหรือบทอ่านได้อย่างถูกต้องตรงประเด็นและง่ายตาย มากยิ่งขึ้น อีกทั้งครูได้ใช้เทคนิคการใช้กระดานและใช้นาฬิกาจับเวลาร่วมด้วย ยิ่งส่งเสริมให้นักเรียน เกิดความกระตือรือร้นและสนใจในการจดจำสาระสำคัญของบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น เมื่อมีการทำ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความทั้งก่อนและหลังเรียน ผลคะแนนหลังเรียน จึงสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอดิเตะทีมี ต่อความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอดิเตะ สามารถพัฒนา ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนได้ เนื่องจากนักเรียนได้รับการส่งเสริมและสร้าง ความตระหนกอย่างต่อเนื่องในเรื่องความรู้ความเข้าใจในการรับสารและส่งสารเพื่อกำรู้เท่าทันสื่อ ตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้ายอย่างเป็นระบบ ดังจะได้อภิปรายผลในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนทีทำให้นักเรียนสามารถสังเกตคำศัพท์ หรือบริบทของบทอ่านอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยครูใช้กระดานดำเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ติดบัตรคำ รูปภาพ แผนผังความคิดจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อบัให้นักเรียนทุกคนได้สังเกตและมีส่วนร่วม ในกิจกรรมอย่างทั่วถึง คำศัพท์ สัญลักษณ์ รูปภาพ ผู้วิจัยเลือกจากสิ่งทีพบในชีวิตประจำวัน เรื่องใกล้ตัวของนักเรียน โดยเฉพาะทีพบบนสื่อสังคมออนไลน์ จะทำให้นักเรียนสนใจและเกิดทักษะ การเข้าถึง (Access Skill) ได้ง่าย ดังทีนภินทร ศิริไทย (2547) ได้กล่าวถึงทักษะการเข้าถึงว่าเป็น การสร้างโอกาสให้นักเรียนได้รับสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างเต็มที่ ได้ใช้ความสามารถในการเก็บข้อมูล

ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งทำความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นได้จากเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องคำศัพท์หรือบริบทแวดล้อมต่าง ๆ อาทิ สัญลักษณ์บนสื่อสังคมออนไลน์ นักเรียนจะพยายามจดจำและทำความเข้าใจสัญลักษณ์เหล่านั้นเพื่อเชื่อมโยงเรื่องราวที่ได้อ่านหรือรับรู้ ถ้านักเรียนได้ใช้ทักษะนี้มากจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

ขั้นตอนที่ 2 สร้างความคิดของตนเอง เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับขั้นตอนที่ 1 กล่าวคือ เมื่อได้เห็นสัญลักษณ์ คำศัพท์ ภาพแล้ว นักเรียนจะได้ตั้งข้อสังเกตเพื่อที่จะระลึกถึงประสบการณ์เดิมได้ง่ายขึ้นเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของบันลือ พลฤกษ์วัน (2543: 50) ที่กล่าวว่า ภาพจะช่วยแปลความหมายและสร้างความเข้าใจและช่วยขยายประสบการณ์ของผู้อ่านให้กว้างมากยิ่งขึ้น จนนักเรียนเกิดความคิดเป็นของตนเอง สอดคล้องกับองค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ 5 องค์ประกอบ (Center for Media Literacy, 2008) ดังนี้ 1) ทักษะการเข้าถึง (Access Skill) 2) ทักษะการวิเคราะห์ (Analyze Skill) 3) ทักษะการประเมินสื่อ (Evaluate Skill) 4) ทักษะการสร้างสรรค์ (Create Skill) 5) ทักษะการมีส่วนร่วม (Participate Skill) จะเห็นได้ว่าในขั้นตอนที่ 1 และ 2 นักเรียนจะเกิดทักษะการเข้าถึง และทักษะการวิเคราะห์ จากกระบวนการตั้งข้อสังเกตจากการอ่าน การคิดวิเคราะห์ เหตุผล ความน่าเชื่อถือของสื่อจากบทอ่าน เมื่อสามารถอ่านจับใจความและคิดตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณได้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อ่าน นักเรียนจะเกิดทักษะการประเมินสื่อ ทักษะการสร้างสรรค์ และทักษะการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับปรกรณ์ ประจันบาน และอนุชา กอนพ่วง (2559: 13) ที่ให้ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อว่าเป็นความรู้ความเข้าใจอันเกิดจากการสังเกต จดจำ วิเคราะห์สื่อจนสามารถประมวลเป็นความคิดของตนเองได้ สามารถพิจารณาตัดสิน ประเมินค่าได้อย่างมีวิจารณญาณในการเลือกรับสื่อต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงแข รักไทย, นิตยา ชิพประสพ และปัทมา แคนยุกต์ (2557) ที่พัฒนาการรู้เท่าทันสื่อด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตระหนักถึงผลกระทบของสื่อพฤติกรรมในการเลือกรับและใช้สื่อ และจิตพิสัย ในนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง ประจำปีการศึกษา 2556 พบว่าการสอนในห้องเรียนและการจัดโครงการเผยแพร่ความรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ให้แก่เด็กและเยาวชนนั้น ทำให้มีการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณดีขึ้น เนื่องจากได้ฝึกทักษะการเข้าถึง (Access Skill) และทักษะการวิเคราะห์ (Analyze Skill) ในเบื้องต้น นักเรียนสามารถสร้างแนวความคิดของตนเอง และเลือกตัดสินใจได้ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน นักเรียนจะได้ใช้ความรู้ที่มีอภิปรายถึงเนื้อหาความรู้จากการสรุปใจความสำคัญและวิธีการนำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ นักเรียนได้เกิดความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิธีการอ่านจับใจความที่นอกเหนือจากบทเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคน

ได้แสดงออกถึงความรู้ ความคิดเห็นกันอย่างทั่วถึง ทำให้ความรู้ความคิดกระจายถึงกัน เป็นการเพิ่มพูนความรู้และให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น โดยเฉพาะทักษะการมีส่วนร่วม (Participate Skill) กล่าวคือ เป็นทักษะที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทำงานร่วมกัน และใช้ประโยชน์จากสื่อของผู้อื่นเพื่อนำไปสู่การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในลักษณะต่าง ๆ เมื่อครูมอบหมายให้นักเรียนหาบทอ่านจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาจับใจความ นักเรียนก็สามารถพิจารณาเลือกบทอ่านที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักจริยธรรมและคุณธรรมได้ เห็นได้จากการที่นักเรียนเลือกวรรณกรรมประเภทเพลงมาสรุปใจความสำคัญ นักเรียนทุกคนในกลุ่มก็ช่วยกันเลือกเพลงที่กลุ่มพิจารณาถึงความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ไม่วิพากษ์วิจารณ์ในทางเสียหาย และพิจารณาถ้อยคำก่อนเผยแพร่ลงสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งขั้นตอนนี้แสดงให้เห็นถึงทักษะการมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน หากนักเรียนได้รับการพัฒนาและฝึกฝนทักษะนี้อยู่สม่ำเสมอจะทำให้ นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขที่สำคัญ จะไม่ถูกหลอกลวงในทางเสียหาย เนื่องจากได้ผ่านการคิดพิจารณาจากสมาชิกในกลุ่มมาเรียบร้อยแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของประพรรณ พละชีวะ, อังคณา กรณ์ยาธิกุล, ดนุชา สลิวงค์ และเลอลักษณ์ โอทกานนท์ (2560: 23 - 30) อนงค์นาฏ รัตมีเวียงชัย (2555: 131 - 132) และ อุลิซสา ครุฑทะเลน (2556: 276 - 285) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนากิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษา ซึ่งพบว่าในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อควรเป็นกิจกรรมกลุ่ม ที่ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้เท่าทันสื่อมากยิ่งขึ้น

ในขั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ นักเรียนจะต้องใช้ทักษะการประเมินสื่อ และทักษะการสร้างสรรค์สื่อควบคู่กับการพิจารณาเนื้อหาของข้อความที่มีประโยชน์ให้แก่เพื่อน ๆ ซึ่งต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ และมีวิจารณญาณก่อนที่เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะ โดยลักษณะและรูปแบบวิธีการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายนั้นส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อที่มากขึ้น Potter (2005: 116) และงานวิจัยของ Kupersmidt (2010: 530) ที่พบว่าการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ ชุดกิจกรรมหลักสูตร ล้วนส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ โดยเฉพาะขั้นตอนการทบทวนเนื้อหาเมื่อใช้ชุดกิจกรรมที่มีความเหมาะสม หลากหลายและเข้าใจง่าย จะส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อมากขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของกวิสรา ทองดี (2557) ที่เน้นการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานความจริงเรื่องการรู้เท่าทันสื่อโฆษณาสำหรับเด็กและเยาวชน พบว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อมากขึ้นด้วย

เหตุผลและข้อสนับสนุนดังกล่าวข้างต้น พบว่า สิ่งที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนให้ดีขึ้น คือ การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เนื่องจากเป็นทักษะขั้นพื้นฐานในการรับสารส่งสารในเบื้องต้น ถ้านักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดี จะทำให้เรียนรู้และทำความเข้าใจสื่อต่าง ๆ ได้ดี รวมถึงสามารถใช้สื่อ เผยแพร่สื่อ หรือสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของตนเองได้

ดังนั้น จากผลการอภิปรายข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ เป็นการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความแก่นักเรียนแล้วยังส่งผลต่อการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนอีกด้วย

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ อภิปรายได้ดังนี้

ข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ พบข้อมูลดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 2 พบว่า นักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของทักษะการรู้เท่าทันสื่อเท่าที่ควร เห็นได้จากผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อก่อนเรียน พบว่านักเรียนให้ความสำคัญกับทักษะการมีส่วนร่วมเป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นทักษะการประเมินสื่อ ทักษะการเข้าถึง ทักษะการสร้างสรรค์ และทักษะการวิเคราะห์ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนเน้นการทำกิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมากกว่า อีกทั้งยังสังเกตได้จากคำถามบางคำถามของนักเรียนที่ยังไม่เห็นถึงประโยชน์ของการฝึกฝนทักษะนี้ อาทิ ทำไมต้องรู้เท่าทันสื่อด้วย การรู้เท่าทันสื่อจะช่วยอะไรเราได้บ้าง เป็นต้น ครูจึงให้นักเรียนช่วยกันระดมสมองและพิจารณาข่าวที่เกี่ยวข้องกับการหลอกลวงผ่านทางอินเทอร์เน็ตว่ามีอะไรบ้าง ส่งผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร ในช่วงสรุปทำกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 - 4 พบว่า นักเรียนเริ่มสังเกตและสนใจสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ตนเองรู้จักมากขึ้น เช่น สัญลักษณ์เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูป แล้วพิจารณาว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร แสดงให้เห็นถึงความสามารถในด้านทักษะการเข้าถึง และทักษะการวิเคราะห์ที่มีมากขึ้นหลังจากจัดการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับความรู้ใหม่ที่ครูสอดแทรกผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เห็นได้จากการแสดงความคิดเห็น การวิเคราะห์และตีความเกี่ยวกับบทอ่านจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ครูกำหนดแล้วเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ซึ่งนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 - 6 พบว่า นักเรียนได้ฝึกทักษะการสร้างสรรค์สื่ออย่างเต็มที่ เนื่องจากทักษะนี้ใช้เวลาในการพัฒนาค่อนข้างช้า จึงเห็นผลช้า ดังผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนทั้งก่อนและหลังการทดลองที่ระดับความสามารถด้านทักษะการสร้างสรรค์อยู่ในอันดับที่ ๔ เมื่อครูเปิดโอกาสให้ใช้โทรศัพท์มือถือเป็นสื่อกลางในการฝึก

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ โดยให้นักเรียนค้นคว้าวรรณกรรมเพลง หรือวรรณกรรมพื้นบ้านประเภทตำนานมาสรุปใจความสำคัญ ซึ่งนักเรียนให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าจะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม แต่นักเรียนสามารถนำความรู้จากการเรียนมาสร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่ และนำเสนอผ่านสื่อได้เต็มตามศักยภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 – 8 พบว่า นักเรียนเข้าใจถึงประโยชน์และวัตถุประสงค์ของสื่อต่าง ๆ มากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนหลังการทดลองที่มีระดับความสามารถด้านทักษะการประเมินสื่ออยู่ในอันดับที่ 3 แสดงให้เห็นว่าจากการเรียนรู้ที่ผ่านมานักเรียนได้เกิดการพัฒนาทักษะการประเมินสื่อมากขึ้น สามารถพิจารณาได้ว่าสื่อใดมีประโยชน์หรือโทษ สามารถนำมาใช้เผยแพร่ได้หรือไม่ สังเกตได้จากความกระตือรือร้นในการคิดหาคำตอบและค้นคว้าความรู้ต่าง ๆ จากอินเทอร์เน็ต เมื่อครูตั้งคำถามพัฒนาความคิด เช่น นักเรียนดูสื่อโฆษณาเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษาแล้ว นักเรียนสังเกตเห็นอะไรบ้าง สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมอย่างไรบ้าง เป็นต้น ทำให้เกิดการพูดคุยและอภิปรายเกี่ยวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเมื่อครูมอบหมายให้นักเรียนโพสต์เนื้อหาที่สรุปใจความสำคัญลงบนแอปพลิเคชันเมสเซนเจอร์ (Messenger) ของกลุ่มห้องเรียนตนเอง นักเรียนก็ช่วยกันพิจารณากลับกรองงานที่ตนเองจะเผยแพร่และนำเสนอบนสื่อออนไลน์ แต่ถ้าหากเพื่อนคนใดในกลุ่มไม่เข้าใจก็จะเกิดการแบ่งปันความรู้กันถึงวิธีการโพสต์ วิธีการจับใจความ วิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมก่อนเผยแพร่ออกไป

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ จะได้รับการปลูกฝังและกระตุ้นจิตสำนึกในเรื่องประโยชน์และโทษของสื่อออนไลน์ตั้งแต่วัยต้นตอนแรก และในแต่ละขั้นตอนจะได้ฝึกการวิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า จนกระทั่งสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานหรือความรู้ของตนเองผ่านสื่อออนไลน์ได้อย่างถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรม

ดังนั้น จากผลการอภิปรายข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ เป็นการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความแก่นักเรียน แล้วยังส่งผลต่อการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยเรื่องนี้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ก่อนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนักเรียนจะได้มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน เข้าใจวิธีการสอนของครูและดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 การจัดการเรื่องเวลาในแต่ละกิจกรรม ครูควรจับเวลาในทุกช่วงของกิจกรรม จะทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในทุกชั่วโมง และมีวินัยในตนเองมากยิ่งขึ้น รวมถึงฝึกความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบเพื่อน ๆ แม้กระทั่งเรื่องการต่อเวลาในการทำงาน

1.3 การเลือกแอปพลิเคชันจากสื่อออนไลน์ ครูควรสำรวจหรือสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนก่อนจัดการเรียนรู้ว่าใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภทใด นักเรียนจะได้ใช้แอปพลิเคชันประเภทนั้นได้ตามความสนใจ สามารถเลือกนำเสนอบทอ่านผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่ตนเองใช้อย่างอิสระ ทั้งนี้ต้องอยู่บนหลักความถูกต้องและหลักจริยธรรมด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสม เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านในระดับต่าง ๆ

2.2 สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะไปประยุกต์ใช้กับสาระอื่น ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ตามความเหมาะสม เช่น สาระการเขียน รวมทั้งสามารถนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- Akita Improvement Investigating Committee. (2017). **School improvement supporting plan**. Akita Prefecture: Ministry of Education.
- Aspen Media Literacy Leadership. (1992). **Medialit**. Accessed November 5, 2019. Available from <http://www.medialit.org/readingroom/what-media-literacy-definitionand-more>.
- Baran, S. J. (2004). **Introduction to Mass Communication**. (3rd ed.). Boston, MA: McGraw Hill.
- Bazzalgette, C. (2007). **Resources in EUOPA. MEDIA LITERACY QUESTIONNAIRE**. Accessed November 20, 2019. Available from http://ec.europa.eu/avpolicy/media_literacy/docs/contribution/uk/10_41_bazal_uk.pdf.
- Carrell, Patricia L. (1984). "Evidence of Formal Scheme in Second Language Comprehension." **English Language Learning** 2, 34(June): 87-112.
- Catano, F. A. (2002). "The effect of spelling program using scores." **Dissertation Abstracts International** 8, 1: 49-83.
- Center for Media Literacy. (2008). **Literacy for the 21st century: An overview & orientation guide to media literacy education**. (2nd ed.). Malibu, CA: Center for Media Literacy.
- Chang, C. S. et al. (2011). "Developing and validating a media literacy self-evaluation scale (mlss) for elementary school students." **The Turkish Online Journal of Educational Technology** 10, 2: 63-71.
- Dallmann, M. and Boer, J. J. (1978). **The teaching of reading**. New York: Holt.
- Delaney, N. M. (2002). "The effect of straining on comprehension of implicit and information unfamiliar and unfamiliar expository test." **Dissertation Abstracts International**: 111-120.
- Dyer, G. G. (2001). "A study of effect of pre reading mapping on comprehension and transfer of learning." **Dissertation Abstracts International**, 1512-1518.
- Fortes, M. (2001). "Reading comprehension of strategies two fifth-grade bilingual latino

- reader." **Dissertation Abstracts International**, 883-885.
- Hafner, Lawrence E. & Hayden B, Jolly. (1972). **Patterns of Reading in the Elementary School**. New York: The Macmillan, 87-88.
- Hobbs, R. (2007). **Measuring the acquisition of media – literacy skills**. **Reading Research Quarterly**. 38(3): 330-355. Retrived November 21, 2019. Available from <http://reenehobbs.org/RRQ/Hobbs%20and%20Frost%20RRQ%202003.pdf>Bazzalgette.
- Johnson, M. R. (1988). "The Effect of Gloze Story Map Strategy on Reading Comprehension." n.p.
- Kupersmidit, J. B. (2010). **Media Literacy Education for Elementary School Substance Use Prevention: Study of Media Detective** 126, 3: 525-531.
- Lapp, D., and Flood, J. (1986). **Teaching reading to every child**. New York: Longman.
- Leea, L., Chena, D., Lia, J. & Lin, T. (2015). "Understanding new media literacy: The development of a measuring Instrument." **Computers and Education** 85, 2015: 84-93.
- Livingstone, S., Van Couvering, E. &Thumim N. (2005). **Adult media literacy: a review of the research literature**. London, UK: Department of Media and Communications, London School of Economics and Political Science.
- Masterman, L. (1985). **Teaching the media**. London: Routledge.
- Perkins, P. G. (1982). "Decoding Skill and Vocabulary Knowledge in Reading Comprehension." n.p.
- Potter, W. J. (2005). **Media Literacy**. Thousand Oak: Sage.
- Raygor, A. L., and Raygor, R. D. (1985). **Effective of reading**. New York: Mc Graw-Hill.
- Smith, R.H. and Others. (1999). **Management: Making organizations perform**. New York: Macmillan.
- Tallim, J. (2003). **Resources in MEDIA LITERACY AWARENESS NETWORK. What is Media Literacy**. Accessed March 18, 2007. Available from http://mediaawareness.ca/english/teachers/media_literacy/what_is_media_literacy.cfm.
- Thoman, E., & Jolls, T. (2004). **Literacy for the 21st century: An overview & orientation guide to media literacy education**. Accessed October 13, 2009. Available from <http://www.medialit.org/medialitkit>.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (2013). **Global Media and Information Literacy Assessment Framework: country readiness and competencies**. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO).

Wood, J. T. (2006). **Communication in our lives**. Belmont, CA: Wadsworth.

กฤษณ์ท แสนทวิ. (2553). “พฤติกรรมกาารเปิดรับและระดับการรู้เท่าทันสื่อของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนคลพระนคร.

กวิสรรา ทองดี. (2557). “การพัฒนาาระดับการรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานความจริงเรื่องการรู้เท่าทันสื่อโฆษณาสำหรับเด็กและเยาวชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2534). **เอกสารประกอบการสอนอ่าน**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

กาญจนา แก้วเทพ. (2544). **ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา**. กรุงเทพฯ : เอดิชั่นเพรสโปรดักส์.

_____. (มปป.). **การรู้เท่าทันสื่อ การศึกษาสื่อ. การรู้เท่าทันสื่อ Media Literacy**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กาญจนา นาคสกุล และคณะ. (2521). **การใช้ภาษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.

กนิาริน ต้นเสียงสม. (2548). “การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชนิษฐา จิตแสง. (2557). “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลและกลุ่มบุคคลกับทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตของเยาวชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น.” **อินฟอร์เมชัน** 21, 1 (มกราคม – มิถุนายน): 57 – 70.

คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ. (2559). **แผนปรับปรุงการสอนโดยประยุกต์ใช้วิธีการสอนเชิงรุกของจังหวัดอะคิตะ (Akita Action)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อัมสำราญ. (2547). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จุฬารัตน์ อินทร์อุดม. (2562). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับพลังคำถาม.” **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร (มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ)** 12, 4

(กรกฎาคม – สิงหาคม): 195 – 212.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.

ฉัตรลัดดา เกิดสุภาพ. (2561). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค PQ4R.” **วารสาร
มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์** 3, 2(พฤษภาคม – สิงหาคม): 157 – 170.

ชลธิรา กลัดอยู่. (2527). **การใช้ภาษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์. (2561). “สภากาการศึกษาถอดโมเดล “อะคิตะ” ประยุกต์วิธีสอนเด็กไทย.” **เดลินิวส์** (6
กุมภาพันธ์).

ณัฐนิชา บุญสุข. (2546). “การสอนอ่านตามแนววรรณฐานและผลต่อโครงสร้างการเขียนภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ณัฐภัทร ปันปิ่น. (2559). “ผลของการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค KWL Plus
ร่วมกับวิธีการอ่านแบบจับคู่ ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ดนยา วงศ์ณะชัย. (2542). **การอ่านเพื่อชีวิต**. พิษณุโลก: สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2541). **การอ่านให้เก่ง**. กรุงเทพฯ: กระดาษสา.

เทพรัตน์ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า สมเด็จพระ. (2531). **พระราช
ดำรัสเปิดประชุมวิชาการประจำปีครั้งที่ 3 ของสมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่
26 กรกฎาคม 2531**. กรุงเทพฯ: สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย.

เทอดศักดิ์ ไม่เท่าทอง. (2557). “การรู้เท่าทันสื่อ: ทักษะสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 Media
Literacy: Skill for 21 th Century Learning.” **Journal of Information Science**
32, 3: 74-91.

ธิดา โมสิกรัตน์ และนภลัย สุวรรณธาดา. (2534). **การเขียนผลงานวิชาการและบทความ**.
กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

นงนุช สุขพัฒน์. (2547). “การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการจดบันทึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นภาพรรณ ขาวผ่อง. (2557). “ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
(ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.”

- วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นภินทร ศิริไทย. (2547). “ความรู้เรื่องการใช้สื่อเพื่อสุขภาพภูมิคุ้มกันสุขภาพที่ดีสำหรับเด็กและ
เยาวชน” ใน การพัฒนาองค์ความรู้การใช้สื่อสุขภาพสู่หลักสูตรในระบบและ
นอกระบบการศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ,
56 – 64.
- น้ำทิพย์ อองอาจวานิชย์. (2556). การพัฒนาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะที่มุ่งวัดของ
แบบสอบ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันลือ พุกกะวัน. (2530). อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาแนวบูรณาการทาง
การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุปผา เมฆศรีทองคำ และอรยา สิงห์สง. (2552). สภาพการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน
ไทยตามช่วงพัฒนาการแห่งวัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ปกรณ ประจันบาน และอนุชา กอนพวง. (2559). การวิจัยและพัฒนาแบบวัดทักษะในศตวรรษที่21
ด้านการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2545). ชุดปฏิรูปการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3). กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- ประพรธน์ พลชะวีระ อังคนา กรัณยาธิกุล ดนุชา สลิวังค์ และเลอลักษณ์ โอทกานนท์. (2560).
“แนวทางการพัฒนากิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย.”
วารสารวิจัยรำไพพรรณี 11, 3 (กันยายน - ธันวาคม): 23 - 30.
- ผะอบ ไปชะกฤษณะ. (2532). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร:
อักษรพิทยา.
- พนม คลีฉายา. (2557). “การรู้เท่าทันสื่อมวลชนกระแสหลักของคนกรุงเทพมหานคร.” วารสาร
นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 32, 2: 1-24.
- พรทิพย์ เย็นจะบก. (2552). ถอดรหัส ลับความคิด เพื่อการรู้เท่าทันสื่อ. กรุงเทพฯ: ปิ่นโต พับลิชชิ่ง.
- พระมหาสุพล ทองพริ้ม. (2546). “การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน และการเขียน
ภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่ได้รับการสอน
ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบที่ 3 กับการสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์

- ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร. (2558). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity).” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. (2545). **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 119, ตอนที่ 123 ก (19 สิงหาคม): 16-21.
- พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ. (2542). **ภาษาไทย 3**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิบูลย์ ตัญญาบุตร. (2557). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2561). **หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์**. เข้าถึงเมื่อ 13 กรกฎาคม 2561. เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/education/news_832802.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2535). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพรวรรณ กำจัดโรค. (2561). หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติน) จังหวัดนนทบุรี. สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน.
- มณีนรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2549). **อ่านเป็น: เรียนก่อน สอนเก่ง**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์.
- มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย. (2554). **รู้เท่าทันสื่อ ICT**. กรุงเทพฯ: บริษัทเอเชียแปซิฟิก ออฟเซ็ท.
- เมสิริณ ขวัญใจ. (2551). “เด็กกับการรู้เท่าทันสื่อโทรทัศน์.” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รักจิต มั่นพลศรี. (2547). “Media Literacy: ศาสตร์แห่งการเปิดรับสื่อด้วยปัญญา.” **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล** 2, 1: 67 - 83.
- รัฐจิต แก้วจำปา. (2544). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติน). กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. (2561). **รายงานผลการสอบวัดความสามารถด้านการอ่านรู้เรื่องโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติน)**. นนทบุรี:

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.

วรรณิ โสมประยูร. (2537). **การพัฒนาทักษะการเขียนระดับประถมศึกษา. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะทางภาษาไทย.** นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วรัญญู ครุจิต. (2554). **รู้ทันสื่อ.** กรุงเทพฯ: แผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** กรุงเทพฯ: แอล ที เพรส.

วิจารณ์ พานิช. (2556). **การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ: ส.เจริญการพิมพ์.

วิสาข์ จิตวิวัฒน์. (2541). **การสอนอ่านภาษาอังกฤษ.** นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). **การอ่านจับใจความ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

_____. (2541). **การอ่านจับใจความหนังสือเสริมประสบการณ์วิชาภาษาไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศรัญญา แสงสวัสดิ์. (2561). **ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัติน) จังหวัดนนทบุรี. สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน.**

ศรีไพร โชติจิรวัดนา. (2561). **“จับกระแสการศึกษาโลก.” วารสารคุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 46, 2 (เมษายน – มิถุนายน): 366 - 368.**

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). **สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพร ลิ้มตระการ. (2534). **เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน. (2561). **รายงานข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2559). **รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559.** เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.niets.or.th>.

_____. (2560). **รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560.** เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.niets.or.th>.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561). **รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561.** เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม

2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.niets.or.th>.

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). **คู่มือการวัดและประเมินผล “ความสามารถในการอ่านและการเขียน” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 – 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). **ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับสมบูรณ์)**. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี: 3 - 7.

สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน และเครือข่ายการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองประชาธิปไตย. (2559). “การพัฒนา กรอบแนวคิด และหลักสูตรการเรียนรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล เพื่อสร้าง พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย.” กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (เอกสาร อัดสำเนา).

สมพร มั่นตะสูตร. (2534). **การอ่านทั่วไป**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สายชล โชติธนากิจ. (2561). “การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอน อ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” **วารสาร วิจัยรำไพพรรณี** 3, 1 (มกราคม - เมษายน): 187 - 197.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (2561). **รายงานผลการประเมินคุณภาพ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. (2556). **100 เรื่องน่ารู้ ผู้บริโภคสื่อวิทยุ โทรทัศน์**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2562). **รายงานสถิติการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ของประเทศไทย พ.ศ. 2562**. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). **แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุขใจ ประเทืองสุขเลิศ. (2549). “การรับรู้ของคนไทยเกี่ยวกับความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อในยุคโลกาภิวัตน์.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. (2523). **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ คุ่มสุทธิ. (2561). “Akita Model : การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.” *ครุสารธนบุรี* 6, 10 (กุมภาพันธ์ - เมษายน) : 19.
- สุนทร พรหมวงศา. (2553). “พฤติกรรมการใช้และการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดหนองบัวลำภู”. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*.
- สุภาณี พัดทอง. (2559). **ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ**. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- สุภา พนัสบดี. (2556). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการเปิดรับกับการรู้เท่าทันสื่อ: กรณีศึกษารายการการ์ตูนโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร.” *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้* 6, 1: 1 – 12.
- สุภาพร พิมพ์บุษผา. (2562). “การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้วิธีการสอนเชิงรุกของจังหวัดอะคิตะ (Akita Action).” *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- เสาวภา ช่วยแก้ว. (2557). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค KWLH PLUS.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- อดุลย์ เพียรรุ่งโรจน์. (2543). “การศึกษาแนวคิดเพื่อกำหนดตัวแปรความรู้เท่าทันสื่อสำหรับการวิจัยสื่อสารมวลชน.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- อนงค์นาฏ รัตมีเวียงชัย. (2555). **โครงการวิจัยเรื่อง การรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา**

ในโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ.” คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรพัทธ์ ศิริแสง. (2558). “การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัจฉรา ประดิษฐ์. (2550). **ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.

อัษฎา พลอยโสภณ และ มฤษฎ์ แก้วจินดา. (2559). “การปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดเหตุผล
อารมณ์และพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร.” **วารสาร
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์** 10, 1:
83 – 93.

อุราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ และคณะ. (2559). “การรู้เท่าทันสื่อ: และการนำไปใช้กรณีศึกษา สถาบันอุดมศึกษา
เอกชนแห่งหนึ่ง.” **วารสารปัญญาภิวัฒน์** 8, 2: 183 -195.

อุษา บิ๊กกินส์. (2555). “การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ Media and Information Literacy.”
วารสารสุทธิปริทัศน์ 26, 80: 147-161.

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ ดร. ปารีชาติ โปธิ

การศึกษา	ศษ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ค.ม. (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
สถานที่ทำงาน	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย

2. อาจารย์จิราภรณ์ อนุตธโต

การศึกษา	ศษ.บ. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น กศ.ม (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สถานที่ทำงาน	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ตำแหน่ง	ประธานสาขาวิชาการประถมศึกษา

3. อาจารย์ประภาสินี เวียงวี

การศึกษา	ศษ.บ (เกียรตินิยมอันดับ 2) (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ค.ม (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่
ตำแหน่ง	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

**แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำอธิบาย

โปรดอ่านคำอธิบายต่อไปนี้ให้เข้าใจ ก่อนทำแบบทดสอบ

1. เขียนเลขที่ของตนเองบนหัวกระดาษคำตอบให้เรียบร้อย
2. แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน
ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
3. เปิดแบบสอบเมื่อได้รับอนุญาต
4. การตอบแบบทดสอบ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × บนตัวอักษรที่อยู่หน้าข้อความ ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยให้เขียนในกระดาษที่แจกให้ ตัวอย่างเช่น
ถ้าข้อ ค เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ให้นักเรียนเขียนดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1			X	

และถ้าต้องการเปลี่ยนตัวเลือกใหม่ จากข้อ ค เป็นข้อ ง ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1			X	X

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 10

เครื่องเคียงอาหารสมอง

มีคนส่งเรื่องทางอินเทอร์เน็ตมาดังนี้

เรื่องมีอยู่ว่า...ชายคนหนึ่งเคยลงโทษลูกสาววัย 5 ขวบของเขาเพราะนำเงินไปซื้อกระดาษห่อของขวัญสีทองม้วนหนึ่งซึ่งมีราคาแพงในขณะที่การเงินที่บ้านฝืดเคือง และก็อารมณ์เสียอีกครั้งเมื่อลูกสาวของเขานำกระดาษสีทองราคาแพงนั้นมาห่อกล่องของขวัญเพียงเพื่อตกแต่งไว้ใต้ต้นคริสต์มาส

แต่กระนั้น...ลูกสาวตัวน้อยก็ได้มอบกล่องของขวัญนั้นให้พ่อของเธอในเช้าวันรุ่งขึ้น และพูดว่า “นี่สำหรับพ่อค่ะ” พ่อของเธอกระอักกระอ่วนกับอาการที่ได้แสดงออกไปก่อนหน้านี้ แต่แล้วความโกรธก็ได้พลุ่งพล่านขึ้นอีกครั้งเมื่อเขาพบว่ามันเป็นเพียงกล่องเปล่า เขาพูดด้วยอารมณ์เกรี้ยวกราดว่า “ลูกไม่รู้จริง ๆ อย่างนั้นหรือ ว่าการจะให้ของขวัญใคร มันจะต้องมีอะไรอยู่ในกล่องของขวัญด้วย?”

เด็กน้อยมองไปที่พ่อของเธอด้วยน้ำตาและพูดว่า “โอ...พ่อจ๋า มันไม่ใช่กล่องเปล่าเลย หนูเป่าจูบเข้าไปจนเต็มกล่อง”

ชายคนนั้นสะอึก ตัวชาด้วยความเสียใจ เขาทรุดตัวลงแล้วโอบกอดลูกสาวไว้แน่น เขาขอให้ลูกสาวยกโทษให้เขากับท่าทางโกรธเกรี้ยวเกินเหตุของเขา

ต่อมาไม่นาน อุบัติเหตุก็ได้คร่าชีวิตลูกสาวของชายคนนั้นไป และว่ากันว่าเขาเก็บกล่องของขวัญสีทองล้ำค่านั้นไว้ข้างเตียงตลอดชีวิตของเขาเลยทีเดียว และเมื่อใดก็ตามที่เขารู้สึกท้อแท้ใจหรือต้องเผชิญกับปัญหาที่ยากเย็นแสนเข็ญ เขาจะเปิดกล่องใบนี้เพื่อหยิบจูบในจินตนาการขึ้นมาหนึ่งจูบ แล้วรำลึกถึงความรักของลูกน้อยที่ได้ใส่จูบนั้นไว้ให้เขา

ในความเป็นจริง ในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง พวกเราทุกคนล้วนได้รับกล่องของขวัญสีทองซึ่งบรรจุด้วยความรักที่ปราศจากเงื่อนไขและรอยจูบจากลูก ๆ และจากครอบครัวของเรา ไม่มีสมบัติใดล้ำค่าไปกว่านี้อีกแล้ว

จาก “อาหารสมอง” ของวีรกร ตรีเศศ มติชนสุดสัปดาห์
ฉบับประจำวันที่ 25 มิถุนายน – 1 กรกฎาคม พ.ศ.2553

1. กล่องของขวัญสีทองมีอะไรอยู่ในกล่อง

ก. ทองคำ

ข. สร้อยคอ

ค. ไม่มีอะไรเลย

ง. จูบในจินตนาการ

2. ฐานะทางบ้านของครอบครัวในเรื่องเป็นอย่างไร
 ก. ร่ำรวย ข. มั่งคั่ง **ค. ยากจน** ง. อดอยาก
3. พ่อพูดกับลูกสาวด้วยอารมณ์เกรี้ยวกราดเพราะสาเหตุใด
 ก. ลูกไม่เชื่อฟังพ่อที่ใช้เงินฟุ่มเฟือย
 ข. ลูกใช้เงินซื้อของตกแต่งต้นคริสต์มาส
 ค. ลูกไปซื้อกระดาษห่อของขวัญที่มีราคาแพง
ง. พ่อไม่พบของขวัญอะไรเลยในกล่องของขวัญสีทอง
4. เหตุการณ์ใดที่ทำให้พ่อเสียใจที่สุด
 ก. ลูกสาวบาดเจ็บสาหัส ข. พบทีลูกสาวของตนเอง
 ค. ต่อว่าลูกสาวอย่างรุนแรง **ง. ลูกสาวเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ**
5. จากเรื่องเครื่องเคียงอาหารสมอง สะท้อนให้ข้อคิดเรื่องใด
 ก. ลูกต้องมีความกตัญญูต่อพ่อแม่
 ข. การมอบของขวัญควรมีของขวัญให้กัน
 ค. การใช้จ่ายเงินควรใช้ตามความจำเป็น
ง. ความรักของคนในครอบครัวสำคัญที่สุด
6. นักเรียนคิดว่าสิ่งใดที่จะทำให้พ่อมีความสุขอีกครั้ง
 ก. พ่อมีฐานะร่ำรวย
 ข. ลูกเป็นเด็กดีไม่ดื้อไม่ซน
ค. ลูกไม่เสียชีวิตจากเขาไป
 ง. พ่อได้รับของขวัญราคาแพงจากคนอื่น
7. ข้อใดคือความหมายของกล่องของขวัญสีทองที่ตรงกับเรื่องข้างต้น
 ก. กล่องของขวัญที่ภายในไม่มีอะไรเลย
 ข. กล่องของขวัญที่ภายในเต็มไปด้วยทองคำ
ค. ความรักอันมีค่าที่ลูกตั้งใจจะมอบให้กับพ่อ
 ง. กระดาษสีทองที่แสดงให้เห็นความมั่งคั่งร่ำรวย

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 8 – 10

พูดถึงเกลือ ใคร ๆ ก็นึกว่าต้องเค็มเท่านั้น แต่ในความจริงแล้ว เกลือมีทั้งที่เป็นเกลือเค็ม เกลือหวาน และเกลือจืด

เกลือเค็ม คือ เกลือที่พวกเรารู้จักกันดี มีรสเค็ม

เกลือหวาน คือผงชูรส เป็นเกลือที่ให้รสหวาน ผงชูรสมีทั้งแบบที่เป็นซอง และที่ผสมอยู่ในเครื่องปรุงรสที่ขายเป็นขวด ๆ ซุกก่อนผง รวมทั้งที่ผสมอยู่ในบะหมี่ และอาหารสำเร็จรูป (อาหารแห้ง อาหารกระป๋อง)

เกลือจืด เป็นเกลือที่ไม่มีรสชาติ มีหลายชนิด เช่น ผงฟูที่ใช้ทำขนมปัง สารกันบูดที่ทำให้อาหารอยู่ได้นาน

ทั้งเกลือเค็ม เกลือหวาน และเกลือจืด มีแร่ธาตุเป็นตัวประกอบที่เหมือนกันอยู่ตัวหนึ่ง ชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “โซเดียม” ซึ่งถ้าเรากิน “โซเดียม” มากเกินความต้องการของร่างกายจะทำให้เกิดโรค

สืบค้นจาก <http://www.thaihealth.or.th/> เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2561

8. ข้อใดเป็นข้อมูลเกี่ยวกับเกลือหวาน

ก. ไม่มีรสชาติ

ข. ใช้แทนน้ำปลาได้

ค. มักใช้กับการทำขนมปัง

ง. เป็นส่วนผสมในบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

9. ข้อใด ไม่สอดคล้องกับข้อมูลข้างต้น

ก. สารกันบูด คือ เกลือชนิดหนึ่ง

ข. เกลือหลากหลายชนิดทำให้มีรสชาติต่างกัน

ค. เกลือเป็นส่วนประกอบอาหารที่มีความจำเป็น

ง. เกลือจะมีอยู่ในอาหารหลากหลายชนิดจึงอาจทำให้ร่างกายได้รับเกินความจำเป็น

10. ข้อใดใช้ประโยชน์จากเกลือได้ถูกต้อง

ก. แก้ว ใส่เกลือเค็มเล็กน้อยขณะทำน้ำมะนาว

ข. กล้า ใส่เกลือเค็มในน้ำเปล่าเพื่อต้มแทนเกลือแร่

ค. ก้อย ชอบกินเครื่องปรุงรสในซองบะหมี่วันละ 1 ซอง

ง. กิ่ง นำเกลือจืดใส่อาหารเพื่อช่วยให้อาหารมีรสชาติอร่อยมากขึ้น

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 11 - 15

ข้อมูลส่วนหนึ่งจาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages>

11. ข้อใดกล่าวถึงข้อมูลการอ่านกับระดับการศึกษา **ไม่ถูกต้อง**
- ยังมีการศึกษาสูงยังอ่านมาก
 - ผู้ไม่ได้รับการศึกษาอ่านน้อยที่สุด
 - ระดับมัธยมต้นอ่านมากกว่าระดับประถม
 - ระดับมัธยมปลายอ่านมากกว่าระดับปริญญาตรี**
12. ข้อใดสรุป **ไม่ถูกต้อง** จากบทอ่านนี้
- การอ่านข่าวผ่านอินเทอร์เน็ตจัดอยู่ในการอ่าน
 - ปี 2558 คนไทยอ่านผ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น
 - ในปี 2560 คนไทยนิยมอ่านจากสื่อออนไลน์มากกว่าหนังสือเป็นเล่ม**
 - ปี 2558 ระบบโซเชียลเน็ตเวิร์กมีอิทธิพลมากขึ้นในการอ่านของคนไทย
13. ข้อใดเรียงลำดับประเภทสื่อที่คนไทยนิยมอ่านในปี 2556 จากน้อยไปหามากถูกต้อง
- E-Book, เว็บไซต์, เล่มหนังสือ**
 - เว็บไซต์, E-Book, เล่มหนังสือ
 - เล่มหนังสือ, เว็บไซต์, E-Book
 - E-Book, เล่มหนังสือ, เว็บไซต์

14. จากข้อมูลนี้ แนวโน้มในข้อใดที่**ไม่สามารถ**สรุปได้ว่าน่าจะเกิดขึ้นได้ในปี 2561

- ก. คนไทยจะซื้อหนังสือที่เป็นรูปเล่มน้อยลง
- ข. คนไทยจะนิยมอ่านจากสื่อออนไลน์มากยิ่งขึ้น
- ค. สื่อสังคมออนไลน์จะยังคงมีอิทธิพลในการอ่านของคนไทย
- ง. **นักเรียนระดับประถมศึกษาจะอ่านมากกว่าระดับมัธยมศึกษา**

15. ข้อใดคือสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนไทยซื้อหนังสือที่เป็นรูปเล่มน้อยลง

- ก. ดิจิทัลมากขึ้น
- ข. มีภาระครอบครัว
- ค. **สื่อออนไลน์มีมากขึ้น**
- ง. ทำงานยุ่งจนไม่มีเวลาอ่าน

อ่านวรรณกรรมต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 16 - 22

พระนางจันทวดีพันปีหลวง

พระนางจันทวดีพันปีหลวง คือ พระมารดาของสุทศสาร ซึ่งมีเชื้อสายเงือกน้ำ นางถือกำเนิดมาท่ามกลางเกลียวคลื่น น้ำลึกเขียวกระจ่างราวเกล็ดเพชรของท้องทะเลกว้าง ภายใต้สายลมละมุนและแสงแดดอันอบอุ่น

เนื่องจากมีบรรพบุรุษเป็นมนุษย์ที่เรือแตกแล้วได้อยู่กินครองคู่กับเงือก นางและบิดามารดาจึงสามารถพูดและเข้าใจภาษามนุษย์

เมื่อพระอภัยมณีจากไปนั้นนางกำลังตั้งครรภ์ได้ 3 เดือน พระอภัยมณีมอบแหวนและปิ่นปักผมให้ไว้แก่ลูก ซึ่งสุทศสารได้นำติดตัวไปเพื่อเป็นหลักฐานในการตามหาพระบิดาในขณะที่ยังอายุเพียง 3 ขวบ นางเงือกได้แต่เฝ้ารอคอยการกลับมาของคนทั้งสองอยู่นานนับเป็นสิบ ๆ ปี

จนพระอภัยมณีออกบวชเป็นฤๅษีแล้วจึงกลับมาเยี่ยมนาง ทั้งยังสอนให้นางรักษาศีลห้าก่อนจะไปบำเพ็ญตบะต่อที่เขาสิญจคุตร ส่วนสุทศสารนั้นหลังจากที่ครองเมืองลังกาก็กลับมาเยี่ยมมารดาด้วยความคิดถึง และผลจากการรักษาศีลอย่างเคร่งครัดของนางนี้เองทำให้พระอินทร์เสด็จลงมาตัดหางให้นางได้กลายเป็นมนุษย์

เมื่อทราบข่าวจากพระฤๅษี สุทศสารรับมารดาอยู่ด้วยที่เมืองลังกา จัดงานฉลองอย่างยิ่งใหญ่พร้อมไปด้วยญาติมิตรลูกหลาน และนางได้รับการสถาปนาเป็น “พระนางจันทวดีพันปีหลวง”

เรียบเรียงจาก นางในวรรณคดี ของมาลัย

16. จากบทอ่านข้างต้นได้คติสอนใจในเรื่องใด

- ก. **ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว**
- ข. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี
- ค. คบคนพาล พาไปหาผิด
- ง. รักดีห้ามจ้ว รักชั่วห้ามเสา

17. เหตุการณ์ใดเหมือนตัวละครนางเงือกในเรื่องนี้
- สุรียามักถูกเพื่อน ๆ ในห้องรวมทำร้ายเนื่องจากไม่สู้คน
 - สุรเดชตั้งใจเรียนจนได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนดีเด่น**
 - เพื่อนในห้องไม่พูดกับสุรชัยเพราะชอบโอ้อวดคนอื่น
 - สุรเชษฐ์สอบภาษาไทยได้คะแนนสูงสุดเพราะแอบดูเฉลย
18. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
- พระนางจันทวดีพันปีหลวงเป็นมนุษย์ที่เรือแตก
 - พระนางจันทวดีพันปีหลวงมีเชื้อสายเป็นเงือกน้ำ**
 - พระนางจันทวดีพันปีหลวงเป็นภรรยาของสุตสาคร
 - พระนางจันทวดีพันปีหลวงคือพระมารดาของสินสมุทร
19. ข้อใดไม่ใช่การแสดงความจริงรักภักดีของภรรยาที่มีต่อสามี
- ดูแลลูกและเป็นแม่บ้าน
 - คอยสนับสนุนสามีในทางที่ถูกต้อง
 - ช่วยคิดช่วยแก้ปัญหาครอบครัวด้วยกัน
 - ตามใจสามีทุกอย่างแม้กระทั่งบางเรื่องที่ไม่ถูกต้อง**
20. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง
- ให้ความรู้เกี่ยวกับนางเงือกในเรื่องพระอภัยมณี
 - แสดงให้เห็นถึงความกตัญญูกตเวทีของลูกที่มีต่อแม่
 - แสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีของภรรยาที่มีต่อสามี
 - ให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของสุตสาครในเรื่องพระอภัยมณี**
21. อะไรคือสัญลักษณ์แทนตัวพระอภัยมณี
- ปี่
 - ม้านิลมังกร
 - ไม้เท้ากายสิทธิ์
 - แหวนและปิ่นปักผม**
22. ข้อใดใช้คำให้เห็นภาพของการถือกำเนิดพระนางจันทวดีพันปีหลวงชัดเจนที่สุด
- กำเนิดมาจากบรรพบุรุษที่เป็นมนุษย์
 - กำเนิดจากเงือกเมียสองตนในห้องทะเลลึก
 - กำเนิดมาท่ามกลางสายลมและแสงแดดอันร้อนแรง
 - กำเนิดมาท่ามกลางเกลียวคลื่น น้ำลึกเขียวกระจ่างราวเกล็ดเพชรของท้องทะเลกว้าง**

อ่านบทสนทนาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 23 - 24

บทสนทนายระหว่างลุงกับจู่หา

“ลุงจำฉันเป็นนกเหยี่ยวได้บ้างไหม

จะได้บินไปในท้องฟ้า

นกเหยี่ยวมองดูน่าเกรงขาม”

จู่หาน้อยฟังพอใจ

“ไม่ได้เราเป็นเพียงว่าวติดกับเชือก

แม้คล้ายนกแต่ไม่เหมือน

โครงไม้ไผ่ กระจดาษ เชือกป่าน คือตัวเรา”

ว่าวจะเป็นนก ส.พุ่มสุวรรณ 2532

23. จากบทสนทนาให้ข้อคิดเรื่องใด

ก. การยับยั้งชั่งใจ

ค. ความไม่ประมาท

ข. การประมาณตน

ง. ความเพียรพยายาม

24. ถ้าจู่หาไม่เชื่อลุง พยายามทำตามที่ถูกให้ได้ ผลสุดท้ายจะเป็นไปตามข้อใดได้มากที่สุด

ก. ตกลงสู่พื้นดิน

ค. ลอยคว้างคว้างบนท้องฟ้า

ข. บินแข่งกับเหยี่ยวได้

ง. น่าเกรงขามเหมือนเหยี่ยว

อ่านวรรณกรรมบทเพลงต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 25 - 28

เพลง ความฝันอันสูงสุด

ขับร้อง ท่านผู้ทูลถนอมถนอม บัญญาคน

ขอฝันใฝ่ในฝันอันเหลือเชื่อ

ขอทนทุกข์รุกรโรมโหมกายใจ

จะแน่วแน่แก้ไขในสิ่งผิด

จะยอมตายหมายให้เกียรติดำรง

ไม่ท้อถอยคอยสร้างสิ่งที่ควร

ไม่เคืองแค้นน้อยใจในโชคชะตา

นี่คือปณิธานที่หาญมุ่ง

ถึงทนทุกข์ทรมานนานเท่าใด

โลกมนุษย์ย่อมจะดีกว่านี้แน่

คงยืนหยัดสู้ไปใฝ่ประจัญ

ขอสู้ศึกทุกเมื่อไม่หวั่นไหว

ขอฝ่าฟันผองภัยด้วยใจทะนง

จะรักษาจิตใจตนเป็นผุยผง

จะปิดทองหลังองค์พระปฐมมา

ไม่เรรวนพะว้าพะวังคิดกังขา

ไม่เสียดายชีวาถ้าสิ้นไป

หมายผดุงยุติธรรมอันสดใส

ยังมั่นใจรักชาติต้องอาจครั้น

เพราะมีผู้ไม่ยอมแพ้แม้ถูกหยัน

ยอมอาสาสู้ก็เพราะป้องเทิดผองไทย

25. ข้อใด**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับเนื้อเพลงดังกล่าว
- ก. สอนให้รักศักดิ์ศรีของตนเอง
 - ข. สอนให้ทำความดีโดยไม่ต้องโอ้อวด
 - ค. สอนให้เสียสละเป็นทหารรับใช้ชาติ**
 - ง. สอนไม่ให้น้อยใจในโชคชะตาของตัวเอง
26. ถ้าทุกคนในชาติทำความดีเพื่อหวังผลตอบแทน บ้านเมืองจะเป็นอย่างไร
- ก. รุ่งเรืองมั่งคั่ง
 - ข. ไม่มีคนยากจน
 - ค. คนดีเพิ่มมากขึ้น
 - ง. บ้านเมืองเดือดร้อนมากขึ้น**
27. บุคคลในข้อใดได้ทำตามความฝันอันสูงสุด
- ก. กุ้ง เป็นหมอที่รักษาเฉพาะคนรวย
 - ข. แก้ว เป็นตำรวจที่รับเงินสินบนจนมีฐานะร่ำรวย
 - ค. เกม ขับรถแท็กซี่โดยคิดเงินตามระยะทางที่ผู้โดยสารขึ้น**
 - ง. กร สอบไม่ผ่านแต่ใช้อำนาจของพ่อที่เป็นนักการเมืองเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
28. คนไทยทุกคน ต้องมีหน้าที่ทำอะไร
- ก. ปกป้องประเทศ
 - ข. รักใคร่กลมเกลียว
 - ค. สร้างบ้านเมืองให้เจริญ
 - ง. ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 29 – 30

ลิ่งน้อยมีนิสัยซุกซน วิ่งไปเหยียบขามตแดง มดแดงบอกให้ขอโทษ แต่ลิ่งน้อยไม่ยอมขอโทษ มดแดงจึงชวนเพื่อนมารุมกัดต่อยลิ่งน้อย ลิ่งน้อยได้รับความเจ็บปวดมากจนไม่ไหว จึงยอมขอโทษมดแดง

29. ข้อใดเหมือนพฤติกรรมของลิ่งน้อย
- ก. ประชา ช่วยงานครูทุกวัน
 - ข. ปรีชา วิ่งไปชนต่อไม้จนหักล้ม
 - ค. ปองภพ ทำน้ำหกใส่เพื่อนแต่ไม่ยอมขอโทษ**
 - ง. เปรม ทำการบ้านส่งครูทันเวลาทุกวัน

30. ถ้ามดแดงเป็นคน มดแดงควรถือคติตามข้อใด เหตุการณ์จึงจะสงบลง
- ก. น้าน้อยยอมแพ้ไฟ
 - ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - ค. เวย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร
 - ง. บุญคุณต้องทดแทน แค้นต้องชำระ

แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

ชั้น ป.6/..... เลขที่.....

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้มีข้อความจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที
2. แบบวัดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนโดยไม่มีผลต่อการประเมินผลการเรียน
3. ให้นักเรียนอ่านข้อความอย่างละเอียด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงระดับความคิดเห็นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นแทนค่าด้วยตัวเลข 1 – 5 มีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นมากที่สุด หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นอย่างสม่ำเสมอ
ระดับ 4	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นมาก หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นบ่อยครั้ง
ระดับ 3	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นปานกลาง หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นแต่ไม่สม่ำเสมอ ปฏิบัติบ้างไม่ปฏิบัติบ้างสลับกันไปมา
ระดับ 2	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นน้อย หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นเพียงบางครั้ง
ระดับ 1	หมายถึง	นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในรายการนั้นน้อยที่สุด หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นในลักษณะนาน ๆ ครั้ง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนเลือกบทอ่านเพื่อการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้					
2	นักเรียนเข้าใจบทอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้					
3	นักเรียนสามารถเลือกบทอ่านได้ตรงตามความต้องการ					
4	นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์หรือสัญลักษณ์ของบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อได้					
5	นักเรียนแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้					
6	นักเรียนแยกแยะข้อดี ข้อเสียของบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อได้					
7	นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้					
8	นักเรียนสามารถให้เหตุผลการวิเคราะห์บทอ่านได้อย่างสมเหตุสมผล					
9	นักเรียนสามารถตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลข่าวสารที่อ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ					
10	นักเรียนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้					
11	นักเรียนตัดสินคุณค่าของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ โดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักประชาธิปไตยได้					
12	นักเรียนสามารถออกแบบสื่อในลักษณะต่าง ๆ เพื่อนำเสนอความรู้และความคิดเห็นของตน					
13	นักเรียนนำเสนอบทอ่านที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ โดยอยู่บนพื้นฐานจริยธรรมของตนเอง					
14	นักเรียนผลิตชิ้นงานโดยผ่านกระบวนการวางแผน ค้นคว้าข้อมูล และนำเสนอผ่านสื่อได้อย่างเหมาะสม					
15	นักเรียนสามารถเผยแพร่บทอ่านที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้					
16	นักเรียนแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะต่อบทอ่านได้อย่างสร้างสรรค์					
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อในลักษณะต่าง ๆ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
18	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนเพื่อสร้างสื่อในการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องได้					
19	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านผ่านการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ ได้					
20	นักเรียนเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นงานเขียนที่นำเสนอผ่านสื่อของตนอย่างเหมาะสม					

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	วิชาภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ป้ายดีมีสาระ	เรื่อง รู้ทันข่าว สืบสาวเรื่อง	
จำนวน 2 ชั่วโมง	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2562

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2. ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

1. บอกความหมายของคำศัพท์จากข่าวที่กำหนดให้อ่านได้
2. บอกข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ข่าวที่อ่านได้
3. บอกข้อคิดจากข่าวได้

ทักษะพิสัย

เขียนสรุปใจความจากข่าวได้

จิตพิสัย

บอกประโยชน์ของการอ่านจับใจความจากข่าวได้

4. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความจากข่าว จะต้องพิจารณาการพาดหัวข่าวและเนื้อหาของข่าว ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนสื่อ ตลอดจนควรฝึกตั้งคำถาม ตอบคำถาม หาใจความสำคัญของข่าว หากนักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากข่าวได้ จะทำให้เข้าใจเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง สามารถนำความรู้และข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. สารการเรียนรู้

ความรู้เกี่ยวกับข่าว

1. ความหมายของข่าว

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 190) ให้คำนิยามของข่าวว่า “ คำบอกเล่าเรื่องราวซึ่งโดยปกติมักเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่ หรือเป็นที่น่าสนใจ”

ดร.ฉวี หิรัญรักษ์ (2538: 2) นักวิชาการ กล่าวถึงข่าวว่า คือการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและได้อธิบายเพิ่มเติมว่าข่าวไม่จำเป็นต้องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดเพราะเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นอาจจะเป็นข่าวได้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายปีมาแล้วอาจเป็นข่าวได้ถ้าสิ่งนั้นเพิ่งค้นพบ

ฉ.อำนาจ วุฒิภักดิ์ (2536: 5) นักวิชาการได้ให้คำจำกัดความของข่าวว่า คือรายงานข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนความคิดเห็นจากบุคคลระดับต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญและเป็นที่น่าสนใจ อันมีผลกระทบต่อคนหมู่มากในชุมชนหรือสังคม

จากคำจำกัดความ จึงพอสรุปได้ว่า ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์และข้อเท็จจริงที่น่าสนใจผ่านสื่อต่าง ๆ ทำให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

2. ประเภทของข่าว

ข่าวมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการแบ่งประเภท ซึ่ง พนม วรรณศิริ (2544: 31 - 48) ได้ใช้เกณฑ์การแบ่งประเภทข่าว ดังนี้

1. แบ่งตามประเภทของข่าว

ข่าวที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อสังคมในระดับที่แตกต่างกันซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท

1.1 ข่าวหนัก เป็นข่าวที่สำคัญกับชีวิตประชาชน เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวการศึกษา ฯลฯ มักเป็นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

1.2 ข่าวเบา เป็นข่าวที่เน้นอารมณ์ ผู้อ่านเกิดความพอใจ เบาสมอง เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวกีฬา ข่าวตลกขบขัน ข่าวบันเทิง เมื่อเกิดแล้วผ่านไปอย่างรวดเร็วไม่กระทบต่อคนส่วนใหญ่

2. แบ่งตามเนื้อหาข่าว

การแบ่งประเภทข่าวตามเนื้อหา หนังสือพิมพ์บางฉบับอาจแบ่งไว้ชัดเจน ซึ่งสามารถเปิดอ่านหรือติดตามได้ง่าย เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวการศึกษา ข่าวกีฬา เป็นต้น ดังนี้

2.1 ชาวการเมือง เป็นชาวเกี่ยวกับกิจการบ้านเมือง การบริหารงานของรัฐบาล รัฐมนตรี ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง ชาวการเมืองมักตีพิมพ์ไว้หน้าแรก

2.2 ชาวศาล เป็นชาวเกี่ยวกับการตัดสินคดีความ ข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่มีการดำเนินคดีทางแพ่งและทางอาญา

2.3 ชาวอาชญากรรม เป็นชาวเกี่ยวกับการปล้น ฆาตกรรม การลักพาตัว การค้า ยาเสพติด การค้าของเถื่อน เป็นต้น มักสะท้อนสภาพสังคม เป็นข่าวที่ประชาชนสนใจ

2.4 ชาวเศรษฐกิจ เป็นชาวเกี่ยวกับธุรกิจ อุตสาหกรรม การเงิน การธนาคาร การเกษตร แรงงานและ การคมนาคม ฯลฯ

2.5 ชาววิทยาศาสตร์และการศึกษา เป็นชาวเกี่ยวกับสาระความรู้ทางด้าน วิทยาศาสตร์และการศึกษา ซึ่งครู อาจารย์ นักศึกษา นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ มักให้ความสนใจข่าว ประเภทนี้เป็นพิเศษ หนังสือพิมพ์มักจัดสรรหน้าไว้เฉพาะสำหรับการศึกษาและวิทยาศาสตร์

2.6 ชาวประชุม เป็นชาวที่มีผลต่อประชาชนต่อประชาชนโดยตรง เช่น การประชุม สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสมาชิก ผู้นำประเทศต่าง ๆ การประชุมที่มีเรื่องสำคัญที่ประชาชนให้ความสนใจ

2.7 ชาวอุบัติเหตุ เพลิงไหม้ และภัยพิบัติ ซึ่งมักเกิดขึ้นบ่อยครั้งมีผู้เสียชีวิตและ ทรัพย์สิน การรายงานข่าวทำให้ประชาชนระมัดระวังมากขึ้น เป็นเรื่องที่ทุกคนให้ความสนใจ

2.8 ชาวกีฬา เป็นการรายงานข่าวที่เกี่ยวกับวงการกีฬา การแข่งขันฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ฯลฯ หนังสือพิมพ์มักจัดหน้าพิเศษไว้เพราะคนให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก

2.9 ชาวสังคมและสตรี เป็นชาวที่เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมของคนที่มีชื่อเสียง หรือมีลักษณะเด่นในสังคม ข่าวในวงการสังคมชั้นสูง ย่อมเป็นที่สนใจของคนทั่วไป เช่น ประภวดี นางงาม การจัดบ้าน การเลี้ยงเด็ก ความงาม การกุศลต่าง ๆ

2.10 ชาวบันเทิง เป็นชาวให้ความบันเทิง ประชาชนมักติดตามความเคลื่อนไหวของ ดาราที่ชื่นชอบ ผลงานใหม่ ๆ การเปิดการแสดง เป็นข่าวเบา

3. แบ่งตามภูมิภาคของข่าว

การแบ่งข่าวตามภูมิภาคซึ่งสื่อมวลชนบางประเภทแบ่งดังนี้

3.1 ชาวท้องถิ่น มักเป็นรายงานข่าวท้องถิ่นต่าง ๆ ในจังหวัด เช่น หนังสือพิมพ์ของ จังหวัด หรือหนังสือพิมพ์ทั่วไปก็มักมีการรายงานที่เกิดขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ นอกเหนือกรุงเทพมหานคร

3.2 ชาวภูมิภาค เป็นข่าวที่เกิดขึ้นในอาณาเขตที่กว้างขวางกว่าข่าวท้องถิ่น สำหรับ หนังสือพิมพ์มักจัดไว้เฉพาะ เช่น ข่าวภาคกลาง ข่าวภาคเหนือ ข่าวภาคใต้ เป็นต้น

3.3 ชาวในประเทศ เป็นชาวมารวม ๆ ที่เกิดขึ้นภายในประเทศ เช่น ชาวการเมือง เศรษฐกิจ สังคม

3.4 ชาวต่างประเทศ เป็นชาวที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ มักเป็นชาวที่น่าสนใจในประเทศ ใกล้เคียง หรือชาวที่กระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ เช่น การขึ้นราคาน้ำมันของกลุ่มโอเปก

การอ่านข่าวย่อมได้รับประโยชน์เสมอ ข่าวบางเรื่องเกี่ยวข้องกับตนเอง หรือกลุ่มคนบางกลุ่ม การอ่านข่าวและได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันทต่อเหตุการณ์ การจับใจความสำคัญ จากการอ่านข่าวให้ถูกต้อง จึงเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

3. การอ่านจับใจความจากข่าว

การรายงานข่าวโดยทั่วไปมุ่งนำเสนอสาระอย่างตรงไปตรงมาเพื่อให้อ่านจับใจความได้รวดเร็วที่สุด โครงสร้าง และรูปแบบการเขียนข่าวจะมีส่วนชี้แนะการจับใจความให้ถูกต้องและรวดเร็วได้มาก ดังนั้นแนวทางการอ่านจับใจความข่าวอย่างมีประสิทธิภาพจึงควรพิจารณา ดังนี้

1. พาดหัวข่าว เป็นสิ่งที่บอกใจความสำคัญของข่าวได้ชัดเจนและรวดเร็ว เพราะจะประมวลหัวใจของข่าวทั้งหมดมาเสนอไว้อย่างสั้น ๆ เป็นอันดับแรก หากได้ใจความสำคัญชัดเจนเพียงพอแก่ความต้องการแล้ว ไม่ต้องอ่านส่วนอื่นอีกก็ได้ เช่น

หนุ่มแม่สอด สุดเซ็งแม่ค้าโก่งน้ำหนักร เจอ "กึ่งยัดตะกั่ว" หมดอารมณ์อย่าง

เจอ "กึ่งยัดตะกั่ว" หมดอรัย หมดอารมณ์อย่าง หนุ่มแม่สอดวอนหน่วยงานรัฐช่วยจัดการแม่ค้านิสัยไม่ดี ยัดตะกั่วเพิ่มน้ำหนัก โกงตาชั่งไม่เชื่อสัตย์กับอาชีพ

2. ความนำหรือวรรณำข่าวและเนื้อข่าว ลักษณะการเขียนข่าวมีรูปแบบคล้ายกับบทความหรือสารคดี คือ มีวรรณำก่อนและจึงเสนอข่าวไปตามลำดับ เนื้อหาข่าวโดยทั่วไปมักนำเสนอเรื่องราวว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร

การนำเสนอเนื้อหาข่าวอาจมีหลายย่อหน้า ย่อหน้าแรกเป็นวรรณำ เป็นการสรุปประเด็นสำคัญ ย่อหน้าต่อไปเป็นการขยายความว่า เกิดเหตุที่ไหน เมื่อไร เวลาใด เป็นอย่างไร ซึ่งอาจจะมีหลายย่อหน้า และในย่อหน้าสุดท้ายเป็นการสรุปประเด็นสำคัญซ้ำอีกครั้งหนึ่ง หรือกล่าวถึงประเด็นอื่นที่ยังได้กล่าวถึงมาก่อน

การอ่านจับใจความจากข่าวจึงต้องใช้ความตั้งใจและฝึกฝนเป็นประจำ กล่าวคือต้องอ่านข่าวมาก ๆ ศึกษาโครงสร้างข่าว ฝึกวิเคราะห์ประโยคที่เป็นใจความสำคัญและผลความเพื่อนำใจความสำคัญมาสรุปประเด็นของข่าวที่อ่านได้ในที่สุด

แหล่งอ้างอิง:

- ฉอาน วุฒติกรรมรักษา. (2536). **หลักกรรยกรนข่าว**. พิมพค้ร้ร้แรก. กรุงเทพฯ : ปรกรยพริก, 5.
- พนม วรณศิริ. (2544). **กรรลือข่าวและกรรเขียนข่าว**. กรุงเทพฯ .ศูนย้หน้งสือสกรบบนรกรษกัฏฐ
สวณดุสิด, 31 – 48.
- รกรษบ้ณตติยสกรณ. (2525). **พจนกรนุกรมฉบับรกรษบ้ณตติยสกรณ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นกรนมีบู้คส์.
- ววมยुरกร เหมือนนิล. (2541). **กรรอ่านจับใจควม**. พิมพค้ร้ร้ที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีรียกรสกรสัน, 78 –80.

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้อ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
 - 1.1 ทักษะกระบวนการอ่าน
2. ความสามารถในการคิด

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

กรรสรูปร้ใจควมจกรข่าว

9. การวัดและประเมินผล

สิ่งทีประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกรความหมายของคำศัพท์จกรข่าวทีกำหนดให้อ่านได้	1. ตรวจใบงกรน “รู้อข่าวเล่อเรื่อกร”	1. แบนประเมินใบงกรน“รู้อข่าวเล่อเรื่อกร”	เกณฑ์การประเมินแบบรูบรคส์โดยอยูในเกณฑ์ระดับ 3 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
2. บอกรข้อเท็จจริงจกรเหตุกรณข่าวทีอ่านได้			

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
3. เขียนสรุป ใจความจากข่าว ได้ 4. บอกข้อคิด จากข่าวได้	1. ตรวจสอบ การสรุปใจความ จากข่าว	1. แบบประเมิน การสรุปใจความจาก ข่าว	เกณฑ์การประเมินแบบ รูบริคส์โดยได้คะแนน 12 คะแนนขึ้นไป หรือคิดเป็นร้อยละ 80 จึงจะผ่านเกณฑ์
5. บอก ประโยชน์ของ การอ่านจับ ใจความจากข่าว ได้	1. พิจารณา การตอบคำถาม ของนักเรียน	1. คำถามเกี่ยวกับ เนื้อเรื่อง	เกณฑ์การประเมินแบบ รูบริคส์โดยอยู่ในเกณฑ์ระดับ 3 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบประเมินใบงานเรื่อง “รู้ข่าวเล่าเรื่อง”

คำชี้แจง: ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ แสดงความสามารถในการสรุปใจความของนักเรียน
ตามประเด็นดังต่อไปนี้

ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน			รวม
		3	2	1	
1					
2					
3					
4					

เกณฑ์การประเมินใบงานเรื่อง “รู้ข่าวเล่าเรื่อง”

คำชี้แจง เกณฑ์การประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนของครู ตามรายการประเมิน พร้อมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละหัวข้อที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	3 (ดี)	2 (ปานกลาง)	1 (ควรปรับปรุง)
1. กิจกรรมที่ 1	เขียน คำศัพท์ และ หาความหมายถูกต้อง 5 - 4 ข้อ	เขียน คำศัพท์ และ หาความหมายถูกต้อง 3 - 1 ข้อ	เขียนคำศัพท์แต่ไม่หา ความหมาย หรือเขียน คำศัพท์แต่หาความหมาย ไม่ถูกต้อง
2. กิจกรรมที่ 2	ตอบคำถามถูกต้อง 7 ข้อ	ตอบคำถามถูกต้อง 6 - 5 ข้อ	ตอบคำถามถูกต้อง น้อยกว่า 4 ข้อ

ระดับคุณภาพ/การวัดและประเมินผล

คะแนนรวม	6	คะแนน หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ดี
คะแนนรวม	3 - 5	คะแนน หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับ พอใช้
คะแนนรวม	2	คะแนน หมายถึง	นักเรียนปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

หมายเหตุ นักเรียนต้องได้คะแนนมากกว่า 3 คะแนนหรือในระดับพอใช้ขึ้นไปจึงถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการสรุปใจความจากข่าว

คำชี้แจง: ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ แสดงความสามารถในการสรุปใจความของนักเรียนตามประเด็นดังต่อไปนี้

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	เกณฑ์การให้คะแนน			
		4	3	2	1
1					
2					
3					
4					

เกณฑ์การประเมินใบงานการสรุปใจความจากข่าว

ข้อ	หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		4	3	2	1
1	การสรุปใจความสำคัญ	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ ใจความสมบูรณ์ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง และลำดับเนื้อความต่อเนื่อง	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ ใจความสมบูรณ์ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง แต่ลำดับเนื้อความไม่ต่อเนื่อง สลับกัน	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ ใจความไม่สมบูรณ์ ใช้สำนวนภาษาของตนเอง และลำดับเนื้อความต่อเนื่อง	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ ใจความไม่สมบูรณ์ ใช้สำนวนภาษาตามเรื่องทีอ่าน ลำดับเนื้อความสลับกัน
2	เขียนประโยคได้ถูกต้อง	เขียนประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทุกประโยคหรือผิดหลักไวยากรณ์เพียง 1-2 ประโยค	เขียนประโยคผิดหลักไวยากรณ์ 3-4 ประโยค	เขียนประโยคผิดหลักไวยากรณ์ 5-6 ประโยค	เขียนประโยคผิดหลักไวยากรณ์มากกว่า 6 ประโยคขึ้นไป
3	การใช้ภาษาเขียน	ไม่ใช้ภาษาพูด ใช้ถ้อยคำถูกต้อง ไม่มี การยกตัวอย่างหรือระบุข้อความที่เป็นรายละเอียด ใช้คำเชื่อมเหมาะสม	ไม่ใช้ภาษาพูด ใช้ถ้อยคำถูกต้อง แต่มี การยกตัวอย่างหรือระบุข้อความที่เป็นรายละเอียด ใช้คำเชื่อมเหมาะสม	ไม่ใช้ภาษาพูด ใช้ถ้อยคำถูกต้อง แต่มี การยกตัวอย่างหรือระบุข้อความที่เป็นรายละเอียด และใช้คำเชื่อมไม่เหมาะสม	ใช้ภาษาพูด ใช้ถ้อยคำถูกต้อง แต่มี การยกตัวอย่างหรือระบุข้อความที่เป็นรายละเอียด และใช้คำเชื่อมไม่เหมาะสม

10. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้

1. ครูตัดข่าว 6 ข่าว บนกระดานดำด้านซ้ายมือ แล้วให้นักเรียนสังเกตข่าวดังกล่าว

หัวข้อการเรียนรู้ :

ข้อสังเกต

ข้อความ ที่ 1	ข้อความ ที่ 2	ข้อความ ที่ 3
ข้อความ ที่ 4	ข้อความ ที่ 5	ข้อความ ที่ 6

ข่าวที่ติดบนกระดานมีดังนี้

1. สวิงไทยไปไม่ถึงฝัน “เป็ง – ตาด้า”คว้า 2 เหรียญเงินซีเกมส์ (เดลินิวส์วันที่ 6 ธ.ค. 2562)
2. ‘เวียร์’ รีเทิร์นจับคู่จิ้น ‘ฐิสา’ ละครเพลง ‘ยอดรักนักรบ’ เน้นฮา (ข่าวสดวันที่ 6 ธ.ค. 2562)
3. “บิ๊กตู่” เชื่อพรรคร่วมรัฐบาลเข้าใจกันมากขึ้น ย้ำต้องช่วยกันแก้ปัญหา (ไทยรัฐวันที่ 6 ธ.ค. 2562)
4. PISA สะท้อนภาพการศึกษาไทย (คมชัดลึกวันที่ 6 ธ.ค. 2562)
5. กรมบัญชีกลางประกาศจ่ายเงินคืนชิมช้อปใช้งวดแรก 15 ธ.ค.62 (มติชนวันที่ 6 ธ.ค. 2562)
6. ทัวไทยฝนน้อย กทม. - ปริมาณลดตกบ่ายถึงคำ (ไทยรัฐวันที่ 6 ธ.ค. 2562)

2. นักเรียนอาสาสมัคร จำนวน 1 – 2 คน ออกมาอ่านข่าว แล้วอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาของข่าวโดยครูใช้คำถามพัฒนาการคิดดังนี้

2.1 ข่าวที่เพื่อนอ่านมีลักษณะอย่างไร และมีชื่อเรียกว่าอะไร

(แนวคำตอบ: มีลักษณะสั้น ๆ กระชับ และได้ใจความ มีชื่อเรียกว่า

ข้อความพาดหัวข่าว)

2.2 ข่าวที่เพื่อนได้อ่านออกเสียงไปทั้งหมด 6 ข่าว มีข่าวประเภทใดบ้าง

(แนวคำตอบ: ข่าวบันเทิง ข่าวการเมือง ข่าวการศึกษา ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา

ข่าวสังคม)

2.3 นักเรียนทราบได้อย่างไรว่าข่าวที่อ่านเป็นข่าวประเภทใด

(แนวคำตอบ: สังเกตจากคำศัพท์ที่ปรากฏในข่าว เช่น คำว่า “เหรียญเงิน

ซีเกมส์” เป็นคำศัพท์ในวงข่าวกีฬา ดังนั้นข้อความพาดหัวข่าวดังกล่าวจะต้องเป็นข่าวกีฬา เป็นต้น)

2.4 นักเรียนคิดว่าการอ่านพาดหัวข่าวสามารถทราบเนื้อหาของข่าวได้หรือไม่อย่างไร

(แนวคำตอบ: การอ่านพาดหัวข่าวสามารถทราบเนื้อหาของข่าวได้ เนื่องจาก

ข้อความพาดหัวข่าวเป็นส่วนบอกข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แม้จะกล่าวด้วยถ้อยคำสั้น ๆ แต่ให้ความหมายครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด)

3. ครูให้นักเรียนอาสาสมัคร 6 คน ออกมาจับคู่แผ่นป้ายประเภทของข่าวที่ครูเตรียมไว้กับหัวข้อข่าวให้ถูกต้อง กำหนดเวลา 3 นาที

หัวข้อการเรียนรู้ :

ข้อสังเกต

ข้อความ ที่ 1	ข้อความ ที่ 2	ข้อความ ที่ 3
ข่าวสังคม	ข่าวบันเทิง	ข่าวกีฬา
ข้อความ ที่ 4	ข้อความ ที่ 5	ข้อความ ที่ 6
ข่าวการศึกษา	ข่าวเศรษฐกิจ	ข่าวการเมือง

4. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันถึงลักษณะหัวข้อข่าวว่าเป็นส่วนแรกที่ตั้งใจดูความสนใจของผู้อ่าน ถึงแม้ว่าจะสั้น กะทัดรัด แต่สามารถบอกข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ได้

5. ครูให้ผู้แทนนักเรียนเขียนหัวข้อการเรียนรู้บนกระดานดำด้านซ้ายมือ

ขั้นที่ 2 สร้างความคิดของตัวเอง

6. ครูสุ่มผู้แทนนักเรียน 1 คน อธิบายหลักการอ่านจับใจความจากข่าวตามความเข้าใจของตนเอง

7. ครูแจกข่าวเรื่อง “งานวัดจัดประกวดเครื่องเสียง ชาวบ้านระทมนอนไม่ได้” (แนบท้ายแผน) ให้นักเรียนอ่านเป็นรายบุคคล จากนั้นพิจารณาหัวข้อข่าว ความนำข่าว และรายละเอียดของข่าว

8. ครูแจกใบงาน “รู้ข่าวเล่าเรื่อง” แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 สืบค้นความหมายของคำศัพท์จากข่าว จำนวน 5 คำ กำหนดเวลา 5 นาที

9. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเขียนคำศัพท์ที่น่าสนใจ 5 คำ แล้วให้เพื่อนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าหมายความว่าอย่างไร แตกต่างจากที่เราเขียนหรือไม่

10. นักเรียนอาสาสมัคร จำนวน 1 – 2 คน สรุปรวข่าวที่อ่านเป็นข่าวสังคมที่เกี่ยวกับการเปิดเครื่องเสียงดัง ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน ซึ่งกิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนได้สร้างความคิดเป็นของตนเองจากการสังเกตคำศัพท์จากข่าว

ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน

11. ครูให้นักเรียนจับคู่กันทำกิจกรรมที่ 2 ในใบงาน “รู้ข่าวเล่าเรื่อง” โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากข่าว กำหนดเวลา 10 นาที

12. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละคู่ออกมาตอบคำถามบนกระดาน โดยครูติดบัตรคำถามตามแผนภาพความคิดบนกระดาน ดังนี้

หัวข้อการเรียนรู้ :

ข้อสังเกต

ข้อความ ที่ 1	ข้อความ ที่ 2	ข้อความ ที่ 3
ข่าวสังคม	ข่าวบันเทิง	ข่าวกีฬา
ข้อความ ที่ 4	ข้อความ ที่ 5	ข้อความ ที่ 6
ข่าวการศึกษา	ข่าวเศรษฐกิจ	ข่าวการเมือง

```

graph TD
    A((ข่าว)) --- B[เรื่องอะไร]
    A --- C[กล่าวถึงใคร]
    A --- D[ทำอะไรร]
    A --- E[ที่ไหน]
    A --- F[เมื่อไร]
    A --- G[เพราะเหตุใด]
    A --- H[อย่างไร]
    
```

สรุปใจความ

13. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากข่าวที่กำหนด แล้วให้ผู้แทนนักเรียน 1 คน ออกมาเขียนบนกระดาน

14. นักเรียนสรุปกิจกรรมวันนี้ว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยฝึกให้นักเรียนสังเกตคำศัพท์ การตอบคำถาม แล้วจึงเรียบเรียงมาเป็นใจความสั้น ๆ กะทัดรัด เข้าใจง่าย

15. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน และนัดหมายให้แต่ละกลุ่มเตรียมข่าวมา 1 ข่าวจากอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้สำหรับทำกิจกรรมในชั่วโมงต่อไป

คาบที่ 2

ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน (ต่อ)

16. ครูนำภาพข่าวเรื่องเดียวกันติดบนกระดานด้านซ้ายมือ ซึ่งข่าวดังกล่าวนำมาจาก 2 แหล่งคือหนังสือพิมพ์และอินเทอร์เน็ต นักเรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของข่าว และใช้คำถามพัฒนาการคิดดังนี้

16.1 นักเรียนคิดว่าครูนำข่าวมาจากแหล่งใด น่าเชื่อถือหรือไม่

(แนวคำตอบ: ครูนำข่าวมาจากอินเทอร์เน็ตและหนังสือพิมพ์ มีความน่าเชื่อถือทั้ง 2 แหล่ง)

16.2 ข่าวทั้งสองแหล่งข้อมูลมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

(แนวคำตอบ: ข่าวทั้งสองแหล่งมีความแตกต่างกันตรงแหล่งที่มาของข่าว)

16.3 นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับข่าวนี้

(แนวคำตอบ: แหล่งข่าวจากหนังสือพิมพ์น่าจะมีความน่าเชื่อถือมากกว่า แหล่งข่าวบางเว็บไซต์)

หัวข้อการเรียนรู้ :

ข่าวจากหนังสือพิมพ์

ข่าวจากอินเทอร์เน็ต

ผู้กำกับศิลป์อดเยี่ยม หนังก้านกล้วย ขับขี่อาร์วีแทกโค้งชนเสาไฟ "พิษณุ โนรี" ผู้กำกับศิลป์ รางจืดอดเยี่ยม หนังก้านกล้วย เสียชีวิตคาร์ตซีอาร์วี หลังจากขับแทกโค้งถนนพระรามสี่ โกล้งแยกกล้วยน้ำว้า โทชนเสาไฟฟ้า

17. นักเรียนอาสาสมัครออกไปเขียนสรุปใจความสำคัญจากข่าวบนกระดานดำ
18. นักเรียนเข้ากลุ่มตามที่ครูได้จัดไว้เมื่อชั่วโมงที่แล้ว จากนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องช่วยกันอภิปรายเพื่อหาใจความสำคัญ ในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์ โดยทำใส่กระดาษ A4 กำหนดเวลา 15 นาที โดยนักเรียนทำตามแผนผังมโนทัศน์บนกระดาน ดังนี้

หัวข้อการเรียนรู้ :

ข่าวจากหนังสือพิมพ์

สรุปใจความ

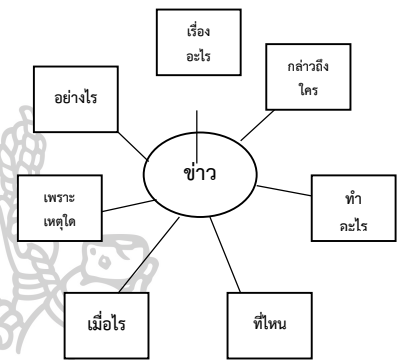
ข่าวจากอินเทอร์เน็ต

ผู้กำกับศิลป์ยอดเยี่ยม หนึ่งก้านกล้วย
ขับซิวอาร์วีนเทคโงงชนเสาไฟ "ซิว
โนวี" ผู้กำกับศิลป์ รางวัลยอดเยี่ยม
หนึ่งก้านกล้วย เสียชีวิตควรถาวร
หลังจากชนเสาไฟถนนพระรามสี่
ใกล้แยกกล้วยน้ำโงงเสาไฟฟ้า

สรุปใจความ

อภิปรายเป็นกลุ่ม

สรุปใจความ

ขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้

19. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งให้เพื่อนร่วมชั้นช่วยกันสอบถามสิ่งที่สงสัย ทั้งนี้แต่ละกลุ่มจะต้องบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านข่าวนั้น ๆ ด้วย
20. ครูให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาพูดสรุปความรู้ที่ได้ทำในวันนี้อีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งแนะนำวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความในรูปแบบของตนเอง

11. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ข้อความหัวข้อข่าว จำนวน 6 ข่าว
2. ป้ายประเภทของข่าว
3. ภาพข่าวจำนวน 2 ภาพ
4. ข่าวเรื่อง “งานวัดจัดประกวดเครื่องเสียง ชาวบ้านระทมนอนไม่ได้”
5. ใบงาน “รู้ข่าวเล่าเรื่อง”

12. เอกสารประกอบการเรียนรู้

1. ข่าวเรื่อง “งานวัดจัดประกวดเครื่องเสียง ชาวบ้านระทมนอนไม่ได้”
2. ใบงาน “รู้ข่าวเล่าเรื่อง”

เดลินิวส์ อ่านความจริง อ่านเดลินิวส์
อาทิตย์ที่ 8 ธันวาคม 2562

Contact us | [Q](#) | [f](#) | [t](#) | [g+](#) | [v](#)

[🏠](#) [ทำงาน สร้างเงิน](#) [คนดังมาเยือน](#) [อปท.ทั่วไทย](#) [ข่าวเดลินิวส์](#) [สถานีเดลินิวส์](#) [บทความ](#)

งานวัดจัดประกวดเครื่องเสียง ชาวบ้านระทมนอนไม่ได้

จัดงานป็นพระ มหกรรมเครื่องเสียงหนังกลางแปลง เสียงดังกระหึ่ม ทำเอาผู้เฒ่าคนชรา นอนกันไม่ได้ บางรายช็อกหมดสติหามส่งรพ. วุ่น แถมภายในงานมีพระออกมาเดินฟังเครื่องเสียง กันซึล ๆ เมื่อวันที่ 6 ธ.ค. ผู้สื่อข่าวได้รับแจ้งจากชาวบ้านใน อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง ซึ่งเป็นเขต ติดต่อกับวัดแห่งหนึ่ง ว่ามีชาวบ้านหลายหลังคาเรือนในพื้นที่ ต่างได้รับความเดือดร้อนไปทั่ว หลังจากทางวัดจัดงานป็นพระแล้วภายในงานยังจัดให้มี "มหกรรมเครื่องเสียง – หนังกลางแปลง" ทั้งยังจัดประกวดเครื่องเสียง ด้วยการเปิดเสียงเพลงให้ดังสนั่นตลอดคืน ทำเอาชาวบ้านที่อยู่ใน พื้นที่ต่างได้รับความเดือดร้อน หนวกหูจนนอนไม่หลับ นอกจากนี้ชาวบ้านบางรายยังได้ถ่ายคลิป ภายในงาน ปรากฏว่าพบพระสงฆ์มาเดินชมเครื่องเสียงในยามวิกาลหลายรูป จึงเกิดความสงสัยว่า การมาเดินสำรวจเครื่องเสียงเช่นนี้ เป็นกิจของสงฆ์หรือไม่

ด้าน นายอำนาจ มังกรแก้ว อายุ 53 ปี ชาว อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง ซึ่งได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากบ้านได้ห่างจากการจัดงานวัดประมาณ 500 เมตร เปิดเผยว่า เสียงเพลง ที่ดังกระหึ่ม โดยแข่งกันเปิด ทำให้คนเฒ่าคนแก่พักอาศัยอยู่ในบ้านไม่ได้ ต้องหนีไปนอนบ้านญาติ พี่น้องที่อื่น บางรายถึงขนาดเจ็บป่วยจนนี้ออกหมดสติ ต้องรีบนำตัวส่งรพ.เพื่อรักษาอาการ นอกจากนี้ยังพบเห็นพระสงฆ์จำนวนหลายรูป ซึ่งไม่ทราบว่าเป็นพระวัดไหน เดินชมงานกันอย่าง สบายใจ แม้แต่ตอนพูดคุยกับผู้สื่อข่าวในระยะห่างจากงานประมาณ 500 เมตร ก็ยังได้ยินเสียงดัง กระหึ่มเช่นกัน ซึ่งขณะนี้ประชาชนในพื้นที่ต่างได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก เพราะ ไม่สามารถนอนหลับได้ จึงขอให้ฝ่ายงานเกี่ยวข้องลงพื้นที่ตรวจสอบเรื่องดังกล่าว และคืน ความสงบให้แก่คนในพื้นที่นี้ด้วย

เดลินิวส์. (2562). งานวัดจัดประกวดเครื่องเสียง ชาวบ้านระทมนอนไม่ได้. เข้าถึงเมื่อ

6 ธันวาคม เข้าถึงได้จาก <https://www.dailynews.co.th/regional/745582>

เดลินิวส์

อ่านความจริง อ่านเดลินิวส์

สงวนลิขสิทธิ์ © 2559 - 2560 บริษัท สหประชาการพิมพ์ จำกัด

Go to Top ▲

ติดต่อโฆษณา | ติดต่อเรา | ร่วมงานกับเรา

ตามติดเดลินิวส์

ใบงาน “รู้ข่าวเล่าเรื่อง”

กิจกรรมที่ 1 สืบค้นความหมายของคำศัพท์ของคำศัพท์จากข่าว เรื่อง “งานวัดจัดประกวดเครื่องเสียง ชาวบ้านระทมนอนไม่ได้”

คำสั่ง เลือกคำศัพท์ที่สนใจ จำนวน 5 คำ เขียนเติมลงในช่องว่าง พร้อมความหมายที่ถูกต้อง

คำศัพท์	ความหมาย

กิจกรรมที่ 2 บอกข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ในข่าว

คำสั่ง อ่านข่าวแล้วตอบคำถามจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้สำนวนของตนเองลงในช่องว่างที่กำหนด

ข่าวเรื่องอะไร	
กล่าวถึงใคร	
ทำอะไร	
ที่ไหน	
เมื่อไร	
เพราะเหตุใด	
อย่างไร	

13. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ข้อดี

.....

.....

.....

.....

ข้อจำกัด

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหาและการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวเพ็ญศิริ ช่อสตัย)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

แผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	วิชาภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง นักสืบทองอิน	เรื่อง เรื่องสั้น ๆ บนโลกออนไลน์ 1	
จำนวน 2 ชั่วโมง	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2562

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2. ตัวชี้วัด

ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

1. อธิบายหลักการอ่านจับใจความได้
2. ตอบคำถามจากการอ่านเรื่อง ไ้ก่ตัณญู ได้

ทักษะพิสัย

จับใจความจากเรื่อง ไ้ก่ตัณญู ได้

จิตพิสัย

บอกความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญได้

4. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง โดยนักเรียนจะต้องเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ และสรุปเรื่องที่อ่านได้ เพื่อที่จะสามารถความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์

เรื่องสั้น ๆ เรื่องไ้ก่ตัณญู เป็นเรื่องของเจ้าไ้ที่มีขอตานเพราะครอบครัวยากจน เขามีความกตัญญูต่อแม่ของเขา จนกระทั่งแม่ของเขาเสียชีวิต ชาวบ้านจะช่วยบริจาคเงินให้เขา แต่เขา

กลับมีเงินจำนวนมากในการทำศพแม่เพราะเขาเก็บสะสมไว้ในบ่อน้ำมาหลายปี ข้อคิดคือความกตัญญู ทำให้พบกับความสุขความเจริญและสิ่งที่ดีในชีวิต

5. สารการเรียนรู้

ความรู้เกี่ยวกับเรื่องสั้น ๆ

1. ความหมายของเรื่องสั้น ๆ

เรื่องสั้น ๆ คือ เรื่องที่เล่าอย่างสั้น ๆ มีขนาดความยาวของเรื่องที่ไม่กำหนดตายตัว แต่ใช้คำไม่มากนัก โครงเรื่องก็ต้องไม่ซับซ้อนจนเกินไป สามารถอ่านจบได้ในเวลาอันสั้น แนวคิดของเรื่องก็มีเพียงแนวคิดเดียว

2. ลักษณะของเรื่องสั้น ๆ มีดังนี้

- 2.1 มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน
- 2.2 มีตัวละครน้อย
- 2.3 มีเฉพาะเหตุการณ์
- 2.4 มีการบรรยายความคิดของตัวละคร
- 2.5 ไม่มีบทสนทนา

ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ

1. ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ซึ่งผู้เขียนต้องการสื่อโดยในย่อหน้าหนึ่งจะมีใจความเดียว นอกจากนั้นจะเป็นผลความหรือส่วนประกอบผู้อ่านต้องพิจารณาทั้งสองประการนี้ เพื่อให้สามารถจับใจความได้รวดเร็วขึ้น

2. ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ

2.1 เป็นพื้นฐานของการอ่าน การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านที่เป็นพื้นฐาน โดยสามารถนำไปต่อยอดเป็นการวิเคราะห์และประเมินค่าได้ เพื่อให้ทราบข้อมูลเบื้องต้น ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

2.2 เป็นการรับทราบข้อมูลในระยะเวลาลั้น การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านคร่าว ๆ เพื่อค้นหาเพียงใจความสำคัญที่สุด ผู้อ่านจึงใช้เวลาในการอ่านสั้นและรับสารได้ตรงประเด็น

2.3 เป็นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การอ่านจับใจความสำคัญทำให้ทราบความคิดและความรู้ที่เขียนถ่ายทอด นำมาวิเคราะห์ ประเมินค่าสาร สามารถเลือกสรรสิ่งที่มีประโยชน์มาใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. ลักษณะของใจความสำคัญ

- 3.1 ใจความสำคัญเป็นข้อความที่ทำหน้าที่คลุมใจความของข้อความอื่น ๆ ในตอนนั้นไว้หมด ข้อความนอกนั้นเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น
- 3.2 ใจความสำคัญของข้อความหนึ่ง ๆ หรือย่อหน้าหนึ่ง ๆ ส่วนมากจะมีเพียงประการเดียว
- 3.3 ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจเป็นประโยคเดียวหรือประโยคซับซ้อน ก็ได้ แต่ในบางกรณี ใจความสำคัญไม่ปรากฏเป็นประโยคเป็นเพียงใจความที่แฝงอยู่ในข้อความตอนนั้น
- 3.4 ใจความสำคัญที่มีลักษณะเป็นประโยค ส่วนมากจะปรากฏอยู่ต้นข้อความ

4. หลักการอ่านจับใจความเรื่องสั้น ๆ

- 4.1 ชื่อเรื่อง เป็นจุดบ่งชี้หัวใจของเรื่องเป็นอันดับแรก เรื่องสั้นบางเรื่องตั้งชื่อให้เห็นแก่นเรื่องหรือใจความสำคัญได้ชัดเจน
- 4.2 แก่นเรื่อง นับเป็นจุดซ่อนเร้นที่ผู้แต่งเรื่องสั้น ๆ จะไม่บอกโดยตรง แต่ผู้อ่านสามารถค้นหาด้วยวิธีการ ต่อไปนี้
 - 4.2.1 พิจารณาจากข้อขัดแย้งของเรื่องแล้วติดตามผลของข้อขัดแย้งเหล่านั้นว่า คลี่คลายขยายตัวและสิ้นสุดลงอย่างไร
 - 4.2.2 พิจารณาจากจุดสุดยอดของเรื่อง ซึ่งมักจะอยู่ตอนท้ายๆ ใกล้เคียงเรื่องจะมองเห็นแก่นเรื่องทันที
 - 4.2.3 สรุปสาระสำคัญของเรื่องโดยการตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม
- 4.3 ภูมิหลัง การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและเหตุการณ์ในเรื่อง จะช่วยให้จับใจความได้ง่ายยิ่งขึ้น
- 4.4 น้ำเสียงหรือหางเสียง การจับน้ำเสียงหรือหางเสียงของผู้แต่งจะช่วยให้จับใจความของเรื่องได้
- 4.5 ไม่ควรอ่านแต่จะจับใจความเพียงอย่างเดียว ควรเก็บใจความประกอบของเรื่องไปพร้อม ๆ กันเพื่อจะได้รรถรส

แหล่งที่มา :

แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2558). **คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่องการสร้างเด็กไทยให้อ่าน
เก่ง อ่านเร็ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและ
มาตรฐานการศึกษา สถาบันภาษาไทย.**

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
 - 1.1 ทักษะกระบวนการอ่าน
2. ความสามารถในการคิด

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

การนำเสนอใบงานจับใจความตามเรื่องสั้น ๆ

9. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. อธิบายหลักการอ่านจับใจความได้	สังเกตการตอบคำถาม	คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง	เกณฑ์การประเมินแบบรูบรีคส์โดยอยู่ในเกณฑ์ระดับ 3 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
2. ตอบคำถามจากการอ่านเรื่อง ใ้แก้ปัญหุได้	สังเกตการตอบคำถาม, นำเสนองาน	คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง, แบบประเมินการนำเสนองาน	เกณฑ์การประเมินแบบรูบรีคส์โดยอยู่ในเกณฑ์ระดับ 3 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์
3. จับใจความจากเรื่อง ใ้แก้ปัญหุได้	ประเมินใบงานการสรุปใจความตามเรื่องสั้น ๆ	แบบประเมินใบงานการสรุปใจความตามเรื่องสั้น ๆ	เกณฑ์การประเมินแบบรูบรีคส์โดยได้คะแนน 12 คะแนนขึ้นไป หรือคิดเป็นร้อยละ 80 จึงจะผ่านเกณฑ์
4. บอกข้อคิดจากการอ่านเรื่อง ใ้แก้ปัญหุได้	นำเสนองาน	แบบประเมินการนำเสนองาน	เกณฑ์การประเมินแบบรูบรีคส์โดยอยู่ในเกณฑ์ระดับ 3 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการนำเสนองาน

ชื่อกลุ่ม

ข้อ	หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		4	3	2	1
1	การนำเสนอได้ตรงตามเรื่องที่กำหนด				
2	นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความได้				
3	นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่าน				
4	นักเรียนตอบคำถามของครูและเพื่อนได้				

เกณฑ์การประเมินการนำเสนองาน

ข้อ	หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		4	3	2	1
1	การนำเสนอได้ตรงตามเรื่องที่กำหนด	นำเสนอได้ตรงตามเรื่องที่กำหนด และเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องชัดเจน	นำเสนอได้ตรงตามเรื่องที่กำหนด แต่เรียงลำดับเหตุการณ์สับสน 1 เหตุการณ์	นำเสนอได้ตรงตามเรื่องที่กำหนด แต่เรียงลำดับเหตุการณ์สับสน 2 เหตุการณ์	นำเสนอไม่ตรงตามเรื่องที่กำหนด และเรียงลำดับเหตุการณ์สับสนมากกว่า 2 เหตุการณ์ขึ้นไป
2	นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความได้	บอกหลักการอ่านจับใจความได้ถูกต้องชัดเจนทุกข้อ	บอกหลักการอ่านจับใจความผิด 1 ข้อ	บอกหลักการอ่านจับใจความผิด 2 ข้อ	บอกหลักการอ่านจับใจความไม่ได้

ข้อ	หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		4	3	2	1
3	นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่าน	บอกข้อคิดได้ตรงกับเรื่องและยกตัวอย่างประกอบ	บอกข้อคิดได้ตรงกับเรื่อง แต่ไม่ยกตัวอย่างประกอบ	บอกข้อคิดไม่ตรงกับเรื่อง แต่ยกตัวอย่างประกอบ	บอกข้อคิดไม่ตรงกับเรื่อง และไม่ยกตัวอย่างประกอบ
4	นักเรียนตอบคำถามของครูและเพื่อนได้	ตอบคำถามได้ทุกข้อ	ตอบคำถามผิด 1 – 2 ข้อ	ตอบคำถามผิด 3 – 4 ข้อ	ตอบคำถามผิดตั้งแต่ 5 ข้อขึ้นไป

แบบประเมินใบงานการสรุปใจความตามเรื่องสั้น ๆ

คำชี้แจง: ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ แสดงความสามารถในการสรุปใจความของนักเรียนตามประเด็นดังต่อไปนี้

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	เกณฑ์การให้คะแนน			
		4	3	2	1
1					
2					
3					
4					

เกณฑ์การประเมินใบงานการสรุปใจความตามเรื่องสั้น ๆ

ข้อ	หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		4	3	2	1
1	การสรุปใจความสำคัญ	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ ใจความสมบูรณ์ด้วยสำนวน ภาษาของตนเอง และลำดับเนื้อความต่อเนื่อง	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ใจความ สมบูรณ์ด้วย สำนวนภาษาของตนเอง แต่ลำดับ เนื้อความไม่ต่อเนื่อง สลับกัน	เขียนเนื้อหาสำคัญได้ใจความ ไม่สมบูรณ์ ใช้ สำนวนภาษาของตนเอง และ ลำดับเนื้อความต่อเนื่อง	เขียนเนื้อหาสำคัญ ได้ใจความไม่ สมบูรณ์ ใช้สำนวน ภาษาตามเรื่องที่ อ่าน ลำดับ เนื้อความสลับกัน
2	เขียนประโยคได้ ถูกต้อง	เขียนประโยค ถูกต้องตามหลัก ไวยากรณ์ทุก ประโยค หรือผิด หลักไวยากรณ์ เพียง 1 - 2 ประโยค	เขียนประโยคผิด หลักไวยากรณ์ 3 - 4 ประโยค	เขียนประโยคผิด หลักไวยากรณ์ 5 - 6 ประโยค	เขียนประโยคผิด หลักไวยากรณ์ มากกว่า 6 ประโยคขึ้นไป
3	การใช้ภาษาเขียน	ไม่ใช้ภาษาพูด ใช้ถ้อยคำ ถูกต้อง ไม่มี การยกตัวอย่าง หรือระบุ ข้อความที่เป็น รายละเอียด ใช้คำเชื่อม เหมาะสม	ไม่ใช้ภาษาพูด ใช้ถ้อยคำถูกต้อง แต่มีการยก ตัวอย่างหรือระบุ ข้อความที่เป็น รายละเอียด ใช้คำเชื่อม เหมาะสม	ไม่ใช้ภาษาพูด ใช้ถ้อยคำถูกต้อง แต่มีการยก ตัวอย่างหรือระบุ ข้อความที่เป็น รายละเอียด และใช้คำเชื่อม ไม่เหมาะสม	ใช้ภาษาพูด ใช้ถ้อยคำถูกต้อง แต่มีการยก ตัวอย่างหรือระบุ ข้อความที่เป็น รายละเอียด และใช้คำเชื่อม ไม่เหมาะสม
4	การสะกดคำ	-	เขียน สะ ก ด คำ ถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกตคำผิด ไม่เกิน 3 แห่ง	เขียนสะกตคำผิด ตั้งแต่ 3 แห่งขึ้นไป

10. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้

1. ครูติดแถบข้อความ 4 ข้อความ บนกระดานดำทางด้านซ้ายมือของกระดาน โดยไม่เรียงลำดับ ดังนี้

หัวข้อการเรียนรู้ :

ข้อสังเกต

ชายทั้งสองคนดำนํ้าสามครั้ง ผมก็ยาวมากขึ้น
จึงตัดสินใจดำลงไปอีกเป็นครั้งที่ 4

อาจารย์ให้ท่องคาถาและดำนํ้า
ที่สระในวัดสามครั้ง

ชายหัวล้านทั้งสองคนกลับมีหัวล้านเลี่ยนตามเดิม
อาจารย์บอกว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะทำนอกคำสั่ง จึง
โกรธ และเอาตะบันตำหมากปาใส่ทั้งสองคนไป

ชายหัวล้านสองคนต้องการมีผมดกดำจึง
เดินทางไปให้อาจารย์ผู้มีคาถาวิเศษช่วย

2. ครูให้นักเรียนสังเกตแถบข้อความที่ติดบนกระดานดำ แล้วอ่านออกเสียงพร้อมกัน จากนั้นนักเรียนช่วยกันตอบว่าแถบข้อความดังกล่าวเกี่ยวกับเรื่องใด เพื่อให้นักเรียนค้นพบหัวข้อในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และรู้จักตั้งข้อสังเกตในการหาคำตอบ

3. ครูให้นักเรียนอาสาสมัครออกไปเรียงลำดับแถบข้อความใหม่บนกระดานดำ

4. ครูสุ่มนักเรียน 1 คน เป็นผู้แทนออกมาจับใจความสำคัญของเรื่อง พร้อมทั้งเขียนหัวข้อการเรียนรู้บนกระดานดำหลังจากฟังที่เพื่อน ๆ ร่วมแสดงความคิดเห็น

5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันตั้งประเด็นคำถามที่อยากรู้เกี่ยวกับหัวข้อการเรียนรู้ที่จะเรียนในวันนี้

ขั้นที่ 2 สร้างความคิดของตัวเอง

6. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความจากแถบข้อความที่อ่าน โดยใช้คำถามช่วยตรวจสอบความเข้าใจ ดังนี้

6.1 นักเรียนคิดว่าเพื่อนที่ออกมาเล่าสรุปใจความสำคัญของเรื่อง และตอบคำถาม จากแถบประโยคที่อ่านข้างต้นได้ เพราะเหตุใด นักเรียนมีทักษะใด

(แนวคำตอบ: เพราะเพื่อนเข้าใจเรื่องราว และมีทักษะการอ่านจับใจความ)

6.2 เพราะเหตุใดจึงต้องฝึกการอ่านจับใจความ

(แนวคำตอบ: เพราะช่วยให้เราจดจำเรื่องได้ และเข้าใจเรื่องได้อย่างชัดเจน)

6.3 การอ่านจับใจความต้องเริ่มจากขั้นตอนใดเป็นลำดับแรก

(แนวคำตอบ: เริ่มจากการอ่านเรื่องอย่างละเอียดก่อน)

6.4 การอ่านจับใจความมีหลักการอะไรบ้าง

(แนวคำตอบ: เริ่มจากอ่านเรื่องแล้วตั้งคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำความเข้าใจเนื้อหา จากนั้นเขียนร่างสรุปใจความสำคัญเป็นตอน ๆ ไว้ แล้วจึงนำมาเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง)

6.5 ขั้นตอนใดยากที่สุดในการอ่านจับใจความ

(แนวคำตอบ: นักเรียนตอบได้อย่างอิสระ)

6.6 นักเรียนจะมีวิธีการฝึกการอ่านจับใจความได้อย่างไรบ้าง

(แนวคำตอบ: ฝึกอ่านเรื่องและทำแบบฝึกหัดเยอะ ๆ)

6.7 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความมีอะไรบ้าง

(แนวคำตอบ: ช่วยให้เราสามารถเก็บสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว

นำความรู้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้)

7. ครูสุ่มนักเรียน 1 คน อธิบายหลักการอ่านจับใจความตามความเข้าใจของตนเอง

8. ครูแจกเรื่องสั้นเรื่อง ไ้ก่ต้ญญู ให้นักเรียนอ่านเป็นรายบุคคล และให้นักเรียนสำรวจ ตัวละคร และเหตุการณ์ในเรื่อง

9. ครูแจกการ์ดคำถามให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ซึ่งกระดาษแต่ละแผ่นจะมีสีที่แตกต่างกัน 5 สี โดยการ์ด 1 แผ่นจะมี 3 คำถาม ดังนี้

ตัวละคร	
ฉาก	
เหตุการณ์	

10. นักเรียนทุกคนตอบคำถามตามความคิดของตัวเองจากที่ได้อ่านเรื่องสั้น ๆ เรื่อง ไ้ก่ต้ญญู โดยจับเวลา 5 นาที เพื่อให้นักเรียนสร้างความคิดของตนเอง

ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน

11. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนที่นั่งด้านข้าง จากนั้นครูแจกการ์ดคำถามให้นักเรียนตอบคำถาม ซึ่งในการตอบข้อนี้ นักเรียนจะต้องปรึกษาร่วมกับเพื่อน โดยจับเวลา 7 นาที โดยการ์ดคำถามมีลักษณะดังนี้

ผลสรุป	
ข้อคิด	
ผู้แต่งมีจุดประสงค์อย่างไร	

12. ครูสุ่มนักเรียน 2 - 3 คู่ เพื่อนำเสนอคำตอบที่ตนเองเขียนให้เพื่อน ๆ ฟังและเขียนนำเสนอเพื่อนบนกระดาน จากนั้นให้พิจารณาว่าสิ่งที่เพื่อนเขียนนั้นมีสิ่งใดที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน แล้วอภิปรายสรุปผลร่วมกัน

หัวข้อการเรียนรู้ : การอ่านจับใจความ

สรุปความคิดเป็นคู่

13. ครูและนักเรียนร่วมกันเล่าเรื่องที่ได้จากการอ่านเรื่องสั้น ๆ เรื่อง ไบ๊กตัณณู ตามหัวข้อในการ์ดคำถาม แล้วบันทึกหลักการอ่านจับใจความบนกระดานด้านล่างในสมุด ดังนี้

วันที่เดือน.....พ.ศ....

หัวข้อการเรียนรู้

1.....

2.....

3.....

4.....

14. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในชั่วโมงนี้ และชี้แจงเกี่ยวกับการจับเวลาในการทำกิจกรรม เพื่อสร้างระเบียบวินัยให้กับนักเรียน จากนั้นนัดหมายการเรียนรู้ในครั้งต่อไปว่าให้เตรียมสีและกาวสองหน้ามาด้วยเพื่อทำกิจกรรมต่อในชั่วโมงหน้า

คาบที่ 2

ขั้นที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน (ต่อ)

15. ครูตีตรูรูปขอทานบนกระดานดำด้านซ้ายมือ แล้วใช้คำถามพัฒนาทักษะการคิดที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องทีอ่านว่าดังนี้

1. นักเรียนเคยพบเห็นขอทานหรือไม่
(แนวคำตอบ: นักเรียนตอบได้อย่างอิสระ เช่น เคยพบเห็น)
2. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับบุคคลเหล่านี้
(แนวคำตอบ: นักเรียนตอบได้อย่างอิสระ เช่น รู้สึกสงสาร เห็นใจ)
3. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการอาชีพขอทานที่พบในปัจจุบัน
(แนวคำตอบ: นักเรียนตอบได้อย่างอิสระ เช่น ปัจจุบันมีคนขอทานจำนวนมาก ควรให้เขาหาอาชีพอื่น ๆ ทำ เช่นรับจ้าง จะทำให้มีรายได้มากกว่านี้ เป็นต้น)

16. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเขียนสรุปคำตอบของเพื่อน ๆ ที่ตอบมาทั้งหมดบนกระดานดำ

17. ครูและนักเรียนอ่านบททวนเรื่องสั้น ๆ เรื่อง ไ้ก่ต้ญญ อีกครั้งหนึ่ง

18. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามกระดาษสีการ์ดคำถามที่ได้รับไปตั้งแต่ชั่วโมงที่แล้วโดยนักเรียนจับกลุ่มโดยจะได้ทั้งหมด 5 กลุ่ม

19. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามกระบวนการประชาธิปไตย

20. ครูแจกแผ่นงานพีเจอร์บอร์ดและกระดาษเอสี่ให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น จากนั้นชี้แจงคำสั่งดังนี้

คำสั่ง ให้นักเรียนนำการ์ดคำถามที่ตอบคำถามเสร็จเรียบร้อยแล้วของทุกคนในกลุ่มติดลงในแผ่นงานพีเจอร์บอร์ด เพื่อให้นักเรียนได้เห็นคำตอบที่มาจากความคิดเห็นของเพื่อน และสังเกตข้อแตกต่าง

การ์ดคำถาม

ตัวละคร	
ฉาก	
เหตุการณ์	
ผลสรุป	
ข้อคิด	
ผู้แต่งมีจุดประสงค์อย่างไร	

21. ครูกำหนดเวลาให้นักเรียน 3 นาที ในการสนทนาซักถามคำตอบของเพื่อน เพื่อให้ นักเรียนได้พิจารณาเปรียบเทียบความคิดของตนเองกับความคิดของเพื่อนที่แตกต่างออกไปนั้น จะช่วยทำให้เกิดการคิดที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยใช้คำถามพัฒนาทักษะการคิด ดังนี้

1. นักเรียนคนใดคิดเหมือนกันบ้างในกลุ่มของตนเอง
2. นักเรียนคนใดคิดแตกต่างจากเพื่อน ๆ ในกลุ่ม
3. นักเรียนจะสรุปเรื่องสั้น ๆ เรื่อง ไบ๊กัตถุญญ เรื่องนี้อย่างไร

22. นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องสั้น ๆ เรื่อง ไบ๊กัตถุญญ ใส่ใบงานที่ครูแจกให้ แล้วแปะใส่ด้านหลังพีเจอร์บอร์ด เพื่อจะได้นำไปเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้

23. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งให้เพื่อนร่วมชั้น ช่วยกันแสดงความคิดเห็น

24. ผู้แทนนักเรียนสรุปเนื้อเรื่องจากที่เพื่อน ๆ ทุกกลุ่มออกมานำเสนอ โดยติดพีเจอร์บอร์ด บนกระดานดำ และเฉลยใบงาน

สรุปใจความของกลุ่ม

ความคิดเห็นนักเรียน

.....

ข้อคิดของเรื่อง

.....

25. ครูและนักเรียนอภิปรายให้เห็นความสัมพันธ์ของของเนื้อเรื่องที่เชื่อมโยงกับการนำมาใช้ ในชีวิตประจำวัน จากนั้นสุ่มนักเรียน 1 – 2 คน บอกข้อคิดของเรื่องที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

11. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. แถบข้อความ 4 ข้อความ
2. เรื่องสั้น เรื่อง ไ้ก่ตัณญ
3. การ์ดคำถาม
4. แผ่นงานพีเจอร์บอร์ด
5. ใบงานสรุปใจความตามเรื่องสั้น ๆ

12. เอกสารประกอบการเรียนรู้

- 13.1 เรื่องสั้น ๆ เรื่อง ไ้ก่ตัณญ
- 13.2 ใบงานสรุปใจความตามเรื่องสั้น ๆ

เรื่อง ไ้ก่ตัณญ

เจ้าไ้เป็นลูกกัตัณญ เขามีมารดาที่ชรามากแล้ว ไม่ว่ามารดาจะหิวหรือหนาว เจ้าไ้มักจะรู้ก่อนเสมอ โดยไม่ต้องรอให้มารดาบอก ครอบครัวเจ้าไ้ยากจนไม่มีอะไรจะกิน จึงต้องไปขออาหารที่คนเขากินเหลือมาเลี้ยงดูมารดา เมื่อได้อาหารมา เขาจะต้องเอาไปวางต่อหน้ามารดา รอจนกว่ามารดากินอิ่มแล้วตนถึงจะกิน หากมารดา ยังไม่ได้กิน เขาไม่เคยที่จะกินก่อนเวลาที่มารดาอารมณ์ไม่ดี เขาจะแสดงเป็นตัวตลกเต้นระบำเหมือนเด็ก ๆ เพื่อให้มารดาขำขันคลายอารมณ์ มารดาเขามีลูกเพียงคนเดียวคือเจ้าไ้แรก ๆ เมื่อนางรู้ว่าลูกชายเป็นไ้ก็รู้สึกเสียใจ ต่อมาก็ทำใจได้ ครั้นเวลาผ่านไปนานเข้านางกลับรู้สึกว่าการมีลูกเป็นไ้แต่กัตัณญยังดีกว่าลูกคนอื่นที่ไม่ไ้เสียอีก ต่อมามารดาเจ้าไ้ได้เสียชีวิตลง ขณะที่คนในหมู่บ้านกำลังปรึกษาถึงเรื่องการบริจาคเงินช่วยงานศพ เจ้าไ้ก็โผล่เข้ามาแล้ว จูงมือพวกเขาบ้านไปที่ข้างบ่อน้ำแห่งหนึ่ง แล้วชี้มือชี้ไม้ลงไปบ่อ ทีแรกทุกคนไม่เข้าใจความหมาย ครั้นเมื่อไ้ได้เชือกลงไปดูก็ได้พบเงินเหรียญจำนวนมากมายซึ่งเพียงพอแก่การซื้อโลงและค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพมารดา ก็ไม่ทราบว่าเป็นเงินเหล่านี้ได้มาจากไหน บางคนว่าทุกวันเมื่อเจ้าไ้กลับจากการขอทาน เขาจะต้องโยนสตางค์หนึ่งอันลงไปบ่อ สะสมเป็นเวลาหลายปี จึงมีเงินมากมายเช่นนี้ หลังจากงานศพของมารดาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่มีผู้ใดพบเห็นเจ้าไ้ไปอีกเลย

แหล่งที่มา :

สังคมธรรมะออนไลน์. (2562). ไ้ก่ตัณญ. เข้าถึงเมื่อ 13 ธันวาคม. เข้าถึงได้จาก

<http://book.mindcyber.com/content-1280.html>

ใบงานสรุปใจความตามเรื่องสั้น ๆ

ชื่อกลุ่ม

13. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ข้อดี

.....

.....

.....

.....

ข้อจำกัด

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหาและการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวเพ็ญศิริ ช่อสัตย์)

ตารางที่ 19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

แผน การจัด การ เรียนรู้ที่	ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	มาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2	จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3	สาระสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	4	สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	5	การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	6	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	7	สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.00				
2	1	มาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2	จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3	สาระสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	4	สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	5	การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	6	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	7	สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.00				
3	1	มาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2	จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3	สาระสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	4	สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	5	การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	6	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	7	สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.00				

ตารางที่ 19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดยะลา (ต่อ)

แผน การจัด การ เรียนรู้ที่	ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4	1	มาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2	จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3	สาระสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	4	สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	5	การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	6	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	7	สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.00				
5	1	มาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2	จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3	สาระสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	4	สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	5	การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	6	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	7	สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.00				
6	1	มาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2	จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3	สาระสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	4	สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	5	การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	6	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	7	สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.00				

ตารางที่ 19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แผนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ (ต่อ)

แผน การจัด การ เรียนรู้ที่	ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
7	1	มาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2	จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3	สาระสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	4	สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	5	การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	6	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	7	สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.00				ใช้ได้
8	1	มาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	2	จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	3	สาระสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	4	สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	5	การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	6	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	7	สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ค่าเฉลี่ยรวม			1.00				ใช้ได้

ตารางที่ 20 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

ข้อที่	รายการที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	นักเรียนเลือกบทอ่านเพื่อการสืบค้น ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	นักเรียนเข้าใจบทอ่านจากสื่อประเภท ต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	นักเรียนแสวงหาข้อมูลข่าวสารได้จาก สื่อหลายประเภทโดยไม่จำกัดอยู่กับสื่อ ประเภทใดประเภทหนึ่ง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	นักเรียนสามารถเลือกบทอ่านได้ตรง ตามความต้องการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ หรือสัญลักษณ์ของบทอ่านที่ปรากฏ บนสื่อได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	นักเรียนแยกแยะข้อเท็จจริงออกจาก ข้อคิดเห็นได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	นักเรียนแยกแยะข้อดี ข้อเสีย ของบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของ บทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	นักเรียนบอก หรืออธิบายเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์ แฝงของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	นักเรียนสามารถให้เหตุผล การวิเคราะห์บทอ่านได้อย่าง สมเหตุสมผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 20 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ (ต่อ)

ข้อที่	รายการที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
11	นักเรียนสามารถตัดสินใจเชื่อหรือไม่ เชื่อข้อมูลข่าวสารที่อ่านได้อย่างมี วิจารณญาณ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	นักเรียนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสาร จากบทอ่านที่นำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	นักเรียนพิจารณาความถูกต้องของ บทอ่านที่แฝงมากับสื่อต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	นักเรียนตัดสินคุณค่าของบทอ่านจาก สื่อต่าง ๆ โดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักประชาธิปไตยได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	นักเรียนสามารถพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมของบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมอย่าง มีคุณธรรมจริยธรรม และหลัก ประชาธิปไตยได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	นักเรียนสามารถออกแบบสื่อใน ลักษณะต่าง ๆ เพื่อนำเสนอความรู้ และความคิดเห็นของตน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	นักเรียนนำเสนอบทอ่านที่น่าสนใจและ เป็นประโยชน์ โดยอยู่บนพื้นฐาน จริยธรรมของตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 20 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ (ต่อ)

ข้อที่	รายการที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
18	นักเรียนผลิตชิ้นงานโดยผ่านกระบวนการวางแผน ค้นคว้าข้อมูล และนำเสนอผ่านสื่อได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	นักเรียนสามารถเผยแพร่บทอ่านที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	นักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อบทอ่านได้อย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านที่ปรากฏบนสื่อในลักษณะต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนเพื่อสร้างสื่อในการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านผ่านการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24	นักเรียนเคารพในสิทธิ เสรีภาพในการนำเสนอความคิดเห็นต่อบทอ่านของผู้อื่นผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 20 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ (ต่อ)

ข้อที่	รายการที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
25	นักเรียนเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามี ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น งานเขียนที่นำเสนอผ่านสื่อของตน อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ค่าเฉลี่ยรวม		1.00					ใช้ได้

ตารางที่ 21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน($\sum R$)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22*	0	+1	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
23	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหาของ
แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน(ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
24	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
28	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
39	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
40	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 22

ตารางที่ 22 แสดงผลค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทดลองใช้
(Try Out)

ข้อ	ค่า ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	การแปล ความหมาย	ข้อ	ค่า ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	การแปล ความหมาย
1	0.71	0.29	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	21	0.42	0.58	ยากพอเหมาะ จำแนกดีมาก
2	0.71	0.29	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	22	0.61	0.39	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
3*	0.81	0.19	ง่ายมาก จำแนก ไม่ค่อยได้	23	0.68	0.32	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
4	0.58	0.42	ยาก พอเหมาะ จำแนกดีมาก	24	0.55	0.45	ยากพอเหมาะ จำแนกดีมาก
5	0.39	0.61	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	25	0.45	0.55	ยากพอเหมาะ จำแนกดีมาก
6*	0.90	0.10	ง่ายมาก จำแนก ไม่ค่อยได้	26	0.32	0.68	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
7	0.61	0.39	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี	27	0.35	0.65	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
8*	0.90	0.10	ง่ายมาก จำแนก ไม่ค่อยได้	28	0.65	0.35	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
9	0.29	0.71	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	29	0.35	0.65	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก

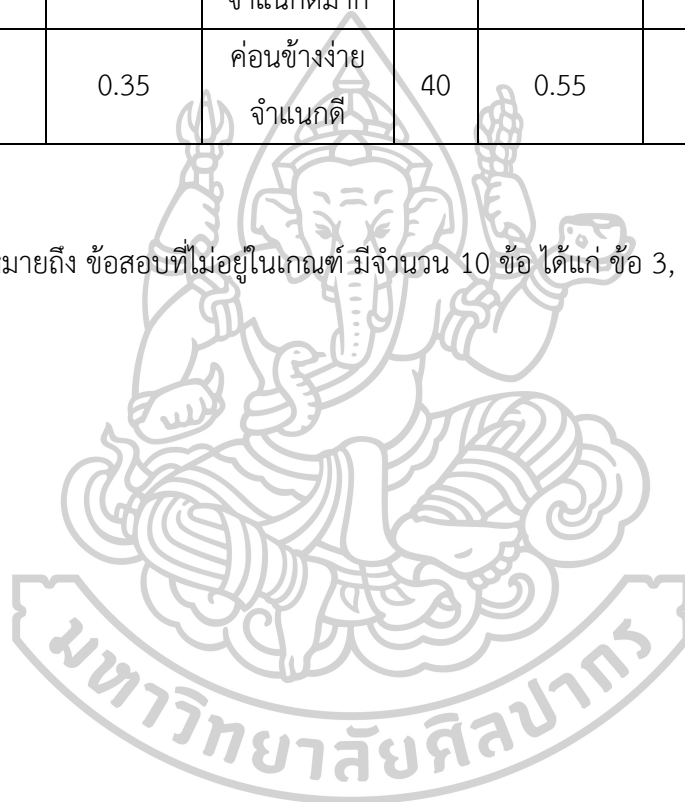
ตารางที่ 22 แสดงผลค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทดลองใช้
(Try Out) (ต่อ)

ข้อ	ค่า ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	การแปล ความหมาย	ข้อ	ค่า ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	การแปล ความหมาย
10	0.77	0.23	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	30	0.39	0.61	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
11	0.71	0.29	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	31*	0.10	0.90	ยากมาก จำแนกดีมาก
12*	0.71	0.19	ค่อนข้างง่าย	32	0.26	0.74	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
13	0.23	0.77	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	33	0.45	0.55	ยากพอเหมาะ จำแนกดีมาก
14*	0.10	0.93	ยากมาก จำแนกดีมาก	34	0.58	0.42	ยากพอเหมาะ จำแนกดีมาก
15	0.55	0.45	ยาก พอเหมาะ จำแนกดีมาก	35	0.23	0.77	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
16	0.74	0.26	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	36*	0.13	0.87	ยากมาก จำแนกดีมาก
17	0.55	0.45	ยาก พอเหมาะ จำแนกดีมาก	37*	0.19	0.81	ยากมาก จำแนกดีมาก
18	0.45	0.55	ยาก พอเหมาะ จำแนกดีมาก	38	0.58	0.42	ยากพอเหมาะ จำแนกดีมาก

ตารางที่ 22 แสดงผลค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทดลองใช้ (Try Out) (ต่อ)

ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย
19	0.48	0.52	ยากพอเหมาะ จำแนกดีมาก	39*	0.13	0.87	ยากมาก จำแนกดีมาก
20	0.64	0.35	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี	40	0.55	0.45	ยากพอเหมาะ จำแนกดีมาก

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ มีจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3, 6, 8, 12, 14, 22, 31, 36, 37, 39

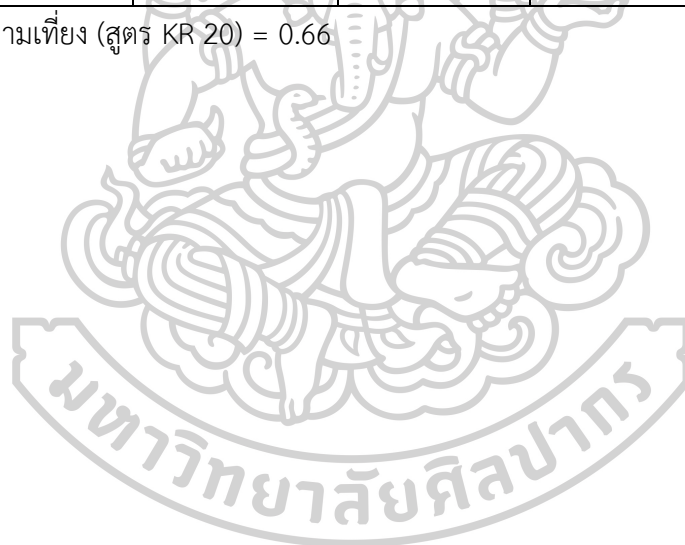
ตารางที่ 23 คุณภาพของของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียน
และหลังเรียน

ข้อ	ระดับ ความสามารถ ในการอ่าน จับใจความ	ค่า ความยากง่าย (p)	ค่า อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	
1	ข้อเท็จจริง	0.71	0.29	ค่อนข้างง่าย	จำแนกพอใช้
2	ข้อเท็จจริง	0.71	0.29	ค่อนข้างง่าย	จำแนกพอใช้
3	ข้อเท็จจริง	0.58	0.42	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
4	ข้อเท็จจริง	0.39	0.61	ค่อนข้างยาก	จำแนกดีมาก
5	ตีความ	0.61	0.39	ค่อนข้างง่าย	จำแนกดี
6	การนำไปใช้	0.29	0.71	ค่อนข้างยาก	จำแนกดีมาก
7	ตีความ	0.77	0.23	ค่อนข้างง่าย	จำแนกพอใช้
8	ข้อเท็จจริง	0.71	0.29	ค่อนข้างง่าย	จำแนกพอใช้
9	การนำไปใช้	0.23	0.77	ค่อนข้างยาก	จำแนกดีมาก
10	ตีความ	0.55	0.45	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
11	ข้อเท็จจริง	0.74	0.26	ค่อนข้างง่าย	จำแนกพอใช้
12	ตีความ	0.55	0.45	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
13	ข้อเท็จจริง	0.45	0.55	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
14	ตีความ	0.48	0.52	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
15	ตีความ	0.64	0.35	ค่อนข้างง่าย	จำแนกดี
16	การนำไปใช้	0.42	0.58	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
17	ตีความ	0.68	0.32	ค่อนข้างง่าย	จำแนกดี
18	ข้อเท็จจริง	0.55	0.45	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
19	การนำไปใช้	0.45	0.55	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
20	การนำไปใช้	0.32	0.68	ค่อนข้างยาก	จำแนกดีมาก
21	ตีความ	0.35	0.65	ค่อนข้างยาก	จำแนกดีมาก
22	ตีความ	0.65	0.35	ค่อนข้างง่าย	จำแนกดี
23	การนำไปใช้	0.35	0.65	ค่อนข้างยาก	จำแนกดีมาก
24	การนำไปใช้	0.39	0.61	ค่อนข้างยาก	จำแนกดีมาก

ตารางที่ 23 คุณภาพของของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียน
และหลังเรียน (ต่อ)

ข้อ	ระดับ ความสามารถ ในการอ่าน จับใจความ	ค่า ความยากง่าย (p)	ค่า อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	
25	ข้อเท็จจริง	0.26	0.74	ค่อนข้างยาก	จำแนกดีมาก
26	การนำไปใช้	0.45	0.55	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
27	การนำไปใช้	0.58	0.42	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
28	ข้อเท็จจริง	0.23	0.78	ค่อนข้างยาก	จำแนกดีมาก
29	การนำไปใช้	0.58	0.42	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก
30	ตีความ	0.55	0.45	ยากพอเหมาะ	จำแนกดีมาก

ค่าความเที่ยง (สูตร KR 20) = 0.66

ตารางที่ 24 ผลการเรียนรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

คนที่	ทดสอบก่อนเรียน (30 คะแนน)	ทดสอบหลังเรียน (30 คะแนน)	คนที่	ทดสอบก่อนเรียน (30 คะแนน)	ทดสอบหลังเรียน (30 คะแนน)
1	15	17	16	12	18
2	21	22	17	24	26
3	20	24	18	20	21
4	20	20	19	14	16
5	24	20	20	10	12
6	15	18	21	15	17
7	22	23	22	13	26
8	12	15	23	18	16
9	21	23	24	18	23
10	21	22	25	18	23
11	22	22	26	19	20
12	18	20	27	16	19
13	14	14	28	14	16
14	11	13	29	20	21
15	22	22	30	23	25

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

Paired Samples Statistics					
		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Pretest	17.73	30	4.051	.740
	Posttest	19.80	30	3.782	.690

Paired Samples Correlations					
		N	Correlation	Sig.	
Pair 1	Pretest & Posttest	30	.737	.000	

Paired Samples Test					
		Paired Differences			
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference
					Lower
Pair 1	Pretest - Posttest	-2.067	2.852	.521	-3.132

Paired Samples Test					
		Paired Differences	t	df	Sig. (2-tailed)
		95% Confidence Interval of the Difference			
		Upper			
Pair 1	Pretest - Posttest	-1.002	-3.969	29	.000

2. ผลการศึกษาการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

Paired Samples Statistics					
		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	pre	74.57	30	10.766	1.966
	post	79.83	30	6.086	1.111

Paired Samples Correlations				
		N	Correlation	Sig.
Pair 1	pre & post	30	.041	.830

Paired Samples Test						
		Paired Differences				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Pair 1	pre - post	-5.267	12.148	2.218	-9.803	-.730

Paired Samples Test				
		t	df	Sig. (2-tailed)
Pair 1	pre - post	-2.375	29	.024

3. ผลการคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบวัดความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach alpha coefficient)

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Item1	70.77	109.220	.287	.783	.838
Item2	70.73	99.651	.696	.779	.820
Item3	70.67	106.644	.357	.585	.835
Item4	71.10	109.128	.231	.804	.841
Item5	70.97	103.826	.453	.591	.831
Item6	70.80	104.028	.457	.792	.831
Item7	71.20	111.614	.213	.648	.840

Item8	71.13	105.637	.414	.769	.833
Item9	70.60	101.903	.525	.725	.827
Item10	71.03	103.826	.499	.769	.829
Item11	70.70	107.114	.358	.676	.835
Item12	70.83	109.523	.329	.568	.836
Item13	70.60	110.800	.206	.608	.841
Item14	70.83	104.006	.402	.861	.834
Item15	71.33	102.230	.479	.802	.829
Item16	70.97	104.033	.458	.753	.831
Item17	70.63	108.930	.309	.688	.837
Item18	70.53	107.085	.436	.692	.832
Item19	70.53	102.051	.503	.834	.828
Item20	70.80	98.579	.635	.779	.821

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
74.57	115.909	10.766	20

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.840	.835	20

4. ผลการคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน
จับใจความโดยใช้สูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 1	16.97	15.482	.219	.653
ข้อที่ 2	16.83	16.006	.127	.660
ข้อที่ 3	17.03	16.240	-.013	.673
ข้อที่ 4	17.07	14.409	.486	.628
ข้อที่ 5	17.00	16.345	-.038	.675
ข้อที่ 6	17.37	15.068	.289	.647
ข้อที่ 7	16.93	16.823	-.174	.683
ข้อที่ 8	16.77	16.323	.036	.664
ข้อที่ 9	17.50	15.638	.172	.657
ข้อที่ 10	17.30	16.148	.002	.674
ข้อที่ 11	16.90	16.783	-.167	.681
ข้อที่ 12	17.20	15.269	.223	.653
ข้อที่ 13	17.43	16.668	-.125	.683
ข้อที่ 14	17.27	14.616	.396	.636
ข้อที่ 15	16.97	15.895	.096	.663
ข้อที่ 16	17.03	15.620	.155	.659
ข้อที่ 17	16.93	14.892	.430	.637
ข้อที่ 18	16.87	15.292	.369	.644
ข้อที่ 19	16.97	14.723	.455	.634
ข้อที่ 20	17.60	16.179	.040	.666
ข้อที่ 21	17.33	15.057	.285	.647
ข้อที่ 22	17.20	14.717	.368	.639
ข้อที่ 23	17.13	14.878	.334	.642
ข้อที่ 24	17.03	16.033	.042	.669
ข้อที่ 25	17.50	14.879	.405	.638

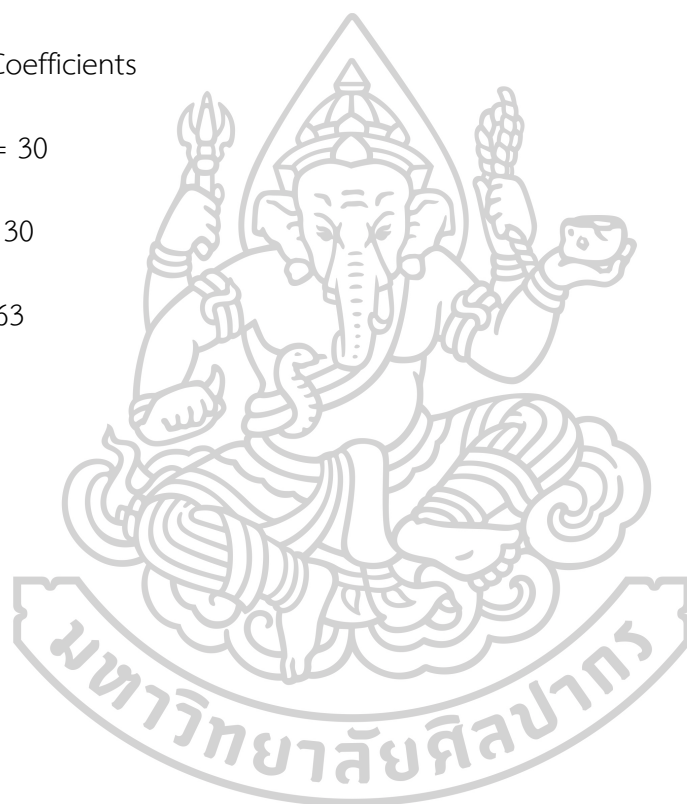
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 26	17.23	13.909	.591	.616
ข้อที่ 27	17.13	13.706	.665	.609
ข้อที่ 28	17.60	17.214	-.322	.688
ข้อที่ 29	16.97	15.482	.219	.653
ข้อที่ 30	17.20	15.062	.277	.648

Reliability Coefficients

N of Cases = 30

N of Item = 30

Alpha = 0.663

ภาคผนวก ฉ

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

รหัสโครงการ: REC 63.0108-003-0119

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย): การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะคิตะ

ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ): THE DEVELOPMENT OF THE READING COMPREHENSION ABILITY AND MEDIA
LITERACY SKILLS OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS BY APPLYING THE
TEACHING METHOD OF AKITA PREFECTURE

ผู้วิจัยหลัก: นางสาวเพ็ญศิริ ชี้อัสต์ย์

สังกัด: คณะศึกษาศาสตร์

เอกสารที่รับรอง:

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เวอร์ชัน 01 ฉบับลงวันที่ 8 มกราคม 2563
2. แบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (ฉบับภาษาไทย)
เวอร์ชัน 01 ฉบับลงวันที่ 8 มกราคม 2563

ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยยึดหลักเกณฑ์
ตามคำประกาศ เฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) และมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย
ข้อบังคับ และข้อกำหนดภายในประเทศ

(ศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ศรีอมรศักดิ์)
ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

หมายเลขใบรับรอง COE 63.0128-008

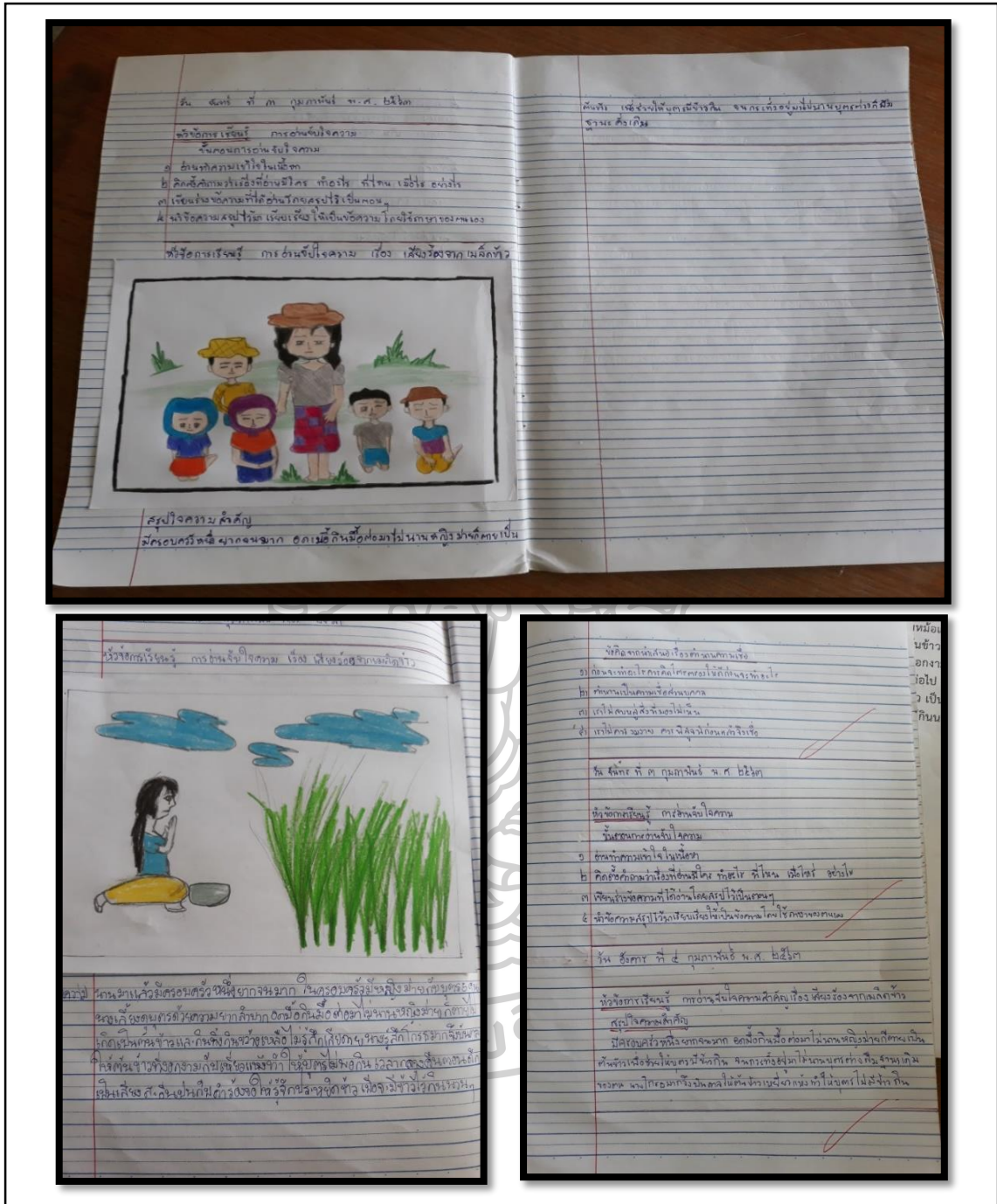
วันที่รับรอง: 28 มกราคม พ.ศ.2563

สำนักงานบริหารการวิจัย นวัตกรรมและการสร้างสรรค์

6 ถนนราชมรรคาใน ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000

โทร 0-3425-5808 โทรสาร (Fax) : 0-3425-5808

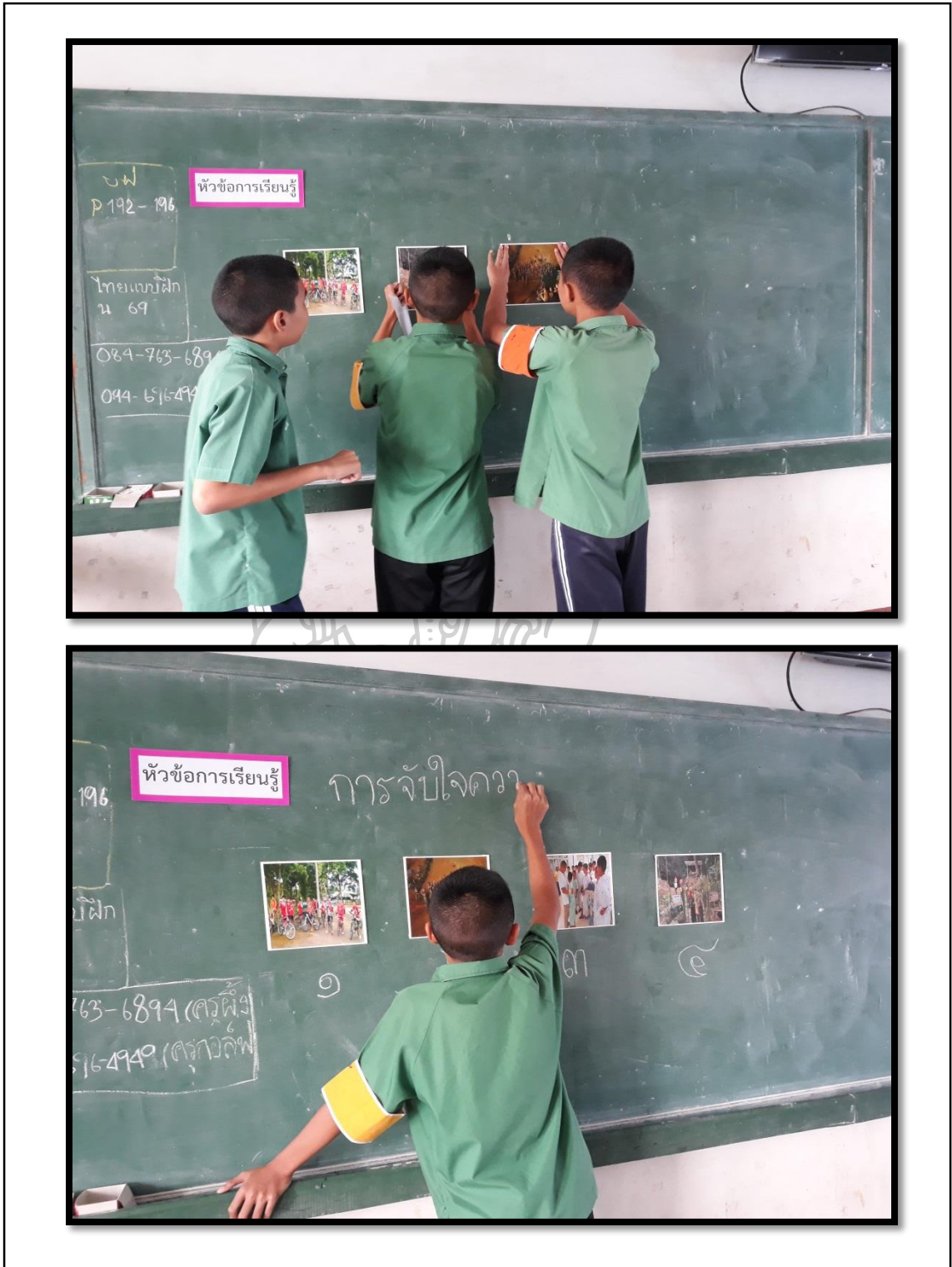

ภาพที่ 5 รูปแบบการจดบันทึกลงในสมุด

ภาพที่ 6 การใช้กระดานดำและนาฬิกาในแต่ละกิจกรรม

ภาพที่ 7 การจัดกิจกรรมขั้นตอนที่ 1 ตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้

ภาพที่ 8 การจัดกิจกรรมขั้นตอนที่ 2 สร้างความคิดของตัวเอง

ภาพที่ 9 การจัดกิจกรรมขั้นตอนที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่มหรือทั้งชั้นเรียน

ภาพที่ 10 การจัดกิจกรรมขั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวเพ็ญศิริ ชื่อสัตย์
วัน เดือน ปี เกิด	17 มีนาคม 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดอ่างทอง
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ) สาขาการสอนภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จ.นครปฐม พ.ศ. 2560 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	27 หมู่ 1 ต.ปลายบาง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11300

